

Program Współpracy Interreg EUROPA ŚRODKOWA

EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA 2014-2020

Styczeń 2019

Uwaga: Tłumaczenie ma charakter pomocniczy. W programie obowiązują dokumenty w języku angielskim.

CCI	2014 TC 16 RF TN 003
Tytuł	Interreg EUROPA ŚRODKOWA
Wersja	3.0
Pierwszy rok	2014
Ostatni rok	2020
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Decyzja KE nr	
Data decyzji KE	
Decyzja programowa nr	
Data decyzji programowej	
Data wejścia programu w życie	
Regiony objęte programem	Załącznik 03

SPIS TREŚCI

SEKCJA 1: STRATEGIA DOTYCZĄCA WKŁADU PROGRAMU EWT W REALIZACJĘ UNIJNEJ STRATEGII NA RZECZ INTELIGENTNEGO, ZRÓWNOWAŻONEGO WZROSTU GOSPODARCZEGO SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU ORAZ OSIĄGNIĘCIE SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ	5
1.1 Strategia dotycząca wkładu programu EWT w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej	5
1.1.1 Opis zawartej w programie EWT strategii dotyczącej wkładu w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.	5
1.1.2 Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i odpowiadających im priorytetów inwestycyjnych, z uwzględnieniem wspólnych ram strategicznych, w oparciu o analizę potrzeb w całym obszarze objętym programem, oraz wyboru strategii mającej na celu zaspokojenie tych potrzeb, której zadaniem, w stosownych przypadkach, jest zajęcie się brakującymi ogniwami w infrastrukturze transgranicznej, z uwzględnieniem wyników ewaluacji ex-ante.	21
1.2 Uzasadnienie alokacji finansowej	23
SEKCJA 2: OSIE PRIORYTETOWE	30
2.A. Opis osi priorytetowych innych niż pomoc techniczna	30
2.A.1/P1 Oś Priorytetowa 1.....	30
2.A.1/P2 Oś Priorytetowa 2.....	45
2.A.1/P3 Oś Priorytetowa 3.....	65
2.A.1/P4 Oś Priorytetowa 4.....	84
2.B. Opis osi priorytetowych dotyczących pomocy technicznej	99
SEKCJA 3: PLAN FINANSOWY.....	104
3.1 Środki finansowe z EFRR (w EUR)	104
3.2.A Łączne środki finansowe z EFRR oraz współfinansowania krajowego (w EUR).....	104
3.2.B Podział według osi priorytetowej i celu tematycznego	107
SEKCJA 4: ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO	109
4.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (w stosownych przypadkach)	110
4.2 Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich(w stosownych przypadkach)	110
4.3 Zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) (w stosownych przypadkach)	110
4.4 Wkład planowanych interwencji w realizację strategii makroregionalnych i strategii morskich, zgodnie z potrzebami obszaru objętego programem, określonymi przez właściwe państwa członkowskie, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ważnych projektów strategicznych zidentyfikowanych w tych strategiach (w stosownych przypadkach)	111
SEKCJA 5: PRZEPISY WYKONAWCZE DO PROGRAMU EWT	114

5.1 Odpowiednie instytucje i podmioty	114
5.2 Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu	115
5.3 Krótki opis rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli	115
5.4 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi w przypadku korekt finansowych wprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub Komisję	130
5.5 Stosowanie euro (w stosownych przypadkach)	131
5.6 Zaangażowanie partnerów	131
SEKCJA 6: KOORDYNACJA.....	135
6.1 Koordynacja z innymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (ESI)	135
6.2 Koordynacja działań z innymi instrumentami Unii	136
6.3 Koordynacja działań z ENI i IPA	137
6.4 Koordynacja działań z właściwymi krajowymi instrumentami finansowania	137
6.5 Koordynacja działań z EBI	138
SEKCJA 7: Zmniejszanie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów	139
SEKCJA 8: ZASADY HORYZONTALNE.....	141
8.1 Zrównoważony rozwój	141
8.2 Równość szans i niedyskryminacja	143
8.3 Równouprawnienie płci	144
SEKCJA 9: ODRĘBNE ELEMENTY	145
9.1 Duże projekty, które mają być wdrażane w okresie programowania	145
9.2 Ramy wykonania dla programu EWT	146
9.3 Właściwi partnerzy zaangażowani w przygotowanie programu współpracy	148
9.4 Stosowne warunki wdrażania programu określające zarządzanie finansowe, a także programowanie, monitorowanie, ewaluację i kontrolę udziału państw trzecich w programach transnarodowych i międzyregionalnych poprzez wkład środków z IPA II lub EIS.....	149
<u>SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:</u>	150

SEKCJA 1: STRATEGIA DOTYCZĄCA WKŁADU PROGRAMU EWT W REALIZACJĘ UNIJNEJ STRATEGII NA RZECZ INTELIGENTNEGO, ZRÓWNOWAŻONEGO WZROSTU GOSPODARCZEGO SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU ORAZ OSIĄGNIĘCIE SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ

(podstawa: art. 27 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ¹ oraz art. 8 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 ²)

1.1 Strategia dotycząca wkładu programu EWT w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej

1.1.1 Opis zawartej w programie EWT strategii dotyczącej wkładu w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.1.1.1 Zasięg geograficzny obszaru objętego programem

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA zajmuje powierzchnię ponad 1 miliona km² i w 2013 roku zamieszkiwało ją 146 milionów osób. W skład obszaru objętego programem wchodzi dziewięć państw członkowskich (PC). Siedem z nich w całości uczestniczy w Programie EUROPA ŚRODKOWA; są to: Austria, Chorwacja, Czechy, Węgry, Polska, Słowacja i Słowenia. Dwa kraje uczestniczą w programie częściowo, mianowicie: Niemcy (w programie uczestniczą kraje związkowe Badenia-Wirtembergia, Bawaria, Berlin, Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Saksonia, Saksonia-Anhalt, Turyngia) i Włochy (regiony Emilia-Romania, Friuli Wenecja Julijska, Liguria, Lombardia, Piemont, Autonomiczna Prowincja Bolzano, Autonomiczna Prowincja Trydent, Dolina Aosty i Wenecja Euganejska). Ogółem 76 regionów NUTS 2 zostało włączonych do programu (zob. załącznik 3).

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. L 347, 20.12.2013, str. 320).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. U. L 347, 20.12.2013, str. 259).

Mapa 1: Obszar Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA (zob. załącznik C).

Źródło: Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA, 2014

1.1.1.2 Analiza sytuacji obszaru objętego programem

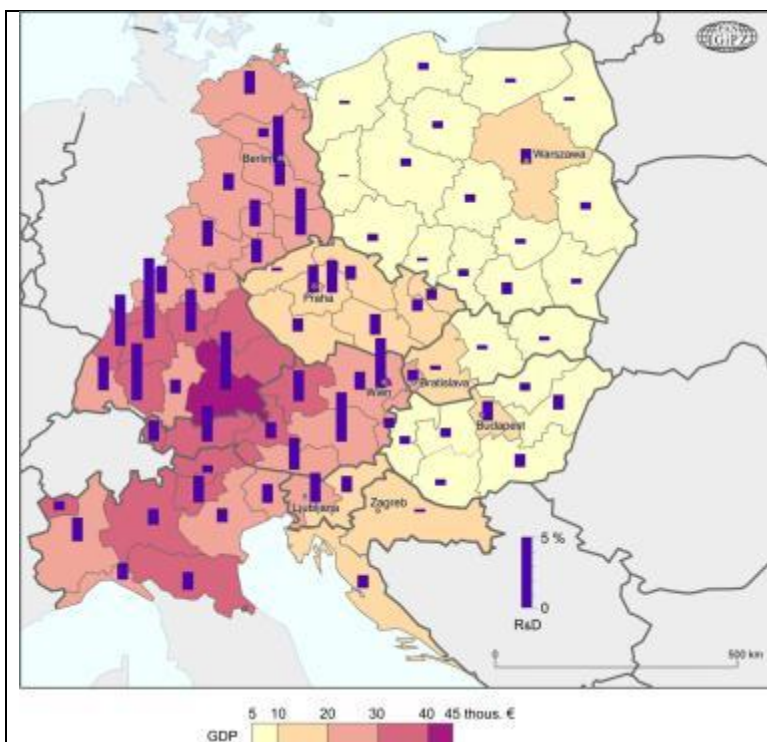
Analiza przeprowadzona w 2012 r. (zob. ÖIR i in., 2012) pokazała, że obszar objęty programem jest wysoce niejednorodny, zarówno pod względem geograficznym (obejmuje obszary przybrzeżne, pasma górskie, obszary wiejskie, duże aglomeracje miejskie, etc.), jak i gospodarczym i społecznym (nadal widoczny podział na część wschodnią i zachodnią). Obszar posiada wiele atutów, ale stoją też przed nim liczne wyzwania, które przeanalizowano poniżej, w podziale na osiem głównych tematów (w oparciu o klasyfikację zawartą w dokumencie Komisji Wspólnot Europejskich, 2008; Komisja Europejska, 2006b; ESPON, 2006). Tematy te to:

- Globalizacja i rozwój gospodarczy;
- Spójność społeczna;
- Zmiany demograficzne;
- Zmiana klimatu; energetyka;
- Zasoby naturalne i kulturowe;
- Dostępność, infrastruktura transportowa i komunikacyjna;
- Struktury systemów zarządzania.

Globalizacja i rozwój gospodarczy

Obszar Europy Środkowej cechuje niejednorodność sytuacji gospodarczej, spowodowana po części rozwojem gospodarczym w przeszłości (podział na wschód i zachód), a po części wynikająca ze strukturalnych różnic pomiędzy regionami (regiony miejskie i uprzemysłowione oraz regiony wiejskie i peryferyjne). Badania i rozwój oraz inwestycje skupiają się w nielicznych, głównie miejskich ośrodkach wzrostu, w tym aglomeracjach stołecznych, takich jak Warszawa, Praga, Berlin, Wiedeń i Budapeszt (Eurostat 2011b; zob. mapa 2, zał. 06). W konsekwencji obszary wiejskie i peryferyjne często wykazują niższy poziom konkurencyjności będący wynikiem nasilonego zjawiska drenażu mózgów. Poziom wiedzy i umiejętności w tych regionach również jest odpowiednio niższy.

Mapa 2: Produkt krajowy brutto (PKB) w tysiącach euro na mieszkańca - bieżące ceny rynkowe w 2010 r. i całkowite wydatki na wewnętrzne badania i rozwój (GERD) w 2009 r. (w %) (zob. zał. 06)

Źródło: IGSO PAS na podstawie danych Eurostat, 2013

Profile ekonomiczne i funkcje poszczególnych regionów mają kluczowe znaczenie dla globalnej konkurencyjności i integracji. Regiony zachodnie kładą nacisk na badania i gospodarkę opartą na wiedzy, natomiast w regionach wschodnich wprowadzona po przystąpieniu do UE wielkoskalowa produkcja przemysłowa powoduje, że regiony te są bardziej wrażliwe na spadki popytu na świecie. We wschodniej części obszaru programu jedynie regiony stołeczne wykazują szeroko zakrojoną działalność badawczą (Eurostat, 2011b). Transnarodowe i regionalne połączenia i sieci kontaktów pomiędzy podmiotami w obrębie systemów innowacji są słabe.

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) stanowią większość podmiotów gospodarczych i są największymi pracodawcami w Europie Środkowej. W połączeniu z odpowiednimi zasobami ludzkimi, MŚP mogą działać jako siła napędowa innowacyjności na poziomie regionalnym, jednak istnieje „poważne niedoinwestowanie badań i innowacji w sektorze prywatnym” (Komisja Europejska 2012i). Głównym powodem tej sytuacji jest utrudniony dostęp do finansowania spowodowany kryzysem gospodarczym.

W regionach wiejskich w Europie Środkowej jednym z największych sektorów jest turystyka. W szczególności w regionach najbardziej oddalonych usługi związane z turystyką nierzadko stanowią główne źródło dochodów lokalnej ludności (Eurostat 2013b: online). Wraz z nastaniem światowego kryzysu gospodarczego spadła chęć ludzi do podróżowania, co z kolei wpłynęło niekorzystnie na sektor turystyki (Eurostat 2012a).

Spójność społeczna

Europa Środkowa boryka się z problemem polaryzacji i segregacji społecznej. Nierówności społeczne na obszarze Europy Środkowej można zaobserwować szczególnie wzdłuż dawnej żelaznej kurtyny i zewnętrznej, wschodniej granicy UE.

Bezrobocie w Europie Środkowej jest poważnym problemem, a stopa bezrobocia w niektórych regionach, w szczególności w Słowacji, Chorwacji i Węgrzech jest wysoka, natomiast w pozostałych regionach wskaźnik bezrobocia jest porównywalnie niski. Edukacja postrzegana jest jako klucz do bardziej zrównoważonej sytuacji społecznej, jednak poziom edukacji i jakość kształcenia w Europie Środkowej są bardzo zróżnicowane. Najwyższy odsetek osób z wyższym wykształceniem w Europie Środkowej skupia się wokół dużych miast, które zarazem pełnią rolę głównych ośrodków akademickich w poszczególnych krajach.

Dostępność usług społecznych i usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym może wpływać korzystnie na spójność społeczną. Jednak istnieje również wyraźny podział na Wschód i Zachód pod względem dostępności usług społecznych: w nowych państwach członkowskich poziom wydatków na usługi, takie jak opieka nad dziećmi i osobami starszymi, jest niższy, podobnie jak liczba lekarzy przypadająca na mieszkańca.

Rozmieszczenie ludności zagrożonej ubóstwem również odzwierciedla dysproporcje istniejące w Europie Środkowej. W szczególności w południowej części Niemiec, w Austrii, Czechach i w regionach Włoch zagrożenie ubóstwem jest niskie. Niemniej, w najdalej położonych na wschód obszarach Unii wskaźniki zagrożenia ubóstwem są bardzo wysokie (Unia Europejska 2010, Komisja Europejska 2012e).

Zmiany demograficzne

Zmiany demograficzne stanowią zasadnicze wyzwanie dla Europy Środkowej z uwagi na fakt, że wpływają one na wyniki gospodarcze i strukturę społeczną regionów. Wyraźne starzenie się społeczeństwa, spowodowane wyższym wskaźnikiem średniego trwania życia i niższym współczynnikiem urodzeń, stwarza potrzebę skoncentrowania się na zmianach w zakresie wzorów konsumpcji, siły roboczej, rynku pracy i wydajności (Raport demograficzny 2010; Komisja Europejska, 2011b).

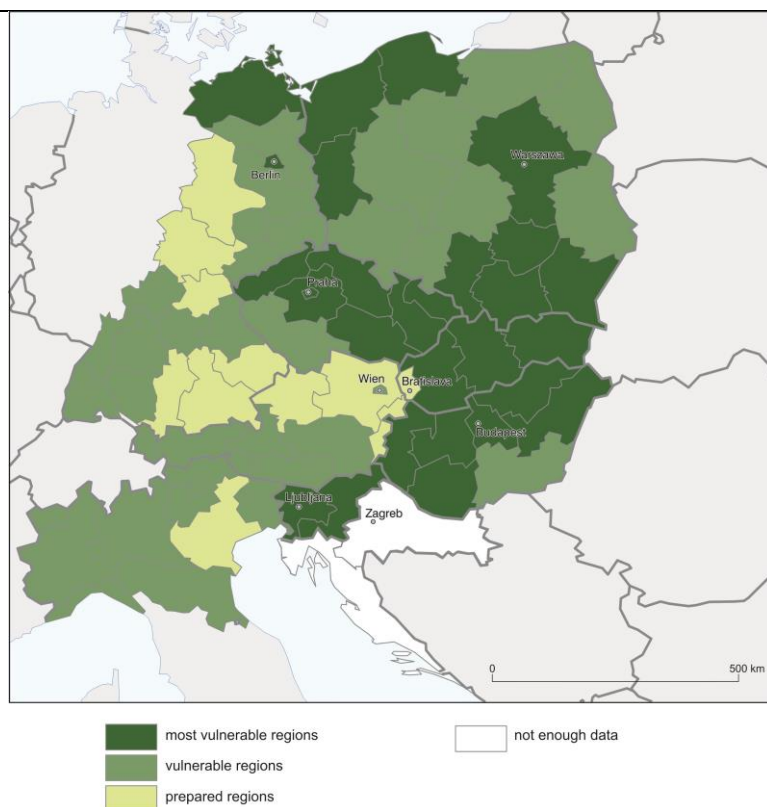
Ponadto peryferyjne obszary Europy Środkowej zmagają się z tendencją do wyludniania: migracja wewnętrzna osób młodych i wykształconych, utrata siły roboczej i wiedzy fachowej („drenaż mózgów”), spadek gospodarczy i zmniejszanie się liczby ludności, co stawia kraje przed wyzwaniem utrzymania podstawowych usług i infrastruktury. Regiony o wysokim przyroście liczby ludności cechuje imigracja. Obszary aglomeracji miejskich o rosnącej liczbie ludności stoją w obliczu wyższych potrzeb mieszkaniowych i nasilenia konfliktów w zakresie użytkowania terenu. Nowe państwa członkowskie, pomimo względnie szybkiego rozwoju ich gospodarek, są mniej atrakcyjne dla imigrantów.

Zmiana klimatu

Zmiana klimatu, jak się ocenia, w znaczącym stopniu dotknie Europę Środkową. Według ustaleń Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) przewiduje się wzrost temperatury rocznej w przedziale od 0,1 do 0,4°C na dekadę (IPCC 2012: online). Z uwagi na skutki zmiany klimatu, Europa Środkowa musi uporać się ze wzrostem średniej temperatury powietrza i wzrastającą liczbą ekstremalnych zdarzeń meteorologicznych, takich jak susze, fale upałów, powodzie, burze i osuwiska.

W perspektywie długoterminowej, upały będą szczególnie dotkliwe w południowych i południowo-wschodnich regionach Europy (Komisja Europejska 2013c). Szacuje się, że środkowo-wschodnie regiony Europy zimą będą ogrzewać się szybciej, a mroźne zimy mogą występować w nich coraz rzadziej (IPCC 2012: online). W ostatnich dziesięcioleciach zaobserwowano tendencję spadku ilości opadów w południowych regionach UE (IPCC 2012: online) i wzrost opadów w regionach bardziej wysuniętych na północ; przewiduje się, że tendencja ta utrzyma się. Z uwagi na fakt, że największe dorzecza na obszarze Europy Środkowej często znajdują się na terytorium kilku krajów, występowanie powodzi jest problemem międzyregionalnym i transnarodowym w niemal wszystkich regionach.

Mapa 3: Zagrożenia naturalne. Mapa podatności na zagrożenia (zob. załącznik 06).

Źródło: IGSO PAS na podst. ÖIR i in. (2011) „Regional Challenges in the Perspective of 2020 - Phase 2: Deepening and Broadening the Analysis”. Raport końcowy. Wiedeń/Heisdorf/Bonn, maj 2011.

EN	PL
Most vulnerable regions	Regiony najbardziej podatne na zagrożenia
Vulnerable regions	Regiony podatne na zagrożenia
Prepared regions	Regiony przygotowane na wypadek zagrożenia
Not enough data	Brak wystarczających danych

Sytuacja ta będzie mieć bezpośredni wpływ na działalność ludzką i gospodarczą, i wymaga działań mających na celu dostosowanie do zmian klimatu oraz środków służących zapobiegania ryzyku, w tym systemów zarządzania klęskami żywiołowymi i systemów niesienia pomocy. Na przykład, wzrastające ryzyko suszy wymaga przekształcenia systemu gospodarki wodnej, w szczególności w przypadku rolnictwa, rybołówstwa, leśnictwa, wytwarzania energii i turystyki.

Energetyka

Produkcja energii w Europie Środkowej nadal jest ściśle zależna od kopalnych źródeł energii i importu, a całkowite wewnętrzne zużycie brutto energii odnawialnej pozostaje na niskim poziomie (wyjątek stanowi Austria). Jednak w latach 2000 - 2010 w krajach Europy Środkowej odnotowano 120% wzrostu pierwotnej produkcji energii odnawialnej; liderami są w tej dziedzinie Niemcy, Słowacja, Węgry i Czechy, co odzwierciedla dostępne doświadczenie i know-how w tym sektorze (Eurostat 2011a).

W 2009 roku gospodarstwa domowe i usługi odpowiadały za niemal 40% końcowego zużycia energii w UE-27 (Eurostat 2011a). Transport jest drugim pod względem wielkości sektorem, jeśli chodzi o końcowe zużycie energii. Jest on również najszybciej rosnącym sektorem pod względem zużycia energii i jest najbardziej zależny od paliw kopalnych.

Ograniczone inwestycje w infrastrukturę sieciową oraz budowa elektrowni o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji spowodują prawdopodobnie nasilenie problemów technicznych (ESPON 2010).

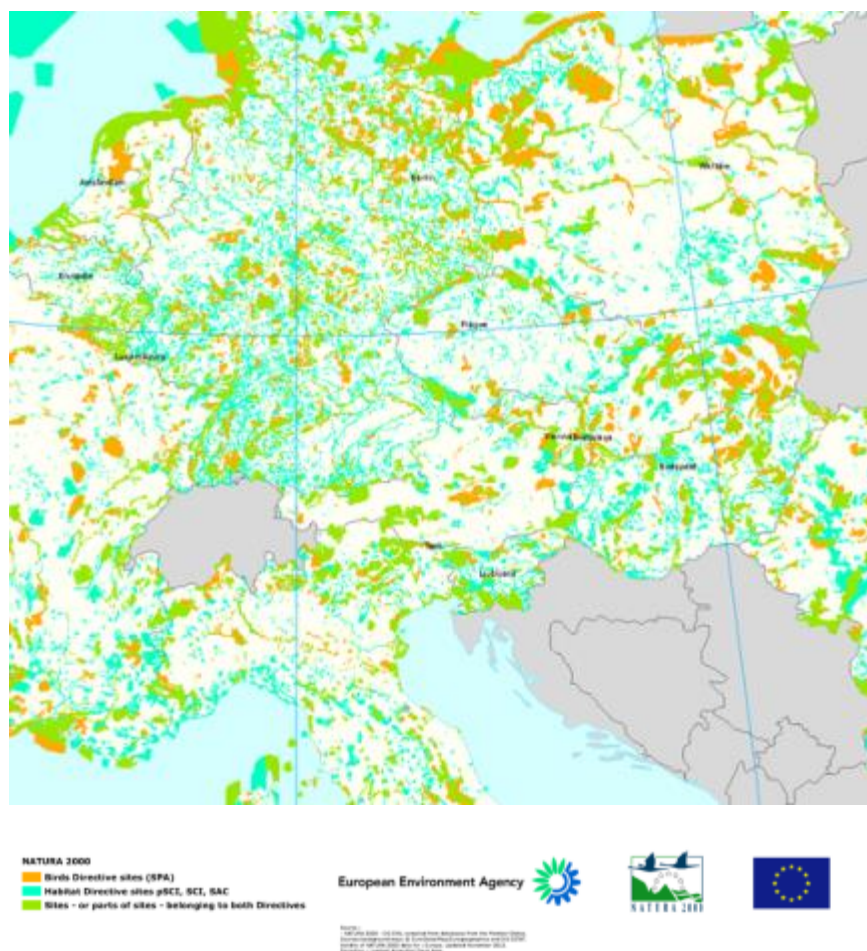
Znaczna część zużycia energii w miastach dotyczy budynków, w związku z czym w ustawodawstwie UE położono szczególny nacisk na samowystarczalność energetyczną budynków (użyteczności publicznej) oraz na maksymalizację oszczędności zużycia energii cieplnej. Wdrażanie tego

ustawodawstwa w Europie Środkowej jest w toku. Niektóre z regionów Europy Środkowej dysponują już znacznym doświadczeniem i wiedzą fachową z zakresu produkcji energii odnawialnej i efektywności energetycznej, podczas gdy inne są mniej zaawansowane. Współpraca i wymiana wiedzy może ułatwić osiągnięcie celów strategii energetycznej UE w całej Europie Środkowej. Może również przyczynić się do określenia sprzyjających czynników lokalizacyjnych, takich jak źródła geotermalne, warunki wiatrowe, promieniowanie słoneczne i regionalne zasoby biomasy.

Zasoby naturalne i kulturowe

Obszar Europy Środkowej cechuje się bogatym dziedzictwem naturalnym i kulturowym, które stanowi istotny czynnik lokalizacji. Europa Środkowa może pochwalić się wielką różnorodnością obszarów przyrodniczych, cennych pod względem krajobrazu i bioróżnorodności, w tym znaczącymi obszarami lasów, gruntów rolnych, gór, cieków wodnych i wybrzeży. Europa Środkowa cechuje się również dużą różnorodnością kulturową, a także posiada wyjątkową dawną architekturę, zabudowę i zbiory artefaktów (Komisja Europejska 2013b: online). Dziedzictwo kulturowe w całej swojej różnorodności odgrywa istotną rolę w stymulowaniu przedsiębiorczości i generowaniu dochodu.

Mapa 4: Obszary Natura 2000 objęte dyrektywami siedliskową i ptasią, 2013 (zob. załącznik 06).

Źródło: EEA (wyciąg), 2012, <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/natura-2000-birds-and-habitat-directives-4>

EN	PL
Birds Directive sites (SPA)	Obszary objęte dyrektywą ptasią (obszary specjalnej ochrony - OSO)
Habitat Directive sites pSCI, SCI, SAC	Obszary objęte dyrektywą siedliskową - proponowane tereny mające znaczenie dla Wspólnoty, tereny mające znaczenie dla Wspólnoty, specjalne obszary ochrony (SOO)
Sites - or parts of sites - belonging to both Directives	Obszary - lub części obszarów - objęte obiema dyrektywami

Dziedzictwo Europy Środkowej znajduje się jednak pod presją: fragmentacja siedlisk, utrata bioróżnorodności, zanieczyszczenie wód, powietrza i gleby oraz naruszające równowagę ekologiczną praktyki zarządzania i konflikty w zakresie użytkowania dziedzictwa (np. turystyka masowa, transport, urbanizacja, użytkowanie terenu, etc.). Infrastruktura ochrony środowiska (np. dostawy wody pitnej, gospodarowanie odpadami i oczyszczanie ścieków) nadal wykazuje braki w niektórych regionach Polski, Węgier i Włoch. Niemcy, Włochy i regiony wokół dużych węzłów miejskich oraz w trójkącie południowa Polska, Słowacja i Czechy dotknięte są wysokimi stężeniami pyłu zawieszonego i ozonu w powietrzu.

Wiele obszarów miejskich rozrasta się, co spowoduje zwiększenie problemów ekologicznych w miastach oraz nasilenie konfliktów w zakresie użytkowania terenu. Konieczne jest więc lepsze zarządzanie środowiskowe oraz ograniczanie źródeł zanieczyszczeń (przemysł, ruch drogowy, etc.), dzięki czemu miasta i regiony mogłyby stać się atrakcyjniejsze i oferowałyby bardziej dogodne warunki do życia. W połączeniu z dużą różnorodnością kulturową spowodowałoby to wzrostu możliwości rozwoju i uzyskiwania dochodów (np. turystyka kulturowa i środowiskowa, przemysł kreatywny).

Dostępność, infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Modele dostępności w Europie Środkowej wykazują dychotomię centrum-peryferie, w obrębie której istnieje rozróżnienie na regiony centralne i zachodnie o wysokim potencjale dostępności multimodalnej oraz regiony wschodnie i peryferyjne. W niektórych regionach, szczególnie w regionach wiejskich, nie istnieją połączenia transportowe wysokiej jakości. W tym kontekście istotna jest infrastruktura dojazdowa drugiego rzędu oraz włączenie węzłów transportowych do lokalnych i regionalnych systemów transportu („ostatnia mila”). Niemcy, Austria i Włochy, dzięki gęstej sieci drogowej i kolejowej wysokiej jakości, wykazują najlepszą dostępność (ESPON, 2009). Najbardziej dostępne regiony znajdują się przede wszystkim na obszarach nowych państw członkowskich.

Pomimo że transportowi publicznemu i jego ulepszeniom nadaje się wysoki priorytet, udział zrównoważonego transportu pasażerskiego i towarowego znacznie spadł w ciągu ostatniego dziesięciolecia (komobile 2013). Ulepszenia mają kluczowe znaczenie dla systemów transportu miejskiego, zważywszy na pojawienie się w ostatnich latach nowych celów zrównoważonego rozwoju (np. związanych ze zmianami klimatycznymi, jakością powietrza i wzrostem natężenia ruchu drogowego). Rozwiązanie tych problemów doprowadziłoby do zmniejszenia regionalnych nierówności pod względem dostępu oraz zastosowania przyjaznych dla środowiska sposobów transportu, co znacznie przyczyniłoby się do poprawy dostępności Europy Środkowej i do zwiększenia konkurencyjności jej regionów.

Wspomniana wyżej dychotomia uwidacznia się także w nierównomiernym rozmieszczeniu infrastruktury technologii informacyjno-komunikacyjnych w Europie Środkowej. Zasięg łączności szerokopasmowej na słabo zaludnionych obszarach zazwyczaj pozostaje w tyle w porównaniu z obszarami o gęstym zaludnieniu. Większość regionów miejskich i wiejskich regionów w południowej części Niemiec może poszczycić się wysokim poziomem szybkich połączeń internetowych.

Struktura systemów zarządzania

Europa Środkowa posiada różne systemy administracji i różne rodzaje podejścia do zarządzania. Różnorodne formy współpracy w Europie Środkowej (np. strategie makroregionalne, programy współpracy transnarodowej i inne rodzaje współpracy) tworzą horyzontalne i wertykalne mechanizmy współpracy/koordynacji pomiędzy poszczególnymi szczeblami zarządzania. W niektórych regionach udział społeczeństwa pozostaje jednak niski. W celu zwiększenia udziału społeczności lokalnych i jednocześnie wspierania skuteczności administracji i spójności polityki, konieczne jest zarządzanie wielopoziomowe, łączące inicjatywy odgórne i oddolne dzięki podejściu międzysektorowemu. Stopień wdrażania e-administracji w poszczególnych regionach Europy Środkowej jest nierównomierny.

Strategie makroregionalne w obrębie UE powinny promować działalność i projekty realizowane w ramach współpracy; stanowią one zazwyczaj „wspólnie uzgodnioną strategię dotyczącą sposobów podejmowania wyzwań zidentyfikowanych w obrębie makroregionu” (Blais, Liepa 2012). Więcej informacji na temat strategii makroregionalnych w Europie Środkowej można znaleźć w sekcji 4.4.

1.1.1.3 Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia Europy Środkowej

Poniższa analiza SWOT przedstawia wewnętrzne mocne i słabe strony, a także zewnętrzne szanse i zagrożenia dla obszaru Europy Środkowej. Obejmuje ona analizę sytuacji obszaru objętego programem oraz analizę dokumentów strategicznych na szczeblu europejskim, transnarodowym, narodowym i regionalnym (np. dokumenty programowe, etc.). Bardziej szczegółową tabelę SWOT dla poszczególnych celów tematycznych (TO) można znaleźć w załączniku 05.

Mocne strony

- Duże wydatki na badania i rozwój w regionach miejskich (atrakcyjne rynki pracy dla wysoko wykwalifikowanych pracowników)
- Niektóre obszary wiejskie i pośrednie charakteryzują się znaczącą działalnością w dziedzinie badań i rozwoju („wyspy innowacji”)
- Wysoki poziom doświadczenia i know-how w usługach high-tech (np. energia odnawialna)
- Wzrost produkcji energii odnawialnej (potencjał w zakresie energii wiatrowej, słonecznej, biomasy, hydroenergii, energii geotermalnej)
- Wykorzystywanie energooszczędnych technologii (infrastruktura, mieszkalnictwo) w niektórych regionach
- Istniejące środki na rzecz zapobiegania powodziom i podział na strefy ryzyka, szczególnie w regionach alpejskich
- Bogactwo i różnorodność krajobrazu oraz dziedzictwa naturalnego i kulturowego (istotne czynniki lokalizacji)
- Bieżące inwestycje w połączenia długodystansowych sieci transportowych TEN-T/wysoki potencjał dostępności multimodalnej w regionach stołecznych oraz w środkowo-zachodnich regionach Europy
- Duża różnorodność kultur i populacji (zróżnicowanie etniczne, mniejszości językowe)
- Coraz wyższy stopień kształcenia/uczenia się przez całe życie/kształcenia kobiet (wykwalifikowana siła robocza)
- Rozwój usług związanych z biznesem, branże międzysektorowe i ukierunkowane na technologię
- Łączenie inicjatyw ogólnych i oddolnych dzięki zarządzaniu wielopoziomowemu, np. elementy partycypacji
- Tradycja współpracy międzyregionalnej, transnarodowej i transgranicznej na szczeblu instytucjonalnym, politycznym i administracyjnym oraz w ramach projektów (np. wzmacnianie tożsamości, współpraca gospodarcza, migracja rynku pracy)

Słabe strony

- Niski poziom badań i rozwoju w niektórych (wiejskich) regionach/niewystarczający transfer technologii, brak dostępu MŚP do wyników badań i rozwoju
- Różnice sektorowe i przestrzenne w zakresie infrastruktury ICT
- Silne różnice pomiędzy regionami Europy Środkowej (szczególnie pomiędzy starymi a nowymi państwami członkowskimi)
- Różnice w PKB pomiędzy regionami peryferyjnymi a centralnymi
- Wysoki poziom zależności od energii pochodzącej z importu oraz import z krajów narażonych na niestabilność gospodarczą lub polityczną
- Wzrastające zapotrzebowanie na energię i brak korytarzy energetycznych oraz linii transmisyjnych dla energii odnawialnej
- Presja w zakresie użytkowania terenu prowadząca do konfliktów wśród użytkowników, fragmentacji krajobrazu i utraty bioróżnorodności
- Niska jakość powietrza i wysokie stężenie pyłu zawieszonego, ozonu oraz dwutlenku azotu

i siarki w miastach

- Zła jakość wody w rzekach i jeziorach w niektórych regionach (eutrofizacja)
- Niszczące dziedzictwo kulturowe
- Niedostatki jakościowe i braki ilościowe w infrastrukturze ochrony środowiska w niektórych regionach
- Słaba dostępność na poziomie lokalnym, regionalnym i transnarodowym, w szczególności poza obszarami aglomeracji
- Brak zintegrowanych systemów transportu i multimodalności, szczególnie w nowych państwach członkowskich
- Niska jakość transportu publicznego, spadek udziału transportu publicznego, a także brakujące połączenia drogowe i transgraniczne w wielu regionach peryferyjnych
- Marginalizacja obszarów peryferyjnych i niewystarczający dostęp do usług i zatrudnienia w regionach, w których dominują niewielkie miejscowości i obszary o niskiej gęstości zaludnienia
- Zagrożenie ubóstwem wśród różnych grup ludności (np. kobiety, migranci)
- Niski poziom e-administracji publicznej

Szanse

- Promocja innowacyjności i atrakcyjny klimat dla inwestycji
- Poprawa konkurencyjności i deregulacja sprzyjająca rozwojowi MŚP
- Globalizacja i rozszerzanie UE jako sposób na uzyskanie dostępu do nowych rynków i kapitału
- Polityczne wsparcie działalności gospodarczej opartej na współpracy, rozwój klastrów i sieci
- Zwiększenie poziomu wiedzy na temat skutków zmiany klimatu i środków dostosowawczych
- Polityka spójności skupiająca się między innymi na infrastrukturze ochrony środowiska, w tym dostawach wody pitnej, gospodarce odpadami i oczyszczaniu ścieków
- Określenie wysokiego odsetka obszarów chronionych z wykorzystaniem funduszy i polityk UE (polityka środowiskowa i wspólna polityka rolna)
- Inwestycje na rzecz poprawy jakości powietrza przynoszą różne korzyści, na co wskazuje pakiet dotyczący czystego powietrza - Clean Air policy package (związane np. z ekosystemami, turystyką, dziedzictwem kulturowym, uprawami)
- Katalizator wdrażania inteligentnych rozwiązań będących odpowiedzią na wyzwania w regionach
- Bardziej elastyczny rynek pracy i wspieranie alternatywnego zatrudnienia za pośrednictwem ustawodawstwa UE
- Wymiana wiedzy i wartości kulturowych sprzyjająca tworzeniu elastycznej, kreatywnej siły roboczej
- Powiązanie ze strategiami makroregionalnymi, takimi jak SUE RMB i SUE RD

Zagrożenia

- Zwiększająca się luka między regulacjami a ich wdrażaniem;
- potrzeby administracji w zakresie potencjału (know-how, zasoby ludzkie)
- Nadmierne uregulowania w niektórych obszarach polityki (np. ochrona rynku krajowego, zabezpieczenia społeczne, rynki pracy)
- Istniejący styl życia w „dojrzałych” gospodarkach i procesy nadrabiania dystansu w nowych państwach członkowskich, prowadzące do zwiększenia zapotrzebowania na energię
- Wzrost średniej temperatury powietrza spowodowany zmianami klimatycznymi (np. nieustanne zmniejszanie się pokrywy śnieżnej)
- Zmiany klimatyczne wpływające na środowisko naturalne (np. wymieranie gatunków, geograficzne przesunięcie upraw) oraz coraz częściej występujące okresy suszy w niektórych regionach, a także intensywny wzrost liczby tropikalnych nocy na obszarach miejskich
- Wzrost występowania zagrożeń naturalnych i powodzi

- Wzrastające naruszające równowagę ekologiczną wykorzystywanie zasobów środowiskowych spowodowane działalnością gospodarczą
- Przyspieszenie drenażu mózgów nowych, kreatywnych talentów z regionów peryferyjnych
- Zwiększenie konkurencji na rynku pracy z innymi regionami świata (Chiny, Indie) oraz nacisk na wydajność gospodarczą
- Starzenie się społeczeństwa
- Procesy suburbanizacyjne

1.1.1.4 W jaki sposób program współpracy uwzględni te potrzeby i wyzwania

Ogólna strategia programu została sformułowana jako bezpośrednia odpowiedź na strategię „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. **Inteligentny wzrost gospodarczy** oznacza poprawę wyników UE na polu edukacji, badań/innowacyjności i społeczeństwa cyfrowego. **Trwały wzrost gospodarczy** oznacza budowanie bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, która zapewnia efektywne i zrównoważone wykorzystanie zasobów. **Wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu** oznacza podniesienie wskaźnika zatrudnienia w Europie - lepsze miejsca pracy i więcej miejsc pracy, w szczególności dla kobiet, osób młodych i starszych pracowników, pomoc osobom w każdym wieku w celu podniesienia wskaźnika zatrudnienia. W ramach strategii „Europa 2020”, UE stawia sobie w poniższych pięciu głównych obszarach ambitne cele, których osiągnięcie planowane jest do 2020 roku:

- Zatrudnienie: zatrudnionych 75% osób pomiędzy 20-64 rokiem życia
- Badania i rozwój: 3% PKB w UE inwestuje się w badania i rozwój
- Zmiana klimatu i zrównoważona energia: obniżenie emisji gazów cieplarnianych o 20% (a nawet 30%, przy odpowiednich warunkach) w porównaniu z rokiem 1990; 20% energii pochodzi ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna wzrasta o 20%
- Kształcenie: obniżenie wskaźników osób przedwcześnie kończących naukę do poziomu poniżej 10% i wykształcenie wyższe u co najmniej 40% osób pomiędzy 30 a 34 rokiem życia
- Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: zmniejszenie o co najmniej 20 milionów liczby osób żyjących w ubóstwie lub wykluczeniu społecznym, lub nimi zagrożonych.

W celu osiągnięcia wytyczonych w ramach celów 2020 założeń, należy włączyć w ich realizację wszystkie regiony europejskie. W tym kontekście, ramy inwestycyjne i system realizacji zawierają Wspólne Ramy Strategiczne (CSF) unijnej polityki spójności (art. 10 oraz Aneks I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013).

Program uwzględnia także wyzwania i potencjał rozwoju regionalnego wskazane w dokumencie „Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020: „Territorial Agenda of the European Union 2020: na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europy zróżnicowanych regionów” (Agenda Terytorialna 2020), odpowiednio:

- Zwiększona ekspozycja na globalne zmiany po kryzysie ekonomicznym
- Wyzwania UE związane z integracją i współzależnością regionów
- Zróżnicowane terytorialnie wyzwania demograficzne i społeczne, wykluczenie społeczne
- Zmiana klimatu i ryzyka związane ze środowiskiem: wpływ zróżnicowany geograficznie
- Wyzwania dotyczące energii i związane z nimi zagrożenia konkurencyjności regionów
- Utrata różnorodności biologicznej, zagrożenia dla krajobrazu naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Uwzględniając kwestie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, ogólny cel Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA sformułowano następująco:

„Współpraca ponad granicami w Europie Środkowej, aby nasze miasta i regiony stały się lepszym miejscem do życia i pracy”

Ogólny cel programu uszczegółowiono w poniższym opisie:

Transnarodowa współpraca w Europie Środkowej jest katalizatorem wdrażania inteligentnych rozwiązań stanowiących odpowiedź na wyzwania regionalne w obszarze innowacyjności, gospodarki niskoemisyjnej, środowiska, kultury i transportu. Współpraca transnarodowa buduje zdolności na szczeblu regionalnym, zgodnie ze zintegrowanym podejściem oddolnym, angażując i koordynując właściwe podmioty ze wszystkich szczebli zarządzania.

Budowanie i ulepszanie zdolności związane jest z tworzeniem prorozwojowego środowiska dzięki:

- właściwej polityce, ramom prawnym i ekonomicznym,
- rozwojowi instytucjonalnemu, a także rozwojowi zasobów ludzkich,
- wzmacnianiu systemów zarządzania.

Właściwości programu współpracy transnarodowej Interreg Europa Środkowa mogą służyć celom spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej lepiej niż starania podejmowane jedynie na szczeblu krajowym, w szczególności dzięki uwzględnieniu wyzwań i potrzeb wspólnych dla większości lub wszystkich regionów obszaru objętego programem. Strategia programu dąży do eliminacji barier rozwoju i wzmocnienia istniejącego potencjału lub sięgania do potencjału jeszcze niewykorzystanego, celem wsparcia integracji terytorialnej, a dzięki temu tworzenia inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, przyczyniając się tym samym do realizacji celów strategii „Europa 2020”.

Ramy prawne polityki spójności UE w okresie programowania 2014-2020 (art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013) określają jedenaście celów tematycznych (CT), odpowiadających priorytetom strategii „Europa 2020”. W celu zapewnienia masy krytycznej gwarantującej wzrost gospodarczy i miejsca pracy, programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT) muszą przeznaczyć co najmniej 80% alokacji EFRR na maksymalnie cztery CT, wybrane w oparciu o kluczowe wyzwania i potrzeby zidentyfikowane w obszarze współpracy. W związku z powyższym, wykorzystując potencjał tego obszaru i starając się pokonać bariery rozwojowe, strategia Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA opiera się na czterech CT, odpowiadających zidentyfikowanym problemom, które należy uwzględnić w ramach współpracy transnarodowej:

- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji (CT 1)
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (CT 4)
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami (CT 6)
- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej (CT 7)

Bardziej szczegółowe informacje na temat uzasadnienia wyboru CT znajdują się w załączniku 04.

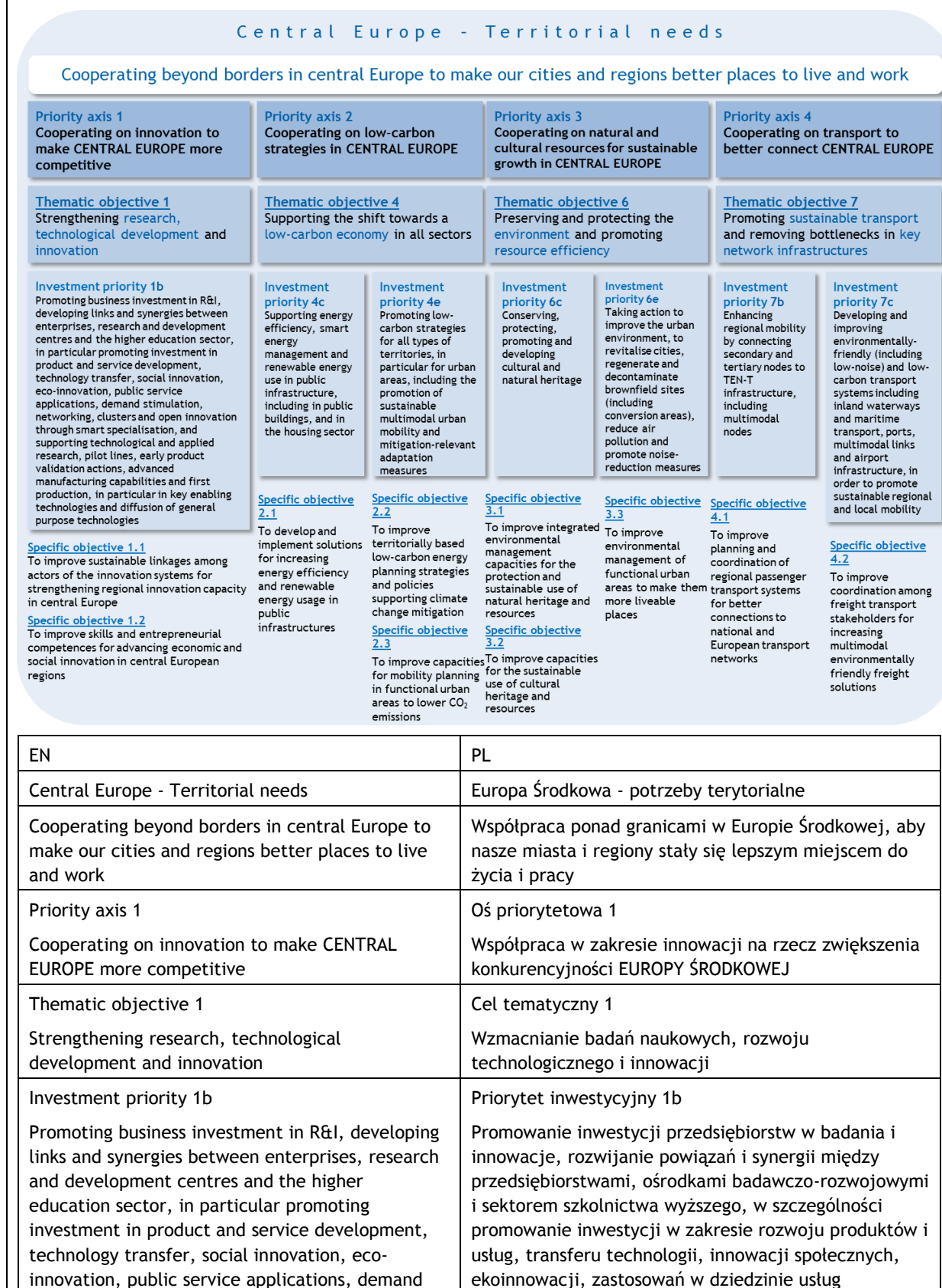
Wybrane CT przełożono na cztery osie priorytetowe, które odzwierciedlają potrzeby i wyzwania zidentyfikowane w analizie sytuacji obszaru objętego programem.

Dla każdej osi priorytetowej programu wybrano jeden lub więcej priorytetów inwestycyjnych, o których mowa w art.5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013. Siedem wybranych priorytetów inwestycyjnych programu przedstawiono w tabeli 1, w której wybór ten uzasadniono.

Dla każdego priorytetu zdefiniowano jeden lub dwa cele szczegółowe. Cele szczegółowe wskazują konkretne zmiany, jakie Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA zamierza przeprowadzić.

Rysunek 1 przedstawia przegląd strategii programu i jego strukturę.

Rysunek 1: Strategia programu - drzewo celów (zob. zał. 06)

stimulation, networking, clusters and open innovation through smart specialisation, and supporting technological and applied research, pilot lines, early product validation actions, advanced manufacturing capabilities and first production, in particular in key enabling technologies and diffusion of general purpose technologies	publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
Specific objective 1.1 To improve sustainable linkages among actors of the innovation systems for strengthening regional innovation capacity in central Europe	Cel szczegółowy 1.1 Poprawa trwałych powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacji w celu wzmocnienia regionalnej zdolności innowacyjnej
Specific objective 1.2 To improve skills and entrepreneurial competences for advancing economic and social innovation in central European regions	Cel szczegółowy 1.2 Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności związanych z przedsiębiorczością w celu wspierania innowacji gospodarczej i społecznej w regionach Europy Środkowej
Priority axis 2 Cooperating on low-carbon strategies in CENTRAL EUROPE	Oś priorytetowa 2 Współpraca w zakresie strategii niskoemisyjnych w EUROPIE ŚRODKOWEJ
Thematic objective 4 Supporting the shift towards a low-carbon economy in all sectors	Cel tematyczny 4 Wpieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Investment priority 4c Supporting energy efficiency, smart energy management and renewable energy use in public infrastructure, including in public buildings, and in the housing sector	Priorytet inwestycyjny 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
Specific objective 2.1 To develop and implement solutions for increasing energy efficiency and renewable energy usage in public infrastructures	Cel szczegółowy 2.1 Opracowanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej
Investment priority 4e Promoting low-carbon strategies for all types of territories, in particular for urban areas, including the promotion of sustainable multimodal urban mobility and mitigation-relevant adaptation measures	Priorytet inwestycyjny 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Specific objective 2.2 To improve territorially based low-carbon energy planning strategies and policies supporting climate change mitigation	Cel szczegółowy 2.2 Poprawa terytorialnych strategii energetycznych i polityk mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatycznych
Specific objective 2.3 To improve capacities for mobility planning in functional urban areas to lower CO2 emissions	Cel szczegółowy 2.3 Poprawa zdolności do planowania mobilności na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu obniżenia emisji CO2

Priority axis 3 Cooperating on natural and cultural resources for sustainable growth in CENTRAL EUROPE	Oś priorytetowa 3 Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ
Thematic objective 6 Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency	Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami
Investment priority 6c Conserving, protecting, promoting and developing cultural and natural heritage	Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Specific objective 3.1 To improve integrated environmental management capacities for the protection and sustainable use of natural heritage and resources	Cel szczegółowy 3.1 Poprawa zintegrowanego zarządzania środowiskiem w celu ochrony i zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa naturalnego
Specific objective 3.2 To improve capacities for the sustainable use of cultural heritage and resources	Cel szczegółowy 3.2 Poprawa zdolności zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego
Investment priority 6e Taking action to improve the urban environment, to revitalise cities, regenerate and decontaminate brownfield sites (including conversion areas), reduce air pollution and promote noise-reduction measures	Priorytet inwestycyjny 6e Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
Specific objective 3.3 To improve environmental management of functional urban areas to make them more liveable places	Cel szczegółowy 3.3 Poprawa zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu polepszenia warunków życia
Priority axis 4 Cooperating on transport to better connect CENTRAL EUROPE	Oś priorytetowa 4 Współpraca na rzecz poprawy powiązań transportowych EUROPY ŚRODKOWEJ
Thematic objective 7 Promoting sustainable transport and removing bottlenecks in key network infrastructures	Cel tematyczny 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej
Investment priority 7b Enhancing regional mobility by connecting secondary and tertiary nodes to TEN-T infrastructure, including multimodal nodes	Priorytet inwestycyjny 7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Specific objective 4.1 To improve planning and coordination of regional passenger transport systems for better connections to national and European transport networks	Cel szczegółowy 4.1 Poprawa planowania i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego w celu utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportowymi

Investment priority 7c Developing and improving environmentally-friendly (including low-noise) and low-carbon transport systems including inland waterways and maritime transport, ports, multimodal links and airport infrastructure, in order to promote sustainable regional and local mobility	Priorytet inwestycyjny 7c Rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej
Specific objective 4.2 To improve coordination among freight transport stakeholders for increasing multimodal environmentally friendly freight solutions	Cel szczegółowy 4.2 Poprawa koordynacji podmiotów transportu towarowego w celu upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku

Oś priorytetowa 1 - „Współpraca w zakresie innowacji w celu zwiększenia konkurencyjności EUROPY ŚRODKOWEJ”

Oś priorytetowa 1 uwzględnia główne wyzwania i potrzeby społeczno-gospodarcze w Europie Środkowej, związane z inteligentnym wzrostem gospodarczym, o którym mowa w strategii Europa 2020, w szczególności poprzez bardziej efektywne inwestycje w badania, innowację i edukację.

Jej celem jest wzmacnianie istniejącego potencjału obszarów ukierunkowanych technologicznie, które są celem zagranicznych inwestycji i napływu kapitału, szczególnie przez lepsze powiązanie podmiotów systemu innowacji. Dzięki temu poprawi się transfer wyników w dziedzinie badań i rozwoju oraz pojawiają się inicjatywy współpracy i klastry. Ponadto oś zajmuje się regionalnymi nierównościami w wiedzy i edukacji, w tym zjawiskiem drenażu mózgów, wzmocni zdolności i kompetencje w dziedzinie przedsiębiorczości i innowacji społecznej, odpowiadając także na wyzwania związane ze zmianami demograficznymi i klimatycznymi.

Takie podejście bazuje na Programie dla Europy Środkowej na lata 2007-2013 i jego pozytywnych doświadczeniach związanych z poprzednim priorytetem nr 1, „Wspieranie innowacji w Europie Środkowej”, którego celem była poprawa warunków ramowych dla badań i rozwoju oraz wspieranie innowacji.

Ta oś priorytetowa przyczynia się w szczególności do realizacji celu inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego w ramach strategii „Europa 2020”, a także celu spójności społecznej. Wspiera następujące inicjatywy flagowe:

- Unia innowacji,
- Polityka przemysłowa w erze globalizacji,
- Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia.

Oś priorytetowa 2 - „Współpraca w zakresie strategii niskoemisyjnych w EUROPIE ŚRODKOWEJ”

Celem osi priorytetowej 2 jest wzmacnianie wykorzystywania energii odnawialnej, poprawa efektywności energetycznej i wykorzystywanie potencjału tego sektora do osiągnięcia wzrostu gospodarczego. Oś 2 przyczyni się ponadto do wzrostu poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie efektywnego gospodarowania energią w infrastrukturze publicznej.

Należy wspierać opracowywanie i wdrażanie terytorialnych strategii niskoemisyjnych i mobilności niskoemisyjnej funkcjonalnych obszarów miejskich celem podjęcia wyzwań, w obliczu których stoi Europa Środkowa, dotyczących produkcji i zużycia energii oraz łagodzenia zmiany klimatu.

Oś opiera się na osiągnięciach poprzedniego okresu programowego, w ramach którego priorytet nr 3 „Odpowiedzialne korzystanie z naszego środowiska” Programu dla Europy Środkowej na lata 2007-2013 miał na celu wsparcie projektów w obszarze energii odnawialnej i efektywności energetycznej. Ponadto oś bazuje na istniejącej wiedzy i doświadczeniu w zakresie energii odnawialnej i

energooszczędnych technologii dostępnych w kilku regionach Europy Środkowej.

Oś priorytetowa 2 przyczynia się głównie do realizacji następujących inicjatyw flagowych:

- Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia.

Oś priorytetowa 3 - „Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ”

Oś priorytetowa 3 w sposób bezpośredni odpowiada na potrzebę ochrony i bardziej zrównoważonego wykorzystywania naturalnego i kulturowego dziedzictwa oraz zasobów, które podlegają szeregowi nacisków i konfliktów dotyczących ich wykorzystywania (np. związanych z przemysłem, intensywnym rolnictwem, zmianą klimatu, transportem, urbanizacją i suburbanizacją, oraz turystyką). Ponadto zasoby te i dziedzictwo to jedne z najcenniejszych dóbr Europy Środkowej i są ważnymi czynnikami lokalizacji dla rozwoju regionalnego.

Program skupia się także na poprawie jakości środowiska na funkcjonalnych obszarach miejskich przez podejmowanie kluczowych wyzwań (np. konflikty w zakresie użytkowania terenu, zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód, gospodarka odpadami). Poprawa sytuacji będzie mieć bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców miast.

Obejmując te aspekty, oś priorytetowa stanowi kontynuację priorytetu nr 3 „Odpowiedzialne korzystanie z naszego środowiska”, a także priorytetu nr 4 „Zwiększanie konkurencyjności i atrakcyjności miast i regionów” Programu dla EUROPY ŚRODKOWEJ na lata 2007-2013. W poprzednim okresie programowania z powodzeniem zrealizowano projekty w dziedzinie gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami, jakości powietrza, zwalczania i kontroli zanieczyszczeń, rekultywacji terenów, planowania przestrzennego, a także ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa kulturowego.

Można zaobserwować wyraźny wkład w następujące inicjatywy flagowe:

- Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia.

Oś priorytetowa 4 - „Współpraca na rzecz poprawy powiązań transportowych EUROPY ŚRODKOWEJ”

Oś priorytetowa 4 stanowi odpowiedź na istniejącą na obszarze EUROPY ŚRODKOWEJ dychotomię centrum-peryferie, zmniejszając przepaść między słabo dostępnymi regionami peryferyjnymi a dobrze połączonymi centrami. Oś 4 przewiduje wspieranie przyłączania regionów i miast do europejskich sieci transportowych oraz poprawę multimodalnego transportu pasażerskiego i towarowego przyjaznego środowisku w obrębie Europy Środkowej.

Program dla Europy Środkowej na lata 2007-2013 w priorytecie nr 2 „Poprawa dostępności do Europy Środkowej i w jej obrębie” również wspierał działania w zakresie wzajemnej łączności i współpracy w ramach multimodalnej logistyki. Szereg projektów zrealizowanych w tym zakresie wykazało zasadniczą wykonalność modalnej zmiany w transporcie pasażerskim, nadając jej zdecydowany impet w dobrym kierunku (komobile, 2013: 7). W oparciu o te cenne doświadczenia, Program współpracy 2014-2020 kontynuuje podejmowanie tych wyzwań.

Oś priorytetowa 4 przyczynia się do realizacji priorytetów inteligentnego i zrównoważonego rozwoju strategii Europa 2020 oraz inicjatywy flagowej Europa efektywnie korzystająca z zasobów.

W ramach wszystkich osi programu rozwój zrównoważony stanowi zasadę wiodącą (zob. także sekcja 8). Co więcej, wyzwania związane ze zmianami demograficznymi, zmianą klimatu i włączaniem społecznym są traktowane jako zagadnienia horyzontalne, ujęte w poszczególnych tematach przypisanym osiom programu.

1.1.2 Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i odpowiadających im priorytetów inwestycyjnych, z uwzględnieniem wspólnych ram strategicznych, w oparciu o analizę potrzeb w całym obszarze objętym programem, oraz wyboru strategii mającej na celu zaspokojenie tych potrzeb, której zadaniem, w stosownych przypadkach, jest zajęcie się brakującymi ogniwami w infrastrukturze transgranicznej, z uwzględnieniem wyników ewaluacji ex-ante.

Tabela 1: Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
CT 1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1b	– Rozkład działań w zakresie badania i rozwoju w Europie Środkowej jest nierównomierny (zarówno między regionami zachodnimi i wschodnimi oraz aglomeracjami i obszarami peryferyjnymi) – Istnieje wysoki potencjał dla synergii między biznesem a badaniami oraz inwestycjami w innowacje produktowe i procesowe, jednak powiązania te nie są wystarczająco silne – Brak umiejętności i wiedzy w zakresie innowacji jest głównym problemem w słabszych regionach – Potencjał transnarodowych i regionalnych klastrów pozostaje niewykorzystany – Brak współpracy i wspólnych strategii na rzecz innowacji stanowi przeszkodę w wykorzystywaniu synergii
CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4c	– Publiczna infrastruktura i budynki są głównymi konsumentami energii, a w wielu regionach Europy zużycie energii przez te budynki i infrastrukturę nadal jest nieekonomiczne – Efektywne wykorzystanie energii może przyczynić się do ograniczenia zależności Europy Środkowej od energii pochodzącej z importu, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia i złagodzenia zmian klimatu – Istnieje potrzeba zwiększenia zdolności sektora publicznego do wprowadzania środków na rzecz efektywności energetycznej – Właściciele i operatorzy infrastruktury publicznej często nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat metod i technologii ograniczenia zużycia energii
	4e	– Potencjał redukcji emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń (takich jak pył zawieszony, dwutlenek azotu i siarki) nie jest w pełni wykorzystywany w Europie Środkowej – Istnieje potrzeba zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza we wschodnich regionach Europy Środkowej biorąc pod uwagę także dostosowanie się do zmian klimatu – Promowanie własnych zasobów i technologii energetyki odnawialnej ma wysoki potencjał, jednak zdolności są często ograniczone – Istnieje zapotrzebowanie na strategię niskoemisyjną na poziomie terytorialnym, z uwzględnieniem

		niskoemisyjnych systemów transportu w miastach i obszarach peryferyjnych
CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	6c	– Bogactwo zasobów naturalnych i kulturowych Europy Środkowej musi być chronione, a gospodarowanie nimi - ulepszone – Zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych i kulturowych jest ważnym czynnikiem lokalizacji, jednak często nie są one wystarczająco wykorzystywane, np. w turystyce – Naciski, jakim podlegają zasoby naturalne i kulturowe (także te związane ze zmianami klimatu) stanowią dla zagrożenie dla ich istnienia i mogą ograniczyć wykorzystanie ich potencjału w przyszłości – Zintegrowane planowanie i zarządzanie zasobami naturalnymi i kulturowymi nie są szeroko stosowane, odpowiednio zdolność w tym obszarze jest ograniczona – Miejsca występowania dziedzictwa naturalnego i kulturowego nie są wystarczająco ze sobą powiązane
	6e	– Wyzwania ekologiczne dotyczące zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, kwestie dotyczące klimatu, konfliktów w zakresie użytkowania gruntów oraz negatywne skutki „rozlewania się” obszarów aglomeracji są przeszkodami w rozwoju – Negatywne skutki zewnętrzne obszarów miejskich (niekorzystne cechy aglomeracji, powodujące np. niską jakość powietrza) są głównym wyzwaniem dla środowiska i jakości życia mieszkańców miast Europy Środkowej – Rekultywacja terenów przemysłowych stanowi istotny czynnik rozwoju miast przez swój wpływ na ograniczanie dalszego uszczelnienia gleb, a także podziałów społecznych – Zintegrowane podejście do planowania miast i zarządzania środowiskiem (także związanego ze zmianami klimatu) nie są w pełni stosowane
CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej	7b	– Słaba dostępność regionalna i lokalna przeważa poza aglomeracjami Europy Środkowej – Istnieje widoczna różnica w dostępności pomiędzy peryferyjnymi regionami wiejskimi a ośrodkami gospodarczymi w sferze transportu publicznego powiązanego z siecią TEN-T – Nierówności w dostępności multimodalnej obniżają konkurencyjność wielu regionów Europy Środkowej – Inteligentny i zrównoważony transport regionalny nie jest wystarczająco rozpowszechniony
	7c	– Nierówności na poziomie dostępności multimodalnego transportu towarowego obniżają konkurencyjność wybranych regionów Europy Środkowej – Zwiększenie natężenia transportu wzmacnia zapotrzebowanie na przyjazne środowisku, niskoemisyjne systemy transportu towarowego przyczyniające się do łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza

		– Brak koordynacji między podmiotami transportu towarowego stanowi barierę dla stworzenia efektywnego, zrównoważonego transportu multimodalnego – Konieczna jest optymalizacja indywidualnych rozwiązań transportowych w transporcie towarowym oraz stosowanie łańcuchów multimodalnych
--	--	--

1.2 Uzasadnienie alokacji finansowej

Uzasadnienie podziału środków finansowych (tzn. wsparcia Unii) między cele tematyczne i (w stosownych przypadkach) priorytety inwestycyjne zgodnie z wymaganiami koncentracji tematycznej i z uwzględnieniem ewaluacji ex ante.

Budżet programu to 298 987 026 euro, w tym wkład z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) to 246 581 112,00 euro, o czym mowa w sekcji 3. Przydział środków finansowych dla wybranych celów tematycznych odzwierciedla:

- Szacowaną wartość finansową działań przewidzianych dla każdej osi priorytetowej
- Spójność z priorytetami finansowania zgodnie z pismami KE przedstawiającymi stanowiska wobec krajów
- Opinie wniesione przez partnerów w ramach konsultacji (zob. także sekcja 5.6)
- Doświadczenia z okresu programowania 2007-2013

Proponowany przydział środków finansowych zakłada, że średnia wartość finansowania projektu wynosi 2,1 miliona euro biorąc pod uwagę średnią projektów dofinansowanych w naborach. Jednakże mając na uwadze, że budżet projektu odzwierciedla planowane działania i rezultaty, w ramach programu będą wspierane także mniejsze i większe projekty.

Oś priorytetowa 1 (CT 1)

Planowany przydział środków z EFRR na priorytet 1 wynosi 75 942 711 euro, co stanowi 31% środków EFRR przeznaczonych na program, z szacowaną liczbą 47 projektów, które otrzymają wsparcie. Taki przydział środków finansowych odzwierciedla planowaną wartość działań stanowiących odpowiedź na potrzebę zdecydowanej poprawy regionalnych zdolności innowacyjnych i kultury przedsiębiorczości, szczególnie na poziomie MŚP.

Przydział środków finansowych dla tego priorytetu jest zgodny z priorytetami finansowania określonymi w pismach KE, przedstawiających stanowiska wobec państw członkowskich obszaru objętego współpracą, z uwzględnieniem znaczenia, które nadaje się innowacjom, transferowi technologii i przedsiębiorczości, w szczególności w kontekście potrzeby stworzenia środowiska sprzyjającego działalności innowacyjnej, opartej na wiedzy i umiejętnościach na wszystkich szczeblach, co jest wyraźnie uznawane za priorytet EWT w kilku krajach. Proponowany przydział środków finansowych odzwierciedla ponadto wysokie zainteresowanie partnerów; około 56% uczestników sondażu online wyraziło zainteresowanie tym priorytetem, a przy okazji wydarzeń krajowych i międzynarodowych zebrano na ten temat wiele pozytywnych opinii.

Zainteresowane strony z Europy Środkowej mają długą tradycję współpracy na polu innowacji, transferu technologii i umiejętności, a zapotrzebowanie na taką współpracę rośnie. W okresie programowania 2007-2013 we współpracę transnarodową w Europie Środkowej w tej dziedzinie zaangażowało się 300 partnerów.

Oś priorytetowa 2 (CT 4)

Planowany przydział środków z EFRR na priorytet 2 wynosi 42 684 600 euro, co stanowi 17% środków EFRR przeznaczonych na program, z szacowaną liczbą 25 projektów, które otrzymają wsparcie. Alokacja odzwierciedla spodziewaną wielkość działań odpowiadających na potrzebę wzrostu potencjału regionalnego dla poprawy efektywności energetycznej i wykorzystywania energii odnawialnej w infrastrukturze publicznej, ulepszono planowania strategii energetycznych w oparciu o terytorium oraz mobilności niskoemisyjnej na funkcjonalnych obszarach miejskich.

Alokacja dla priorytetu jest zgodna z priorytetami finansowania określonymi w pismach KE, przedstawiających stanowiska wobec państw członkowskich obszaru objętego współpracą, ze szczególnym uwzględnieniem pozytywnego wpływu efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej na łagodzenie zmian klimatu. Proponowany przydział środków finansowych odzwierciedla ponadto wysokie zainteresowanie partnerów; około 23% uczestników sondażu online wyraziło zainteresowanie tym priorytetem, a przy okazji wydarzeń krajowych i międzynarodowych zebrano na ten temat wiele pozytywnych opinii.

Zainteresowane strony z Europy Środkowej wykazały szczególne i rosnące zainteresowanie współpracą w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, a w okresie 2007-2013 w transnarodowych projektach w Europie Środkowej w tej dziedzinie współpracowało ok. 250 partnerów.

Oś priorytetowa 3 (CT 6)

Planowany przydział środków z EFRR na priorytet 3 wynosi 85 469 200 euro, co stanowi 35% środków EFRR przeznaczonych na program, z szacowaną liczbą 48 projektów, które otrzymają wsparcie. Alokacja odzwierciedla planowaną wartość działań odpowiadających na potrzebę zwiększenia potencjału dla zintegrowanego zarządzania i zrównoważonego wykorzystywania zasobów oraz dziedzictwa naturalnego i kulturowego, a także potrzebę lepszego zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich. Stosunkowo wyższy przydział środków dla tego priorytetu uzasadniony jest faktem, że działania te - od ochrony i waloryzacji dziedzictwa naturalnego i kulturowego i zarządzania nim, po zarządzanie środowiskiem miejskim, w tym rekultywację obszarów przemysłowych i wspieranie rozwoju inteligentnych miast - stanowią odpowiedź na szeroki wachlarz wyzwań i potrzeb dotyczących wszystkich regionów obszaru objętego programem.

Alokacja dla priorytetu jest zgodna z priorytetami finansowania określonymi w pismach KE, przedstawiających stanowiska wobec państw członkowskich obszaru objętego współpracą, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony i zrównoważonego zarządzania zasobami i dziedzictwem naturalnym i kulturowym oraz poprawy środowiska miejskiego, w tym rekultywacji terenów przemysłowych i ograniczenia zanieczyszczenia powietrza. Ponadto przydział środków finansowych dla tego priorytetu jest zgodny z dużym zainteresowaniem partnerów, widocznym w procesie konsultacji; około 50% uczestników sondażu online wyraziło zainteresowanie tym priorytetem, a przy okazji wydarzeń krajowych i międzynarodowych zebrano na ten temat wiele pozytywnych opinii.

Zainteresowane strony z Europy Środkowej mają długą tradycję współpracy w dziedzinie ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego oraz zarządzania środowiskiem miejskim, a zapotrzebowanie na taką współpracę rośnie. W latach 2007-2013 we współpracę transnarodową w Europie Środkowej w tej dziedzinie zaangażowało się ok. 450 partnerów.

Oś priorytetowa 4 (CT 7)

Planowany przydział środków z EFRR na priorytet 4 wynosi 27 689 733 euro, co stanowi 11% środków EFRR przeznaczonych na program, z szacowaną liczbą 16 projektów, które otrzymają wsparcie. Alokacja odzwierciedla planowaną wartość działań odpowiadających na potrzebę zwiększenia potencjału dla planowania regionalnych systemów transportu, a także uzyskania bardziej zrównoważonych, bezpiecznych i efektywnych energetycznie środków transportu we wszystkich koordynowanych multimodalnych łańcuchach przewozowych. Stosunkowo niższy przydział środków finansowych na ten priorytet uzasadniony jest także faktem, że wymiar miejski transportu został uwzględniony w ramach celu tematycznego 4 (oś priorytetowa 2).

Alokacja dla priorytetu jest zgodna z priorytetami finansowania określonymi w pismach KE, przedstawiających stanowiska wobec państw członkowskich obszaru objętego współpracą, gdzie specjalna funkcja koordynacyjna i integracyjna w dziedzinie transportu zostaje nadana EWT. Ponadto przydział środków finansowych dla tego priorytetu jest zgodny z zainteresowaniem partnerów, widocznym w procesie konsultacji; około 30% uczestników sondażu online wyraziło zainteresowanie tym priorytetem, a przy okazji wydarzeń krajowych i międzynarodowych zebrano na ten temat wiele pozytywnych opinii.

Podmioty z Europy Środkowej działające w obszarze transportu wyraziły żywe zainteresowanie współpracą transnarodową w okresie 2007-2013 przez zaangażowanie ok. 250 partnerów w projektach w tej dziedzinie.

Tabela 2: Przegląd strategii inwestycyjnej programu

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Część (%) ogólnej kwoty wsparcia Unii dla programu EWT (w podziale na fundusze) ³			Cel tematyczny ⁴	Priorytety inwestycyjne ⁵	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Wskaźniki rezultatu odpowiadające celom szczegółowym
		EFRR ⁶	ENI ⁷ (w stosownych przypadkach)	IPA ⁸ (w stosownych przypadkach)				
1	75 942 711	31%			CT1	1b	1.1 Wzmocnienie trwałych powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacji w celu wzmocnienia potencjału innowacyjnego na szczeblu regionalnym	1.1 Stan powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacji osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej w regionach Europy Środkowej
							1.2 Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności celem wspierania innowacji gospodarczej i społecznej w regionach Europy Środkowej stosowania podejścia inteligentnej specjalizacji	1.2 Stan zdolności sektora publicznego i prywatnego do rozwoju umiejętności pracowników i kompetencji związanych z przedsiębiorczością zdobytych dzięki współpracy transnarodowej

³ Prezentacja udziałów odpowiadających kwotom ENI i IPA jest uzależniona od wybranej opcji zarządzania.

⁴ Nazwa celu tematycznego (nie dotyczy pomocy technicznej)

⁵ Nazwa priorytetu inwestycyjnego (nie dotyczy pomocy technicznej)

⁶ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

⁷ Europejski Instrument Sąsiedztwa

⁸ Instrument Pomocy Przedakcesyjnej

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Część (%) ogólnej kwoty wsparcia Unii dla programu EWT (w podziale na fundusze) ³			Cel tematyczny ⁴	Priorytety inwestycyjne ⁵	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Wskaźniki rezultatu odpowiadające celom szczegółowym
		EFRR ⁶	ENI ⁷ (w stosownych przypadkach)	IPA ⁸ (w stosownych przypadkach)				
								jako czynnik stymulujący innowacje gospodarcze i społeczne w Europie Środkowej
2	42 684 600	17%			CT4	4c	2.1 Opracowywanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystywania energii odnawialnej w infrastrukturach użyteczności publicznej	2.1 Stan zdolności sektora publicznego do zwiększonej efektywności energetycznej i wykorzystywania energii odnawialnej w infrastrukturze użyteczności publicznej osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
						4e	2.2 Ulepszanie terytorialnych strategii planowania energetycznego i polityk na rzecz wspierania łagodzenia zmiany klimatu	2.2 Stan zdolności podmiotów regionalnych do terytorialnego planowania energetycznego i polityk osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
							2.3 Poprawa zdolności planowania mobilności na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu obniżenia emisji CO2	2.3 Stan zdolności do planowania mobilności niskoemisyjnej na funkcjonalnych obszarach miejskich osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
3	85 469 200	35%			CT6	6c	3.1 Ulepszanie zintegrowanych zdolności zarządzania	3.1 Stan zintegrowanych zdolności zarządzania środowiskowego na

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Część (%) ogólnej kwoty wsparcia Unii dla programu EWT (w podziale na fundusze) ³			Cel tematyczny ⁴	Priorytety inwestycyjne ⁵	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Wskaźniki rezultatu odpowiadające celom szczegółowym
		EFRR ⁶	ENI ⁷ (w stosownych przypadkach)	IPA ⁸ (w stosownych przypadkach)				
							środowiskowego na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych	rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
							3.2 Poprawa zdolności zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego	3.2 Stan zdolności podmiotów regionalnych do zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
						6e	3.3 Ulepszanie zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu uczynienia ich lepszymi miejscami do życia	3.3 Stan zdolności zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
4	27 689 733	11%			CT7	7b	4.1 Ulepszanie planowania i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego celem utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu	4.1 Stan zdolności planowania mobilności i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego celem utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Część (%) ogólnej kwoty wsparcia Unii dla programu EWT (w podziale na fundusze) ³			Cel tematyczny ⁴	Priorytety inwestycyjne ⁵	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Wskaźniki rezultatu odpowiadające celom szczegółowym
		EFRR ⁶	ENI ⁷ (w stosownych przypadkach)	IPA ⁸ (w stosownych przypadkach)				
						7c	4.2 Poprawa koordynacji podmiotów transportu towarowego celem upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku	4.2 Stan koordynacji podmiotów transportu pasażerskiego celem upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej
5 TA	14 794 868	6%			n.d.	n.d.	5.1 Efektywne wdrażanie Programu Operacyjnego	Nie dotyczy ponieważ wsparcie pomocy technicznej programu z funduszy UE nie przekracza 15 mln euro
							5.2 Wspieranie wnioskodawców i beneficjentów projektu oraz wzmacnianie zaangażowania partnerów we wdrażanie programu	

SEKCJA 2: OSIE PRIORYTETOWE

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) i c) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

2.A. Opis osi priorytetowych innych niż pomoc techniczna

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

2.A.1/P1 Oś Priorytetowa 1

(należy powtórzyć dla każdej osi priorytetowej)

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	1
Nazwa osi priorytetowej	Współpraca w zakresie innowacji na rzecz zwiększenia konkurencyjności EUROPY ŚRODKOWEJ

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	

2.A.2/P1 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

2.A.3/P1 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

(należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

Fundusz	EFRR
Podstawa obliczenia (środki publiczne lub łączne)	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.A.4/P1/1b Priorytet inwestycyjny 1b

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	1b: promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
-------------------------------	--

2.A.5/P1/1b Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	1.1
Cel szczegółowy	Poprawa trwałych powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacji w celu wzmocnienia regionalnej zdolności innowacyjnej
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Europa Środkowa jest znacznie zróżnicowana po względem innowacyjności w regionach. „Wyspy innowacji”, położone wokół aglomeracji miejskich lub też w zachodnich obszarach pośrednich, posiadają dobrze funkcjonujące systemy innowacyjności, odznaczające się silnymi powiązaniem pomiędzy tworzącymi je podmiotami. Istnieją jednakże regiony, w szczególności wiejskie i oddalone, w których poziom badań i rozwoju jest niski, a powiązania słabe (zob. definicja w załączniku 02), w wyniku czego obserwuje się tam niewystarczający transfer technologii, a także problemy w dostępie do wyników badań i rozwoju oraz do finansowania dla innowacji, w szczególności w przypadku MŚP. To zjawisko jest spotęgowane przez kryzys finansowy i gospodarczy i wymaga odpowiedzi w postaci zmian strukturalnych. Dynamizm regionów i ich powiązania przez sieci współpracy to szanse w ramach procesu globalizacji (Agenda terytorialna 2020). W celu zapewnienia na szczeblu regionalnym wzrostu napędzanego innowacją i zredukowania występujących różnic, konieczne jest wzmocnienie powiązań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w systemach innowacji oraz pomiędzy regionami, a także utworzenie pewnej masy krytycznej innowacyjnych podmiotów (np. w kontekście potrójnej lub poczwórnej spirali). Działania te powinny ponadto pozytywnie wpłynąć na transfer technologii pomiędzy kluczowymi podmiotami systemów innowacyjności. W tym kontekście system innowacyjności może być rozumiany jako „sieć instytucji sektora prywatnego i publicznego, których działalność i interakcje inicjują, importują, zmieniają i upowszechniają nowe technologie” (zob. Freeman, 1987). Aktorzy systemów innowacji to

	podmioty sektora badań i biznesu, instytucje kształtujące polityki publiczne oraz władze publiczne (zob. definicje w załączniku 02). Współpraca transnarodowa przyczyni się do wzrostu potencjału innowacyjnego na szczeblu regionalnym przez zwiększenie intensywności powiązań między podmiotami uczestniczącymi w systemach innowacji. Powyższe cele zostaną osiągnięte dzięki transnarodowym i umiędzynarodowionym regionalnym sieciom i klastrom, sprzyjającym transferowi technologii, a także tworzeniu i wdrażaniu nowych usług służących wspieraniu innowacyjności przedsiębiorstw. Wzmocniona współpraca pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w systemach innowacji, w szczególności pomiędzy przedsiębiorstwami a sektorem badań, zwiększy dostęp przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, do wyników badań naukowych, co z kolei przyczyni się do stymulowania dalszych inwestycji w innowacje. Ponadto planuje się wzmocnienie powiązań pomiędzy sektorem badań a administracją publiczną (np. przez ustanowienie służących temu mechanizmów oraz promowanie zamówień publicznych w zakresie innowacji). <u>Najważniejsze</u>, przewidywane <u>rezultaty</u> można podsumować w następujący sposób: „Wzmocnione powiązania między uczestnikami systemów innowacyjności osiągnięte dzięki współpracy transnarodowej, prowadzące do zwiększenia potencjału innowacyjnego regionów Europy Środkowej”. „DO CZASU UZGODNIENIA WSKAŹNIKÓW REZULTATU, WSKAŹNIKÓW BAZOWYCH I WARTOŚCI DOCELOWYCH ORAZ ODPOWIEDNIEGO ZAKTUALIZOWANIA PROGRAMU WSPÓŁPRACY, WNIOSKI O PŁATNOŚĆ NIE BĘDĄ PRZEDKŁADANE KOMISJI EUROPEJSKIEJ. ZASADA TA MA ZASTOSOWANIE DO WSZYSTKICH PRIORYTETÓW”
--	--

Tabela 3/P1/1.1: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1.1	Stan powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacyjności osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Likerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	3.0	2014/2015	Wzrost ilości i większa trwałość powiązań - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

Nr identyfikacyjny	1.2
---------------------------	------------

Cel szczegółowy	Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności związanych z przedsiębiorczością w celu wspierania innowacji gospodarczej i społecznej w regionach Europy Środkowej
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	MŚP to największy pracodawca w Europie Środkowej. Wiele regionów, zwłaszcza peryferyjnych, zmagają się z brakiem wykwalifikowanych pracowników ze względu na wymagania związane z rozwojem technologii i innowacji w gospodarce. Istotny wpływ na rynek pracy wywierają także zmiany demograficzne. Wpływa to na nasilenie się zjawiska „drenażu mózgów” (w regionach peryferyjnych i wiejskich) i zmniejsza konkurencyjność na szczeblu regionalnym (Agenda terytorialna 2020). Obszary peryferyjne są rozumiane jako marginalizowane lub trudno dostępne (zob. definicje w zał. 02). Współczynnik „liczba MŚP/1 000 mieszkańców” jest silnie zróżnicowany w Europie Środkowej. Odzwierciedla to podejście do przedsiębiorczości (ÖIR i in., 2012), rozumianej jako „sposób myślenia i proces tworzenia i rozwoju aktywności gospodarczej dzięki podejmowaniu ryzyka, kreatywności i/lub innowacyjności oraz należytemu zarządzaniu, w ramach nowej lub istniejącej organizacji”. Aby przezwyciężyć istniejące różnice należy podnieść poziom wiedzy i umiejętności technologicznych oraz w zakresie zarządzania, w szczególności wśród pracowników sektora publicznego i MŚP. Można to zrobić włączając w szerszy kontekst strategię lokalne i regionalne (zob. Komisja Europejska, 2012j). Współpraca transnarodowa przyczyni się do zwiększenia poziomu wiedzy i potencjału innowacyjnego pracowników oraz przedsiębiorców w zakresie stosowania nowych metod i technologii. Konsekwencją wdrożenia wyżej wymienionych działań dla przedsiębiorstw (zwłaszcza MŚP) będzie rozwijanie i wdrażanie innowacyjnych produktów, usług oraz procesów, co przyczyni się jednocześnie do wdrażania strategii inteligentnej specjalizacji. W ten sposób działania opracowane na poziomie transnarodowym przyczynią się do zakładanego wzrostu kompetencji, a w konsekwencji do wzrostu konkurencyjności regionów, zwłaszcza tych mierzących się z problemami społecznymi. Działania te, budując umiejętności z obszaru technologii i zarządzania, będą wspierały zarówno przedsiębiorcze postawy, jak i działalność. Przedsiębiorczość przełoży się na wzrost innowacji społecznych - nowych pomysłów (produktów, usług i modeli), będących odpowiedzią na realne potrzeby społeczne, tworząc nowe typy powiązań i współpracy (zob. Murray i in., 2010). Pobudzanie innowacji społecznej oraz przedsiębiorczości przyczyni się ponadto do zaspokojenia potrzeb społecznych, a także zwiększy zdolność regionów do radzenia sobie z nowymi wyzwaniami, wynikającymi ze zmian demograficznych i klimatu, migracji, czy też zjawiska „drenażu mózgów”. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Lepsza zdolność sektora publicznego i prywatnego do rozwoju umiejętności pracowników i kompetencji związanych z przedsiębiorczością zdobytych dzięki współpracy transnarodowej stymulująca innowacje gospodarcze i społeczne w Europie Środkowej”.

Tabela 3/P1/1.2: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1.2	Zdolność sektora publicznego i prywatnego do rozwoju umiejętności pracowników i kompetencji związanych z przedsiębiorczością zdobytych dzięki współpracy transnarodowej stymulująca innowacje gospodarcze i społeczne w Europie	Pótilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	2.7	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P1/1b Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P1/1b Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	1b
Działania objęte wsparciem przyczynią się do wzmocnienia potencjału innowacyjności na szczeblu regionalnym w Europie Środkowej, gdzie z jednej strony w niektórych regionach obserwuje się klimat sprzyjający innowacji, z drugiej natomiast wiele regionów peryferyjnych wciąż boryka się z poważnymi trudnościami w tym zakresie. Działania transnarodowe mogą zapewnić wartość dodaną poprzez tworzenie powiązań pomiędzy różnymi podmiotami uczestniczącymi w systemach innowacji w poszczególnych regionach i sektorach oraz pomiędzy nimi, a także poprzez podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie innowacji gospodarczej i społecznej. Zgodnie z dwoma celami szczegółowymi określonymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 1(b) wsparciem zostaną objęte dwa obszary interwencji: – działania mające na celu wzmocnienie trwałych powiązań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w środkowoeuropejskich systemach innowacji (w odniesieniu do celu szczegółowego 1.1) – działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności celem wspierania innowacji gospodarczej i społecznej (w odniesieniu do celu szczegółowego 1.2) Działania mające na celu wzmocnienie trwałych powiązań pomiędzy podmiotami środkowoeuropejskich systemów innowacji (cel szczegółowy 1.1) W ramach działań objętych wsparciem wykorzystana zostanie współpraca transnarodowa mająca na celu transfer wiedzy oraz tworzenie powiązań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w systemach	

innowacji, a także wdrażanie działań pilotażowych i demonstracyjnych, co stanowi warunek innowacji. Transnarodowe i umiędzynarodowione regionalne sieci i klastry sprzyjające transferowi technologii mogą przyczyniać się do podnoszenia potencjału innowacyjności w regionach, opracowania wspólnych strategii dotyczących internacjonalizacji, uwzględnienia podejścia międzysektorowego i specjalizowania się w nowych przemysłach niszowych związanych z dynamicznym łańcuchem wartości. Lepszy transfer wiedzy pomiędzy instytucjami badawczymi, przedsiębiorstwami (w szczególności MŚP), sektorem edukacji i sektorem publicznym zapewni przedsiębiorstwom lepszy dostęp do wyników badań naukowych, co w konsekwencji przyczyni się do stymulowania inwestycji na cele wdrażania innowacji, a także zwiększy poziom konkurencyjności regionów. Jeżeli jest to zasadne, działania mogą wykorzystywać synergie z Europejską Siecią Przedsiębiorczości. Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w decydujący sposób do poprawy powiązań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w systemach innowacji, co spowoduje zwiększenie potencjału innowacyjnego regionów Europy Środkowej.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 1.1:

- tworzenie oraz wzmacnianie transnarodowych sieci i klastrów, w tym także wspieranie ich międzynarodowego charakteru
- zwiększanie transferu wyników działalności badawczo-rozwojowej z instytucji badawczych do sektora przedsiębiorstw (w szczególności MŚP), co przyczyni się do rozwoju nowych produktów i usług
- tworzenie powiązań transnarodowych w celu doskonalenia istniejących lub tworzenia nowych usług służących wspieraniu innowacyjności wśród przedsiębiorstw
- wzmocnienie powiązań pomiędzy sektorem publicznym, instytucjami finansowymi i innymi zainteresowanymi podmiotami, w celu opracowania i weryfikacji nowych struktur i usług ułatwiających dostęp do finansowania innowacji
- zwiększenie współpracy pomiędzy sektorem badań naukowych a sektorem publicznym, w celu pobudzania innowacyjności i przedsiębiorczości (np. eliminacja barier administracyjnych dla innowacji, zamówienia publiczne na innowacyjne produkty i usługi, innowacja społeczna etc.)

Działania na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności promowania celem wspierania innowacji gospodarczej i społecznej (cel szczegółowy 1.2)

Działania objęte wsparciem mają na celu podniesienie na szczeblu transnarodowym poziomu wiedzy i umiejętności pracowników oraz przedsiębiorców (w szczególności MŚP), a w konsekwencji wsparcie dla tworzenia oraz wdrażania innowacyjnych produktów, usług lub procesów sprzyjających innowacji gospodarczej i społecznej. Oczekuje się, że planowane działania przyczynią się do budowania kultury przedsiębiorczości, a także przedsiębiorczych postaw i umiejętności.

Innowacyjne metody uczenia się mogą przyczynić się do zwiększenia poziomu kompetencji w zakresie wdrażania innowacyjnych technologii, metod i zarządzania. Poza kwestiami ekonomicznymi, innowacje odgrywają ważną rolę w obszarze społecznym - pomagają stawić czoła konkretnym wyzwaniom, takim jak zmiany klimatu czy zmiany demograficzne, zjawisko „drenażu mózgów”, kurczenie się regionów czy podziały społeczne. W obszarze innowacji związanych ze zdrowiem wspierane mogą być między innymi działania, o których mowa w Europejskim partnerstwie na rzecz innowacji sprzyjającej aktywnemu starzeniu się w dobrym zdrowiu. Szczególne znaczenie powinno być przypisane zasadom zrównoważonego rozwoju (takim jak ekoinnowacje, działania na rzecz niskiej emisji etc.)

Wszystkie działania objęte wsparciem w sposób zdecydowany przyczynią się do podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności we wszystkich sektorach i na wszystkich szczeblach, stanowiąc tym samym czynnik stymulujący innowację gospodarczą i społeczną w Europie Środkowej.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 1.2:

- wzmocnienie u pracowników sektora prywatnego (zwłaszcza MŚP) kompetencji i umiejętności związanych z nowymi technologiami (np. ekoinnowacjami, technologiami niskoemisyjnymi, ICT, kluczowymi technologiami wspomagającymi etc.), innowacyjnymi produktami, usługami i procesami oraz innowacjami społecznymi, stanowiących istotny wkład do regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji
- rozwój i wdrażanie strategii na rzecz wspierania kreatywności i przedsiębiorczości, w oparciu o

różne kultury zarządzania i różne poziomy edukacji

- rozwój i wdrażanie strategii wspierania kompetencji technicznych i zarządczych w sektorze przedsiębiorstw na rzecz innowacji gospodarczych i społecznych (w takich dziedzinach jak służba zdrowia, włączanie społeczne mniejszości, osób niepełnosprawnych, starszych etc.)
- przystosowywanie, rozwijanie i testowanie innowacyjnych systemów uczenia się na rzecz wspierania przedsiębiorczości w związku ze zmianami demograficznymi (np. starzeniem się społeczeństwa, bezrobociem wśród osób młodych, wyludniającymi się regionami, które zmagają się z problemem niedoboru umiejętności etc.)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.1.b). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest "strategie i plany działania", "narzędzia", "działania pilotażowe" oraz "szkolenia". Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) - rozumianą jako podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt - stanowią przedsiębiorstwa (w tym MŚP) i ich pracownicy, klastry, a także sektor publiczny, podmioty pośredniczące, prywatne i publiczne instytucje badawcze, podmioty związane z badaniami i rozwojem oraz centra doskonałości. Grupa docelowa obejmuje podmioty publiczne i prywatne, zajmujące się problematyką innowacji społecznych i gospodarczych, a także wszystkie grupy społeczne, których dana kwestia dotyczy.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do wzrostu poziomu innowacji gospodarczych i społecznych, a także do podniesienia potencjału w zakresie przedsiębiorczości. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, izby handlowe, przedsiębiorstwa, w tym MŚP, klastry, szkoły wyższe, stowarzyszenia, instytucje zajmujące się transferem technologii, instytucje badawcze, centra doskonałości BiR, organizacje pozarządowe, agencje innowacji, inkubatory przedsiębiorczości, instytucje zarządzające klastrami, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, a także partnerów społecznych oraz instytucje rynku pracy.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony, w których obserwuje się braki w systemach innowacji (obszary peryferyjne borykające się z problemami strukturalnymi, obszary przemysłowe etc.), bądź też niedobór umiejętności lub liczby przedsiębiorstw (np. regiony wyludniające się). W tych właśnie regionach planuje się tworzenie powiązań oraz transfer wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie regiony, w których poziom innowacji jest wyższy powinny być w dalszym ciągu wzmocniane poprzez tworzenie sieci powiązań międzynarodowych, dających nowe możliwości rozwoju, promowanie przedsiębiorczości i podnoszenie umiejętności specjalistycznych i zarządczych. Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P1/1b Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	1b
Wybór wniosków projektowych zostanie dokonany zgodnie z przepisami art.12 rozporządzenia w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej, z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, obejmującej dwa zdefiniowane wcześniej zestawy kryteriów jakościowych, które przedstawiono poniżej. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym. <u>Kryteria strategiczne</u> dotyczą oceny znaczenia wniosku projektowego oraz jego wkładu w osiągnięcie wybranego celu szczegółowego. W związku z powyższym, kryteria strategiczne są bezpośrednio związane z przewidywanymi produktami w ramach danego celu szczegółowego. Kryteria strategiczne można podsumować w następujący sposób: - wkład w osiągnięcie celów i rezultatów programu, określonych w ramach celów szczegółowych; - spójność zaplanowanych działań i produktów z typami i przykładami działań i produktów, przypisanych odpowiednim priorytetom inwestycyjnym; - znaczenie oraz strategiczny charakter w kontekście wyzwań i potrzeb regionu, do których odnosi się wybrany cel szczegółowy, a także spójność z odpowiednimi politykami na różnych szczeblach; - aspekt dotyczący współpracy oraz wartość dodana na szczeblu transnarodowym, wynikająca z wniosku projektowego; - znaczenie partnerstwa w kontekście potencjału technicznego i instytucjonalnego; - wkład w promowanie równości i zrównoważonego rozwoju. <u>Kryteria operacyjne</u> dotyczą oceny jakościowej procesu wdrażania, w kontekście wykonalności i zasadności wniosku projektowego, a także stosunku nakładów do uzyskanych wyników (wykorzystane zasoby w relacji do uzyskanych wyników). Kryteria operacyjne można podsumować w następujący sposób: - struktura, spójność i przejrzystość planu prac; - strategia komunikacji i kapitalizacji; - zgodność budżetu z planem prac, przewidzianym w ramach projektu, a także stosunek poniesionych kosztów do uzyskanych wyników; - struktury i procedury ustanowione na potrzeby bieżącego zarządzania projektem. Ogólnie, wsparcie w ramach programu zostanie udzielone projektom, które jednoznacznie koncentrują się na wdrażaniu wspólnych działań o charakterze transnarodowym, wykazujących wartość dodaną wyższą, niż w przypadku strategii realizowanych na szczeblu regionalnym, krajowym, międzyregionalnym lub transgranicznym. Ponadto projekty powinny być realizowane z zastosowaniem podejścia zorientowanego na produkty i rezultaty, gdzie nacisk kładzie się na uzyskanie konkretnych, istotnych oraz widocznych efektów podejmowanych działań. W związku z powyższym, program wspiera w szczególności projekty mające na celu uzyskanie wymiernych produktów i rezultatów, które bezpośrednio wspierają konkretne inicjatywy lub mogą stać się częścią takich inicjatyw, w tym nowych lub udoskonalonych polityk, strategii, a także inwestycji. Wysoka wartość strategiczna wniosku projektowego będzie stanowić wstępny warunek przyznania środków finansowych. Duże znaczenie oceny strategicznej zostanie również uwzględnione w	

metodologii oceny, poprzez nadanie odpowiedniej wagi uzyskanym ocenom punktowym lub ustalenie progów dla kryteriów strategicznych.

Ustalone szczegółowe kryteria oceny zostaną udostępnione potencjalnym wnioskodawcom w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów. Ocena wniosków zostanie przeprowadzona przez wykwalifikowanych ekspertów, posiadających wymagane doświadczenie.

Instytucje programu będą dążyć do zapewnienia koordynacji programów (zob. także sekcja 6), w celu wykorzystania w najszerszym możliwym zakresie efektu synergii.

Wnioski projektowe dotyczące współpracy o charakterze wyłącznie akademickim, podstawowej działalności badawczej lub samej wymiany wiedzy i tworzenia sieci nie zostaną objęte finansowaniem.

2.A.6.3/P1/1b Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	1b
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P1/1b Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	1b
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P1/1b Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P1/1b: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1b.1	Liczba opracowanych lub wdrożonych strategii i planów działania na rzecz wzmocnienia powiązań w ramach systemów	Strategia/plan działania	50	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	innowacji				
1b.2	Liczba opracowanych lub wdrożonych strategii i planów działania na rzecz poprawy umiejętności i kompetencji pracowników i przedsiębiorców	Strategia/plan działania	33	Monitoring projektów	Rocznie
1b.3	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz wzmocnienia powiązań w ramach systemów innowacji	Narzędzia/usługi	62	Monitoring projektów	Rocznie
1b.4	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz poprawy umiejętności i kompetencji pracowników i przedsiębiorców	Narzędzia/usługi	55	Monitoring projektów	Rocznie
1b.5	Liczba utworzonych sieci innowacji	Sieci	23	Monitoring projektów	Rocznie
1b.6	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz wzmocnienia powiązań w ramach systemów innowacji	Działania pilotażowe	87	Monitoring projektów	Rocznie
1b.7	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz poprawy umiejętności i kompetencji pracowników i przedsiębiorców	Działania pilotażowe	77	Monitoring projektów	Rocznie
1b.8	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz poprawy potencjału innowacyjnego	Szkolenia	90	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	2400	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw	Przedsiębiorstwa	2400	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)				
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Organizacje	300	Monitoring projektów	Rocznie
C026	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z instytucjami badawczymi (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	2200	Monitoring projektów	Rocznie

2.A.7/P1 Ramy wykonania

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013))

Tabela 5/P1: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik finansowy, wskaźnik produktu, w stosownych przypadkach wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
1	Wskaźnik produktu	P1.1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz wzmocnienia powiązań w ramach systemów innowacji	Liczba	0	199	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 1b) 1,3 i 6
1	Wskaźnik produktu	P1.2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy umiejętności i kompetencji pracowników i przedsiębiorców	Liczba	0	165	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 1b) 2,4 i 7
1	Wskaźnik finansowy	P1.3	Całkowite wydatki kwalifikowalne poświadczane do KE w ramach osi priorytetowej 1	EUR	10 100 000,00	91 497 242,00	Monitoring projektów	
1	Kluczowy etap wdrażania	P1.4	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 1	Liczba	21	47	Decyzje KM	

Dodatkowe informacje jakościowe na temat ustanowienia ram wykonania (opcjonalnie)

Ramy wykonania zostały ustalone w oparciu o metodologię opisaną w zał. 08 „Specyficzne dla programu wskaźniki produktu, wspólne wskaźniki i ramy wykonania”.

2.A.8/P1 Kategorie interwencji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Kategorie interwencji odpowiadające treści osi priorytetowej w oparciu o klasyfikację przyjętą przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 6-9/P1: Kategorie interwencji

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
1	056	1 518 854
1	057	1 518 854
1	060	4 556 563
1	061	1 518 854
1	062	7 594 271
1	063	7 594 271
1	064	3 797 136
1	065	2 278 281
1	066	9 113 125
1	067	9 113 125
1	068	1 518 854
1	069	3 797 136
1	071	1 518 854
1	073	11 391 408
1	080	1 518 854
1	081	6 075 417
1	082	1 518 854

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
1	01	75 942 711

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
1	07	75 942 711

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
1	07	75 942 711

2.A.9/P1 Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Oś priorytetowa	1
Nie dotyczy	

2.A.1/P2 Oś Priorytetowa 2

(należy powtórzyć dla każdej osi priorytetowej)

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	2
Nazwa osi priorytetowej	Współpraca w zakresie strategii niskoemisyjnych w EUROPIE ŚRODKOWEJ

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	

2.A.2/P2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

2.A.3/P2 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

(należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

Fundusz	EFRR
Podstawa obliczenia (środki publiczne lub łączne)	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.A.4/P2/4c Priorytet inwestycyjny 4c

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4c: wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
-------------------------------	---

2.A.5/P2/4c Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty
(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	2.1
Cel szczegółowy	Opracowanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	W przypadku większości regionów Europy Środkowej obserwuje się wysokie zużycie energii oraz niski poziom efektywności energetycznej budynków i infrastruktury, które w największym stopniu przyczyniają się do emisji gazów cieplarnianych. Efektywne wykorzystanie energii może przyczynić się znacznie do osiągnięcia gospodarki niskoemisyjnej oraz zwalczania zmian klimatu. Przyczyni się do również do zmniejszenia uzależnienia Europy Środkowej od importu energii, a w wielu przypadkach wpłynie pozytywnie na jakość powietrza. Zwiększenie efektywności energetycznej infrastruktury publicznej oraz stosowanie w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej (rozumianej jako infrastruktura będąca własnością publiczną lub też wykorzystywana w celach publicznych, w tym budynkach użyteczności publicznej, zob. zał. 02) stanowi jeden z priorytetów, w szczególności w kontekście możliwości znacznych oszczędności energii pochodzącej z paliw kopalnych, a także rozpowszechniania zastosowanego podejścia i uzyskania efektu mnożnikowego w innych sektorach. Niektóre regiony Europy Środkowej charakteryzują się dość znacznym stopniem zaawansowania, jeżeli chodzi o energooszczędne technologie, jednak istnieje konieczność zwiększenia ogólnego potencjału sektora publicznego w zakresie wdrażania środków mających na celu ograniczenie emisji CO₂ przez infrastrukturę publiczną. Właściciele oraz operatorzy infrastruktury publicznej nie posiadają często niezbędnej wiedzy fachowej (metody i technologie), która umożliwiłaby ograniczenie zużycia energii lub zastąpienie paliw kopalnych odnawialnymi źródłami energii. Współpraca transnarodowa przyczyni się do zmniejszenia różnic w zakresie know-how, a także do zwiększenia potencjału sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej infrastruktury publicznej, co będzie miało na celu ograniczenie zużycia energii oraz emisji CO₂. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez wzmocnienie istniejących kompetencji, a także dzięki opracowaniu i wdrożeniu strategii, metod zarządzania i planów finansowych, które stworzą grunt dla wyższej efektywności energetycznej, przyczyniając się w konsekwencji do zwiększenia nakładów inwestycyjnych na cele takie jak renowacja budynków użyteczności publicznej oraz poprawa efektywności energetycznej infrastruktury publicznej. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Poprawa zdolności sektora publicznego i instytucji z nim powiązanych w obszarze zwiększenia efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej państw Europy Środkowej osiągnięta dzięki współpracy transnarodowej”.

Tabela 3/P2/2.1: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
2.1	Stan potencjału sektora publicznego i instytucji z nim powiązanych w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej oraz szerszego stosowania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	2.7	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P2/4c Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P2/4c Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4c
-------------------------------	-----------

Działania mające na celu opracowanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz zwiększania efektywności energetycznej oraz wykorzystywania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej (cel szczegółowy 2.1)

Działania objęte wsparciem powinny przyczynić się do wzmocnienia potencjału sektora publicznego w zakresie zwiększania efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym również w budynkach. W kontekście programu, zwiększenie potencjału należy rozumieć przede wszystkim jako tworzenie sprzyjających warunków politycznych, prawnych i instytucjonalnych, w tym również poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnianie systemów zarządzania.

Działania powinny opierać się na współpracy transnarodowej, dla wzmocnienia kompetencji, realizowania strategii i podejść do zarządzania dla poprawy efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej. Ponadto wszystkie działania powinny być powiązane z testowaniem i wdrażaniem rozwiązań w zakresie nowych technologii oszczędności energii, a także mających na celu zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii ogółem. Innowacyjne usługi energetyczne, a także zachęty i plany finansowe przyczynią się do ułatwienia wdrażania działań służących poprawie efektywności energetycznej. Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do zwiększenia potencjału w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, co w konsekwencji przyczyni się do zmniejszenia śladu węglowego.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 2.1:

- opracowanie, testowanie i wdrażanie polityk, strategii i rozwiązań służących zwiększeniu efektywności energetycznej infrastruktury publicznej, w tym budynków, a także stosowaniu w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii
- opracowanie i testowanie innowacyjnych metod zarządzania w celu podnoszenia potencjału regionów w zakresie zwiększania efektywności energetycznej infrastruktury publicznej, w tym również w budynków (np. kadra kierownicza sektora energetycznego)
- opracowywanie i wdrażanie rozwiązań mających na celu stosowanie nowych technologii oszczędności energii, co w konsekwencji przyczyni się do zwiększenia efektywności energetycznej infrastruktury publicznej, w tym również budynków
- harmonizacja koncepcji, norm i systemów certyfikacji na szczeblu transnarodowym w celu do zwiększenia efektywności energetycznej infrastruktury publicznej, w tym również budynków
- wzmocnienie potencjału sektora publicznego do opracowywania i wdrażania innowacyjnych usług energetycznych, tworzenia zachęt i opracowania odpowiednich planów finansowych (np. umowy o poprawę efektywności energetycznej, modele PPP etc.)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.4c). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest "strategie i plany działania", "narzędzia", "działania pilotażowe" oraz "szkolenia". Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) - czyli podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt - stanowi sektor publiczny, w szczególności właściciele i operatorzy infrastruktury publicznej, którzy dzięki zdobyciu kompetencji poprawią efektywność energetyczną oraz zmniejszą

wydatki na energię. Grupa docelowa obejmuje także wszystkie grupy społeczne, które skorzystają na poprawie wydajności energetycznej infrastruktury publicznej.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do wzrostu efektywności infrastruktury publicznej. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym oraz instytucje z nimi powiązane, regionalne agencje ds. rozwoju, dostawców energii, instytucje i przedsiębiorstwa zarządzające energią, sektor budowlany, stowarzyszenia regionalne, regionalne agencje innowacji, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, uniwersytety, instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony, w których występują deficyty w efektywności energetycznej infrastruktury społecznej, i które mogą skorzystać z wymiany informacji oraz transferu wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie planuje się dalsze wspieranie regionów odznaczających się wyższą efektywnością energetyczną (np. testowanie metod i rozwiązań pilotażowych, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P2/4c Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4c
Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b. Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.	

2.A.6.3/P2/4c Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4c
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P2/4c Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4c
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P2/4c Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P2/4c: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródła danych	Częstotliwość pomiaru
4c.1	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy	Strategie/plany działań	18	Monitoring projektów	Rocznie

	efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej				
4c.2	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej	Narzędzia/usługi	13	Monitoring projektów	Rocznie
4c.3	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej	Działania pilotażowe	36	Monitoring projektów	Rocznie
4c.4	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz stosowania w szerszym zakresie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej	Szkolenia	16	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	40	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	40	Monitoring projektów	Rocznie
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych	Organizacje	50	Monitoring projektów	Rocznie

	transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)				
--	--	--	--	--	--

2.A.4/P2/4e Priorytet inwestycyjny 4e

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4e: promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
-------------------------------	---

2.A.5/P2/4e Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	2.2
Cel szczegółowy	Poprawa terytorialnych strategii energetycznych i polityk mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatycznych
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Europa Środkowa posiada znaczący potencjał związany z zasobami odnawialnymi. Jednak stopień wykorzystania tych zasobów jest bardzo zróżnicowany. W niektórych regionach Europy Środkowej poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii jest wciąż niski, w innych wartość ta jest wyraźnie wyższa. Niektóre regiony posiadają już wprowadzić znaczne doświadczenie w produkcji energii odnawialnej, ale rozwój i wdrażanie regionalnych strategii energetycznych i planów działania pozostaje w dalszym ciągu na niskim poziomie. W związku z tym wyzwania w obszarze energii stanowią zagrożenie dla konkurencyjności regionów (zob. Agenda terytorialna 2020). W związku z powyższym, niezbędne jest zwiększenie potencjału w zakresie planowania energetycznego na szczeblu regionalnym w Europie Środkowej. Wzmocniona współpraca umożliwi zastosowanie skoordynowanego podejścia regionalnego do kwestii związanych z formułowaniem i planowaniem strategii energetycznych, co z kolei stanowi kluczowy czynnik w realizacji działań związanych z energią ze źródeł odnawialnych. Współpraca transnarodowa przyczyni się do tworzenia nowych zasobów wiedzy, a także do wymiany istniejącej wiedzy i doświadczeń w ramach poszczególnych regionów oraz pomiędzy nimi, w zakresie planowania, finansowania i wdrażania konkretnych działań w celu zapewnienia realizacji środków na rzecz zrównoważonej energii. Powyższe działania mają na celu zwiększenie potencjału podmiotów szczebla regionalnego, co z kolei stanowi kluczowy punkt wyjścia dla wzrostu inwestycji związanych z wdrażaniem środków na rzecz zmniejszenia emisji na szczeblu regionalnym. Współpraca transnarodowa przyczyni się w ten sposób do wdrażania działań, w szczególności w tych regionach, które w mniejszym stopniu wykorzystują swój potencjał w zakresie odnawialnych źródeł

	energii. Przyczyni się ona ponadto do tworzenia powiązań pomiędzy stroną podaży i popytu, przy uwzględnieniu jakości oraz potencjału poszczególnych sieci dystrybucji energii. Powyższe cele zostaną osiągnięte poprzez podniesienie wśród podmiotów sektora energetycznego poziomu wiedzy oraz potencjału w zakresie planowania, co w efekcie ułatwi transformację w kierunku „regionów zrównoważonych energetycznie”. Regiony uzyskają w ten sposób wsparcie w procesie tworzenia oraz wdrażania innowacyjnych strategii energetycznych na szczeblu lokalnym/regionalnym, co w konsekwencji spowoduje lepsze wykorzystanie wewnętrznych potencjałów w zakresie stosowania odnawialnych źródeł energii, a także przyczyni się do redukcji emisji CO₂. W wielu przypadkach wpłynie pozytywnie na jakość powietrza. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Poprawa zdolności sektora publicznego i instytucji z nim powiązanych w zakresie nieskoemisyjnego regionalnego planowania energetycznego osiągnięta dzięki współpracy transnarodowej”.
--	--

Tabela 3/P2/2.2: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
2.2	Stan potencjału sektora publicznego i instytucji z nim powiązanych w zakresie nieskoemisyjnego regionalnego planowania energetycznego osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	3.0	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

Nr identyfikacyjny	2.3
Cel szczegółowy	Poprawa zdolności do planowania mobilności na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu obniżenia emisji CO ₂
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	W Europie Środkowej, podobnie jak w pozostałej części kontynentu, sektor transportu zajmuje drugie miejsce pod względem zużycia energii, a wartość ta rośnie w tym sektorze najszybciej. Silne uzależnienie transportu od paliw kopalnych oznacza wysoki poziom emisji gazów cieplarnianych, czego konsekwencją jest zmiana klimatu oraz pogarszająca się jakość powietrza (np. cząstki stałe i ozon). Ze względu

	na obserwowane tendencje urbanizacyjne, zjawiska te dotyczą w szczególności miast Europy Środkowej, w których zapotrzebowanie na transport stale wzrasta, a negatywne efekty zewnętrzne są najbardziej widoczne. W celu rozwiązania powyższego problemu, a także osiągnięcia ogólnych celów związanych z redukcją emisji, należy zwiększyć efektywność energetyczną transportu miejskiego. Jednakże ze względu na znaczenie interakcji pomiędzy miastami a otaczającymi je obszarami (np. osoby dojeżdżające do pracy), wyzwania związane z mobilnością muszą być rozpatrywane na poziomie miejskich obszarów funkcjonalnych (FUA). Według raportu OECD, KE i Eurostat (OECD, 2012) obszar miejski to funkcjonalna jednostka gospodarcza charakteryzująca się gęsto zamieszkałym "centrum miejskim" oraz "peryferiami", których rynek pracy jest ściśle powiązany z centrum (zob. definicje w zał. 02). Sektor transportu publicznego posiada znaczne możliwości ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Jednakże potencjał w dziedzinie planowania mobilności niskoemisyjnej na poziomie miejskich obszarów funkcjonalnych rozkłada się w Europie Środkowej w sposób nierównomierny, więc musi zostać zwiększony poprzez promowanie zintegrowanego podejścia do planowania. To przemawia na rzecz lepszej koordynacji i integracji planowania mobilności oraz rozwiązań między centrami i peryferiami. Współpraca transnarodowa przyczyni się do poprawy potencjału w zakresie planowania mobilności niskoemisyjnej poprzez zbliżanie obszarów wiodących i terytoriów pozostających w tyle, co pozwoli na zwiększenie mobilności niskoemisyjnej w miejskich obszarach funkcjonalnych w Europie Środkowej i zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, przyczyniając się do realizacji celów programu „Czyste powietrze dla Europy” (2013). Umożliwi to opracowanie i wdrożenie zintegrowanych koncepcji dotyczących mobilności, a także ustanowienie odpowiednich struktur zarządzania oraz wprowadzenie innowacyjnych technologii. Promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie niskoemisyjnej mobilności na szczeblu transnarodowym wesprze władze w ich działaniach związanych z osiąganiem celu dotyczącego mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Poprawa zdolności w dziedzinie planowania mobilności niskoemisyjnej w miejskich obszarach funkcjonalnych w Europie Środkowej dzięki współpracy transnarodowej”.
--	---

Tabela 3/P2/2.3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)
(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
2.3	Stan potencjału sektora publicznego i instytucji z nim	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy	2.5	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów)	2018, 2020 i 2023

	powiązanych w zakresie niskoemisyjnej mobilności w miejskich obszarach funkcjonalnych osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	zob. metodologia w zał. 08				tematyczny h)	
--	---	----------------------------	--	--	--	---------------	--

2.A.6/P2/4e Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P2/4e Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4e
Działania realizowane w ramach wyżej wymienionego priorytetu inwestycyjnego przyczynią się do zwiększenia potencjału podmiotów uczestniczących w procesach planowania energetycznego na szczeblu regionalnym, a także podmiotów zajmujących się kwestią mobilności w miejskich obszarach funkcjonalnych, czego celem jest redukcja emisji CO₂. W kontekście programu, zwiększenie potencjału należy rozumieć przede wszystkim jako tworzenie sprzyjających warunków politycznych, prawnych i instytucjonalnych, w tym również przez rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmacnianie systemów zarządzania. Współpraca transnarodowa może wnieść wartość dodaną przez ułatwianie wymiany doświadczeń pomiędzy obszarami odznaczającymi się wysokim potencjałem w dziedzinie planowania, a obszarami, na których sytuacja pod tym względem jest gorsza. Współpraca tego rodzaju przyczyni się także do integracji różnych zainteresowanych stron, uczestniczących w procesie planowania energetycznego, co w efekcie umożliwi tworzenie skoordynowanych strategii działania. Zgodnie z dwoma celami szczegółowymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 4(e), wsparciem zostaną objęte dwa obszary interwencji: – działania mające na celu udoskonalenie ukierunkowanych terytorialnie strategii planowania energetycznego oraz polityk wspierających działania na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu (odnoszące się do celu szczegółowego 2.2) – działania mające na celu poprawę potencjału w zakresie planowania mobilności na miejskich obszarach funkcjonalnych, aby ograniczyć emisję CO₂ (działania odnoszące się do celu szczegółowego 2.3) Działania mające na celu udoskonalenie ukierunkowanych terytorialnie strategii planowania energetycznego i polityk mających na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu (odnoszące się do celu szczegółowego 2.2) Wspierane działania powinny opierać się na współpracy transnarodowej, dla zwiększenia potencjału odpowiednich podmiotów działających w sektorze planowania energetycznego, co umożliwi im opracowanie zintegrowanych lokalnych/regionalnych strategii oraz planów lepszego wykorzystania wewnętrznych potencjałów w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenia efektywności energetycznej na szczeblu regionalnym. Działania objęte wsparciem będą łączyły stronę podaży i popytu, koncentrując się na strategiach, politykach, narzędziach i nowych rozwiązaniach służących wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, a także zwiększeniu efektywności energetycznej.	

Wdrożenie działań pilotażowych i wymiana dobrych praktyk będą natomiast stymulować oraz pobudzać inwestycje w sektorze publicznym i prywatnym, przyczyniające się do realizacji rozwoju niskoemisyjnego. Skoordynowane strategie na rzecz poprawy połączeń między sieciami energetycznymi umożliwią lepszą integrację odnawialnych źródeł energii w ramach istniejących sieci dystrybucyjnych, co w konsekwencji przełoży się na nowe możliwości związane ze zwiększeniem produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy potencjału wykorzystania wewnętrznych możliwości dotyczących odnawialnych źródeł energii, a także do podniesienia efektywności energetycznej w regionach Europy Środkowej. Ponadto wniosą one również istotny wkład w udoskonalenie ukierunkowanych terytorialnie strategii planowania energetycznego oraz polityk wspierających działania związane z łagodzeniem skutków zmiany klimatu. Należy podkreślić, że program nie będzie wspierał działań i/lub inwestycji mających negatywny wpływ na środowisko (np. elektrowni wodnych wpływających na stan ekologiczny wód, instalacji na biomasę etc.) - zob. sekcję 8.1 rozwój zrównoważony.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 2.2:

- opracowanie oraz wdrożenie zintegrowanych strategii i planów na szczeblu lokalnym/regionalnym celem lepszego wykorzystania wewnętrznych potencjałów korzystania z odnawialnych źródeł energii, a także zwiększenia efektywności energetycznej na szczeblu regionalnym
- opracowanie i testowanie koncepcji i narzędzi służących wykorzystaniu wewnętrznych zasobów odnawialnych źródeł energii
- opracowanie oraz wdrożenie strategii zarządzania mających na celu poprawę efektywności energetycznej zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym (w szczególności MŚP)
- opracowanie strategii i polityk, mających na celu ograniczenie zużycia energii (np. inteligentnych systemów pomiarowych, rozpowszechnianie inteligentnych aplikacji użytkowników, etc.)
- opracowanie i testowanie rozwiązań na rzecz lepszych połączeń i koordynacji sieci energetycznych w celu integracji oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Działania na rzecz poprawy zdolności planowania mobilności na miejskich obszarach funkcjonalnych w celu obniżenia emisji CO₂ (działania odnoszące się do celu szczegółowego 2.3)

Wspierane działania powinny opierać się na współpracy transnarodowej na rzecz zwiększenia potencjału podmiotów odpowiedzialnych za planowanie mobilności, redukcji emisji CO₂ w miejskich obszarach funkcjonalnych. Powyższe założenia zostaną osiągnięte poprzez wymianę wiedzy, zwłaszcza między „centrami” oraz ”peryferiami” (zob. definicje w zał. 02), a także opracowanie zintegrowanych koncepcji i planów działania dotyczących mobilności.

Ponadto, w celu promowania inteligentnej, niskoemisyjnej mobilności w miejskich obszarach funkcjonalnych, wdrożone zostaną nowe produkty i usługi, takie jak usługi multimodalne. Opracowanie praktycznych narzędzi i koncepcji działania (w tym modeli finansowych) może przyczynić się do osiągnięcia celu w zakresie trwałej mobilności. Lepsze zarządzanie energią może ponadto przyczynić się do uwzględnienia zrównoważonej energii oraz planowania mobilności w szerszym kontekście politycznym.

Działania objęte wsparciem w jednoznaczny sposób przyczyniają się do poprawy potencjału w zakresie planowania mobilności, a w konsekwencji do ograniczenia emisji CO₂ w miejskich obszarach funkcjonalnych.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 2.3:

- opracowanie i wdrażanie zintegrowanych koncepcji i planów działania dotyczących mobilności celem redukcji emisji CO₂
- ustanowienie systemu zarządzania, stanowiącego podstawę do tworzenia zintegrowanej mobilności niskoemisyjnej w miejskich obszarach funkcjonalnych
- opracowanie i testowanie koncepcji i strategii (w tym innowacyjnych modeli finansowych i inwestycyjnych) mających na celu ułatwienie wprowadzania nowych technologii niskoemisyjnych w transporcie publicznym, w miejskich obszarach funkcjonalnych

– opracowanie oraz wdrażanie usług i produktów promujących inteligentną niskoemisyjną mobilność w miejskich obszarach funkcjonalnych (np. usługi multimodalne etc.)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu rozwój potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.4e). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest “strategie i plany działania”, “narzędzia”, “działania pilotażowe” oraz “szkolenia”. Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) stanowią podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt, stosujące różnego rodzaju podejścia celem propagowania efektywności energetycznej, rozwiązań opartych na odnawialnych źródłach energii, a także mobilności niskoemisyjnej. Grupa docelowa obejmuje zatem zarówno podmioty sektora publicznego jak i prywatnego, takie jak użytkownicy i dostawcy energii, decydenci i osoby zajmujące się planowaniem, dystrybutorzy energii, dostawcy infrastruktury oraz inne podmioty sektora energetycznego na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym firmy z uwzględnieniem MŚP. Grupy docelowe obejmują wszystkie grupy społeczne, dla których poprawa efektywności energetycznej na szczeblu regionalnym jest korzystna, a także użytkowników udoskonalonych, niskoemisyjnych systemów transportu publicznego w miejskich obszarach funkcjonalnych, których dotyczą te kwestie.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do lepszego planowania w zakresie energii i mobilności. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, dostawców energii, instytucje zajmujące się zarządzaniem energią, przedsiębiorstwa w tym MŚP, operatorów transportu publicznego, stowarzyszenia regionalne, agencje innowacji, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, a także szkoły wyższe i instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być wdrażane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony, w których obserwuje się niedociągnięcia w planowaniu energetycznym na szczeblu regionalnym i w niskoemisyjnych systemach transportu publicznego, w miejskich obszarach funkcjonalnych, gdzie najkorzystniejszym rozwiązaniem będzie wymiana doświadczeń i transfer wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie regiony, w których planowanie energetyczne na szczeblu regionalnym i niskoemisyjne systemy transportu publicznego są na wysokim poziomie powinny być w dalszym ciągu wzmacniane przez zwiększanie potencjału wdrażania rozwiązań (np. nowe technologie niskoemisyjne, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P2/4e Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4e
-------------------------------	-----------

Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b.

Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.

2.A.6.3/P2/4e Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4e
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P2/4e Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	4e
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P2/4e Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P2/4e: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
4e.1	Liczba strategii, planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy lokalnej/regionalnej efektywności energetycznej	Strategie/plany działań	27	Monitoring projektów	Rocznie
4e.2	Liczba strategii, planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy	Strategie/plany działań	17	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	niskoemisyjnego transportu w miejskich obszarach funkcjonalnych				
4e.3	Liczba opracowanych i/lub wdrożonych narzędzi na rzecz poprawy lokalnej/regionalnej wydajności energetycznej	Narzędzia/usługi	10	Monitoring projektów	Rocznie
4e.4	Liczba opracowanych i/lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz niskoemisyjnego transportu w miejskich obszarach funkcjonalnych	Narzędzia/usługi	10	Monitoring projektów	Rocznie
4e.5	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz poprawy lokalnej/regionalnej wydajności energetycznej	Działania pilotażowe	27	Monitoring projektów	Rocznie
4e.6	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz niskoemisyjnego transportu w miejskich obszarach funkcjonalnych	Działania pilotażowe	21	Monitoring projektów	Rocznie
4e.7	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz rozwiązań niskoemisyjnych	Szkolenia	28	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	250	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	250	Monitoring projektów	Rocznie
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach	Organizacje	90	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)				

2.A.7/P2 Ramy wykonania

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013))

Tabela 5/P2: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik finansowy, wskaźnik produktu, w stosownych przypadkach wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
2	Wskaźnik produktu	P2.1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej w infrastrukturze publicznej	Liczba	0	67	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 4c) 1,2 i 3
2	Wskaźnik produktu	P2.2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy lokalnej/regionalnej efektywności energetycznej	Liczba	0	64	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 4e) 1,3 i 5
2	Wskaźnik produktu	P2.3	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz niskoemisyjnego transportu w miejskich obszarach	Liczba	0	48	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 4e) 2,4 i 6

			funkcjonalnych					
2	Wskaźnik finansowy	P2.4	Wydatki poświadczane do KE w ramach osi priorytetowej 2	EUR	6 500 000,00	51 427 229,00	Monitoring projektów	
2	Kluczowy etap wdrażania	P2.5	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 2	Liczba	13	25	Decyzje KM	

Dodatkowe informacje jakościowe na temat ustanowienia ram wykonania (opcjonalnie)

Ramy wykonania zostały ustalone w oparciu o metodologię opisaną w zał. 08 „Specyficzne dla programu wskaźniki produktu, wspólne wskaźniki i ramy wykonania”.

2.A.8/P2 Kategorie interwencji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Kategorie interwencji odpowiadające treści osi priorytetowej w oparciu o klasyfikację przyjętą przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 6-9/P1: Kategorie interwencji

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
2	009	2 134 230
2	010	2 987 922
2	011	5 122 152
2	012	8 536 920
2	013	11 097 996
2	015	2 134 230
2	016	2 134 230
2	043	5 122 152
2	044	2 134 230
2	090	1 280 538

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
2	01	42 684 600

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
2	07	42 684 600

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
2	07	42 684 600

2.A.9/P2 Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Oś priorytetowa	2
Nie dotyczy	

2.A.1/P3 Oś Priorytetowa 3

(należy powtórzyć dla każdej osi priorytetowej)

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	3
Nazwa osi priorytetowej	Współpraca w zakresie zasobów naturalnych i kulturowych na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w EUROPIE ŚRODKOWEJ

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	

2.A.2/P3 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

2.A.3/P3 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

(należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

Fundusz	EFRR
Podstawa obliczenia (środki publiczne lub łączne)	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.A.4/P3/6c Priorytet inwestycyjny 6c

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6c: zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
-------------------------------	--

2.A.5/P3/6c Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty
(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	3.1
Cel szczegółowy	Poprawa zintegrowanego zarządzania środowiskiem w celu ochrony i zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa naturalnego
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Europa Środkowa dysponuje niezwykle bogatym dziedzictwem naturalnym, obejmującym ważne ekosystemy oraz ogromną bioróżnorodność. Dziedzictwo to i związane z nim zasoby naturalne są niezwykle cenne i wymagają ochrony, a także, w razie konieczności, odbudowy ekologicznej. Jednocześnie dziedzictwo naturalne stanowi istotny czynnik lokalizacji, a wykorzystanie jego zalet może stanowić impuls dla rozwoju gospodarczego. W związku z powyższym, dziedzictwo oraz zasoby naturalne (w tym woda, gleba, fauna i flora) podlegają różnego rodzaju naciskom i konfliktom między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności, np. pomiędzy sektorem ochrony środowiska, a sektorami przemysłu, rolnictwa, urbanizacji i turystyki. Dalsze naciski wynikają ze zwiększonego ryzyka zagrożeń naturalnych, będących konsekwencją zmiany klimatu. Utrata bioróżnorodności, brak ochrony dziedzictwa naturalnego i krajobrazu oraz zmiana klimatu mają wyraźny wpływ na poziomie terytorialnym (zob. Agenda terytorialna 2020). Złożony charakter tego rodzaju problemów sprawia, iż niezbędne jest przyjęcie zintegrowanego podejścia, opartego o długoterminową strategiczną wizję łączącą różnego rodzaju polityki, sektory i szczeble administracyjne. Zintegrowane zarządzanie środowiskowe oznacza więc wszechstronne podejście do procesu planowania i zarządzania zasobami naturalnymi, obejmujące cele ekologiczne, społeczne i gospodarcze (takie jak planowanie w zakresie gospodarowania zasobami wody w dorzeczu, plany związane ze stanem powietrza). W podejściu tym uwzględnia się wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi elementami, a także koncepcje zapewniające odpowiedni potencjał, trwałość i zrównoważony charakter realizowanych działań. Jednakże w wielu regionach Europy Środkowej potencjał do wdrażania zintegrowanego podejścia środowiskowego nie został jeszcze wypracowany, na co wskazuje ogromna liczba konfliktów między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności oraz presji na dziedzictwo i zasoby naturalne. Współpraca transnarodowa umożliwi podniesienie potencjału podmiotów regionalnych przez wspieranie procesu tworzenia oraz wdrażania zintegrowanych strategii i narzędzi środowiskowych, a także wspólne testowanie rozwiązań pilotażowych. Powyższe działania ułatwią także wykorzystanie na szerszą skalę zintegrowanych koncepcji środowiskowych w sektorze publicznym i prywatnym, takich jak stosowanie innowacyjnych technologii oraz wdrażanie zasobooszczędnych rozwiązań. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Poprawa zintegrowanych zdolności zarządzania środowiskowego na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa i zasobów naturalnych w Europie Środkowej osiągnięta dzięki współpracy transnarodowej”.

Tabela 3/P3/3.1: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
3.1	Stan zintegrowanych zdolności zarządzania środowiskowego na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych (sektor publiczny i instytucje z nim powiązane) osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półtosiowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologię w zał. 08	3.2	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów w tematyce)	2018, 2020 i 2023

Nr identyfikacyjny	3.2
Cel szczegółowy	Poprawa zdolności zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Dziedzictwo kulturowe Europy Środkowej jest bardzo różnorodne i obejmuje obiekty historyczne, dziedzictwo dokumentalne (np. archiwa i zbiory biblioteczne), artefakty, tradycje, krajobrazy kulturowe, a także tradycyjną wiedzę i umiejętności. Dziedzictwo i związane z nim zasoby to istotne czynniki lokalizacji, które w znacznym stopniu przyczyniają się do atrakcyjności obszaru Europy Środkowej. Ochrona i waloryzacja dziedzictwa oraz zasobów kulturowych stanowi ogromny potencjał dla wzrostu gospodarczego (włączając sektor kultury i kreatywny), tworząc wartość, która przynosi bezpośrednie korzyści obywatelom. To bogactwo kulturowe często nie jest odpowiednio waloryzowane, a nawet bywa zagrożone, a związany z tym potencjał często nie jest wystarczająco wykorzystywany. Wynika to w szczególności z braku środków finansowych oraz niewystarczających inwestycji, braku odpowiednich umiejętności w zakresie zarządzania i ochrony zasobów kulturowych, a także braku koordynacji realizowanych działań. Na dziedzictwo kulturowe Europy Środkowej negatywnie wpływają też naciski zewnętrzne, związane z konfliktami między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności, a także stosowanie podejść niezgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju (np. turystyka masowa) oraz zjawiska związane ze zmianą klimatu, co ma negatywne konsekwencje dla konkurencyjności regionów (zob. Agenda terytorialna 2020). Konieczne więc jest zapewnienie równowagi pomiędzy ochroną dziedzictwa kulturowego a zrównoważonym, długofalowym rozwojem społeczno-gospodarczym regionów celem zwiększenia ich atrakcyjności i konkurencyjności. Szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię zarządzania konfliktem interesów między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności, a także na kwestię wykorzystania potencjału dziedzictwa kulturowego na potrzeby działań gospodarczych i społecznych

	oraz działań w dziedzinie kultury. Współpraca transnarodowa umożliwi podniesienie zdolności właściwych podmiotów regionalnych w sektorze poprzez wspieranie zintegrowanych podejść, obejmujących koordynację działań związanych z ochroną oraz zarządzaniem zasobami i dziedzictwem kulturowym w warunkach zrównoważonego rozwoju. Opracowanie i wdrożenie strategii i polityk na rzecz waloryzacji dziedzictwa kulturowego, a także wykorzystania potencjału branży kultury i branży kreatywnej, zwiększy ponadto możliwości gospodarcze oraz poziom zatrudnienia na szczeblu regionalnym. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty</u> można podsumować w następujący sposób: „Poprawa zdolności podmiotów regionalnych w zakresie zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego w Europie Środkowej osiągnięta dzięki współpracy transnarodowej”.
--	--

Tabela 3/P3/3.2: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
3.2	Stan zdolności podmiotów sektora publicznego i prywatnego do zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	3.0	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P3/6c Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P3/6c Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6c
Działania objęte wsparciem przyczynią się do poprawy potencjału w zakresie ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Zastosowanie podejścia zintegrowanego jest więc czynnikiem kluczowym, który z jednej strony zapewni zrównoważony rozwój, a z drugiej pozwoli uniknąć konfliktów między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności. W kontekście programu, zwiększenie potencjału należy rozumieć przede wszystkim jako tworzenie sprzyjających warunków politycznych, prawnych i instytucjonalnych, w tym również poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnianie systemów zarządzania. Współpraca transnarodowa może przyczynić się więc do tworzenia wartości dodanej przez budowanie zasobów wiedzy oraz promowanie wymiany wiedzy i informacji pomiędzy regionami, w szczególności w przypadku zainteresowanych stron zajmujących się ochroną dziedzictwa naturalnego i kulturowego, a także zarządzaniem i waloryzacją tego rodzaju zasobów. Współpraca transnarodowa może okazać się też niezbędna w tworzeniu spójnych i skutecznych rozwiązań i polityk. Zgodnie z celami szczegółowymi w ramach priorytetu inwestycyjnego 6(c), wsparciem zostaną objęte dwa obszary interwencji: – działania mające na celu poprawę zintegrowanych zdolności zarządzania środowiskowego na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych (odnoszące się do celu szczegółowego 3.1) – działania mające na celu poprawę zdolności zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego (odnoszące się do celu szczegółowego 3.2) Działania mające na celu poprawę zintegrowanych zdolności zarządzania środowiskowego na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych (cel szczegółowy 3.1) Działania objęte wsparciem przyczynią się do poprawy zdolności właściwych podmiotów w zakresie ochrony, zarządzania oraz wykorzystania dziedzictwa oraz zasobów naturalnych (w tym wód, gleb, fauny i flory). Działania te obejmują tworzenie zdolności do wykorzystania potencjału czynników lokalizacji, takich jak wysoka wartość ekosystemów, w sposób zintegrowany i zrównoważony, mający na celu promowanie zrównoważonego rozwoju regionalnego. Ponadto skupienie się na zintegrowanych podejściach oraz strategiach zarządzania środowiskowego przyczyni się do ograniczenia istniejących konfliktów między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności, a także pozwoli uniknąć tego rodzaju konfliktów w przyszłości (np. zarządzanie zasobami wody w dorzeczach, zarządzanie dotyczące jakości powietrza). Efektywne gospodarowanie zasobami jest więc kolejnym kluczowym aspektem, który może zostać uznany za podstawową zasadę działania. W celu ułatwienia stosowania zasady takiego podejścia, zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym, niezbędne jest opracowywanie i testowanie innowacyjnych narzędzi oraz technologii. Zastosowane zostaną zatem wspólne i zharmonizowane narzędzia oraz koncepcje, które będą zapobiegać ryzykom (naturalnym i związanym z działalnością człowieka) stanowiąc odpowiedź na wyzwania związane z negatywnym wpływem zmian klimatu i umożliwiając wdrożenie skutecznych i spójnych rozwiązań. Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy zdolności w zakresie zintegrowanego zarządzania środowiskowego, promując w ten sposób ochronę oraz	

zrównoważone wykorzystywanie dziedzictwa i zasobów naturalnych w Europie Środkowej.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 3.1:

- opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych strategii i narzędzi na rzecz zrównoważonego zarządzania obszarami chronionymi lub szczególnie cennymi pod względem ekologicznym (np. bioróżnorodność, krajobrazy, ekosystemy etc.)
- opracowywanie oraz wdrażanie zintegrowanych strategii i narzędzi celem zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych na rzecz rozwoju regionalnego, co pozwoli uniknąć możliwych konfliktów między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności (np. turystyka, transport, przemysł, rolnictwo, energia etc.)
- opracowywanie i testowanie innowacyjnych technologii i narzędzi ułatwiających wdrożenie skutecznego, zintegrowanego zarządzania środowiskowego (np. technologie rekultywacji, narzędzie monitorowania etc.)
- opracowywanie i testowanie rozwiązań mających na celu zwiększenie skuteczności zarządzania zasobami naturalnymi w instytucjach publicznych i przedsiębiorstwach (np. ograniczenie zużycia zasobów naturalnych, systemy o cyklu zamkniętym)
- harmonizacja koncepcji i narzędzi zarządzania środowiskowego na szczeblu transnarodowym na rzecz zarządzania ryzykiem i zapobiegania (np. plany zarządzania ryzykiem powodzi), w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian klimatu na środowisko (np. środki dostosowawcze)

Działania mające na celu poprawę zdolności zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa kulturowego (cel szczegółowy 3.2)

Wspierane działania powinny opierać się na współpracy transnarodowej, na rzecz poprawy potencjału sektora publicznego i prywatnego z obszaru dziedzictwa kulturowego, przyjaznego środowisku wykorzystania i waloryzacji posiadanych zasobów. Działania te będą związane z tworzeniem koncepcji, strategii i skoordynowanych podejść, które będą miały na celu poprawę w zakresie ochrony, zarządzania oraz zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa i zasobów kulturowych. Przygotowane zostaną inwestycje oraz biznesplany, których celem będzie podniesienie poziomu świadomości w zakresie wartości zasobów kulturowych, a także promowanie przedsiębiorczości kulturalnej i twórczej, w tym branż kreatywnych. Ogólnie, poprawa zdolności w tym zakresie przyczyni się do skuteczniejszej ochrony dziedzictwa kulturowego i związanych z nim zasobów, przy jednoczesnej poprawie wykorzystania istniejącego potencjału (np. rozwijających się sektorów turystyki kulturalnej, branży kultury i branży kreatywnej etc.), co w konsekwencji przełoży się na wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz wzrost zatrudnienia.

Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy zdolności w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego, a tym samym również do promowania ich ochrony i waloryzacji gospodarczej.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 3.2:

- opracowywanie i wdrażanie strategii i polityk na rzecz waloryzacji dziedzictwa oraz zasobów kulturowych lub możliwości branży kultury i branży kreatywnej
- opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych strategii i koncepcji rozwoju na szczeblu lokalnym/regionalnym, w oparciu o dziedzictwo kulturowe, w celu promowania zrównoważonego rozwoju gospodarczego i zatrudnienia (np. w sektorze turystyki)
- opracowywanie i testowanie innowacyjnych narzędzi zarządzania w celu ochrony i zrównoważonego wykorzystania dziedzictwa i zasobów kulturowych (np. zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych)
- ustanawianie i wzmacnianie współpracy transnarodowej pomiędzy właściwymi podmiotami w celu wspierania zrównoważonego wykorzystywania i promocji obiektów dziedzictwa kulturowego w Europie Środkowej.

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować

opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.6c). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest "strategie i plany działania", "narzędzia", "działania pilotażowe" oraz "szkolenia". Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) stanowią podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt. Są to zarówno podmioty sektora publicznego jak i prywatnego, takie jak decydenci oraz osoby zajmujące się planowaniem, organizacje zajmujące się zarządzaniem i waloryzacją dziedzictwa i zasobów naturalnych lub kulturowych, a także właściciele i osoby korzystające z obiektów dziedzictwa naturalnego lub kulturowego. Grupy docelowe obejmują wszystkie grupy społeczne odnoszące korzyści z poprawy zarządzania zasobami i dziedzictwem naturalnym i kulturowym.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do lepszego zarządzania i zrównoważonego wykorzystywania zasobów i dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, przedsiębiorstwa (w szczególności prowadzące działalność w branży kultury i branży kreatywnej, a także w sektorze ochrony środowiska), stowarzyszenia, regionalne agencje innowacji, grupy interesu, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, a także szkoły wyższe oraz instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony mające dużą wartość przyrodniczą i kulturową, które powinny być objęte ochroną lub zostać poddane rewitalizacji. Za ważne należy uznać także regiony borykające się z presją i konfliktami między konkurującymi ze sobą rodzajami działalności, które mogą skorzystać z doświadczeń regionów bardziej rozwiniętych. Jednocześnie regiony, w których poziom zintegrowanego zarządzania dziedzictwem naturalnym i/lub kulturowym jest wyższy, powinny być w dalszym ciągu wzmacniane w zakresie wdrażania rozwiązań (np. poprawa międzynarodowych powiązań obszarów cennych, nowe technologie, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P3/6c Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6c
Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b.	
Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.	

2.A.6.3/P3/6c Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6c
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P3/6c Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6c
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P3/6c Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P3/6c: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
6c.1	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego	Strategie/plan y działań	45	Monitoring projektów	Rocznie
6c.2	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Strategie/plan y działań	69	Monitoring projektów	Rocznie
6c.3	Liczba opracowanych i/lub wdrożonych narzędzi na rzecz	Narzędzia	37	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego				
6c.4	Liczba opracowanych i/lub wdrożonych narzędzi na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Narzędzia	57	Monitoring projektów	Rocznie
6c.5	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego	Działania pilotażowe	52	Monitoring projektów	Rocznie
6c.6	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Działania pilotażowe	80	Monitoring projektów	Rocznie
6c.7	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz o ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego	Szkolenia	30	Monitoring projektów	Rocznie
6c.8	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz o ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Szkolenia	46	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	700	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	700	Monitoring projektów	Rocznie
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Organizacje	170	Monitoring projektów	Rocznie

2.A.4/P3/6e Priorytet inwestycyjny 6e

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6e: podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
-------------------------------	---

2.A.5/P3/6e Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	3.3
Cel szczegółowy	Poprawa zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich w celu polepszenia warunków życia
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	W wielu regionach Europy Środkowej procesy urbanizacji prowadzą do konfliktów dotyczących wykorzystania terenu oraz do problemów w obrębie środowiska miejskiego. Co prawda skala i intensywność problemu jest różna, ale można określić pewne stałe elementy tego zjawiska: postępujące uszczelnianie gleby, zanieczyszczenie powietrza i wód, wysoki poziom hałasu, wytwarzanie znacznych ilości odpadów i ścieków, wrażliwość na zmianę klimatu, a także rozrastanie się miast i związane z tym konsekwencje społeczne. Z uwagi na ww. problemy obserwuje się znaczne różnice między miastami Europy Środkowej, dotyczące jakości życia (i zdrowia) mieszkańców (zob. Mercer, 2013). Różnice te wpływają również na sytuację ekologiczną i gospodarczą poszczególnych miast. Powyższe wyzwania wymagają zintegrowanego zarządzania środowiskowego na obszarach miejskich, w ramach którego uwzględniony zostanie wpływ wszystkich rodzajów działalności, podejmowanych w całym obszarze funkcjonalnym danego miasta (zob. Komisja Europejska, 2006a). Zintegrowane zarządzanie środowiskowe skierowane jest do funkcjonalnych obszarów miejskich, zdefiniowanych w oparciu o cechy funkcjonalne i wykraczających poza granice administracyjne miast. Według raportu OECD, KE i Eurostatu (OECD, 2012), obszar miejski to funkcjonalna jednostka gospodarcza charakteryzująca się gęsto zamieszkałym "centrum miejskim" oraz "peryferiami", których rynek pracy jest ściśle powiązany z centrum (zob. definicje w zał. 02). Jednakże w przypadku wielu miast Europy Środkowej nie stworzono dotychczas takich zdolności w zakresie zarządzania środowiskowego, które zapewniłyby zgodność z polityką środowiskową, w którą zaangażowane byłyby właściwe zainteresowane strony i która uwzględniałaby aspekty środowiskowych przy podejmowaniu decyzji o charakterze gospodarczym. To przemawia na rzecz lepszej koordynacji i integracji planowania mobilności oraz rozwiązań między centrami i ich zapleczem. Współpraca transnarodowa przyczyni się do zwiększenia poziomu tego rodzaju zdolności, poprzez wsparcie dla procesu tworzenia i wdrażania zintegrowanego zarządzania środowiskowego celem poprawy sytuacji

	ekologicznej (takiej jak jakość powietrza, zarządzanie wodami, ryzykiem powodzi etc.) na funkcjonalnych obszarach miejskich. Opracowywanie i wdrażanie odpowiednich strategii i narzędzi, a także wspólne testowanie projektów pilotażowych (np. w zakresie rekultywacji terenów) pobudzi natomiast inwestycje mające na celu poprawę jakości środowiska miejskiego. Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób: „Poprawa zdolności zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich w Europie Środkowej osiągnięta przez współpracę transnarodową”.
--	---

Tabela 3/P3/3.3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
3.3	Stan zdolności sektora publicznego i instytucji z nim powiązanych do zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półtosiłowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	2.9	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P3/6e Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P3/6e Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6e
Działania objęte wsparciem przyczynią się do poprawy zdolności sektora publicznego i powiązanych jednostek, w kontekście miejskim, w zakresie zarządzania środowiskowego na funkcjonalnych obszarach miejskich (zob. definicje w zał. 02). W kontekście programu zwiększenie potencjału należy rozumieć przede wszystkim jako tworzenie sprzyjających warunków politycznych, prawnych i instytucjonalnych, w tym również poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnianie systemów zarządzania.	

Wspierane działania powinny opierać się na współpracy transnarodowej dla utworzenia powiązań między różnymi instytucjami i funkcjonalnymi obszarami miejskimi. Celem jest nabywanie wiedzy i kompetencji oraz wdrażanie strategii i systemów zarządzania umożliwiających rozwiązywanie problemów występujących w środowisku miejskim (takich jak zmiany klimatu, zarządzanie wodami, zarządzanie ryzykiem powodziowym etc.). Zintegrowane podejścia obejmą aspekty międzysektorowe, a także odnoszące się do wielopoziomowego sprawowania rządów, uwzględniając również skutki społeczne. Opracowanie i testowanie innowacyjnych rozwiązań i narzędzi (w tym modeli finansowych), a także działań pilotażowych, może ponadto przyczynić się do wdrożenia środków i inwestycji mających na celu poprawę jakości środowiska miejskiego, a w efekcie również jakości życia mieszkańców miast.

Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy zdolności w zakresie zarządzania środowiskowego na miejskich obszarach funkcjonalnych w Europie Środkowej, co spowoduje, że obszary te staną się lepszymi miejscami do życia.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 3.3:

- opracowywanie i wdrażanie koncepcji i narzędzi (w tym innowacyjnych modeli finansowania i inwestycji), w celu zarządzania jakością środowiska i jej poprawy (powietrze, woda, odpady, gleba, klimat) oraz ryzykiem naturalnym i wynikającym z działalności człowieka w miejskich obszarach funkcjonalnych
- poprawa zdolności w zakresie planowania i zarządzania środowiskiem miejskim (np. ustanowienie mechanizmu udziału społeczeństwa w procedurach planowania i w procesie podejmowania decyzji)
- opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych strategii, polityk oraz narzędzi w celu ograniczenia konfliktów między różnymi rodzajami działalności dotyczących użytkowania gruntów na miejskich obszarach funkcjonalnych (np. rozrastanie się miast, spadek liczby ludności oraz fragmentacja, rozpatrywane również z punktu widzenia skutków społecznych)
- opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych strategii i projektów pilotażowych w celu rekultywacji i rewitalizacji terenów przemysłowych
- opracowywanie koncepcji i realizacja projektów pilotażowych w dziedzinie środowiska w celu wspierania rozwoju inteligentnych miast (np. zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, technologie środowiskowe)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.6e). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest "strategie i plany działania", "narzędzia", "działania pilotażowe" oraz "szkolenia". Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) stanowią podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt. Są to zarówno podmioty sektora publicznego jak i prywatnego, takie jak decydenci, osoby zajmujące się planowaniem, środowiskiem, właściciele i zarządcy infrastruktury, a także organizacje, których działalność wpływa na rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych. Grupy docelowe obejmują wszystkie grupy społeczne w obrębie miejskich obszarów funkcjonalnych, które odniosą korzyści z poprawy zarządzania środowiskowego.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do poprawy zarządzania środowiskowego na miejskich obszarach funkcjonalnych. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, przedsiębiorstwa, środowiska, właścicieli i zarządców infrastruktury, stowarzyszenia, regionalne agencje innowacji, grupy interesu, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, szkoły wyższe i instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na miejskie obszary funkcjonalne, które posiadają braki w zakresie zarządzania środowiskowego. Działanie tego rodzaju będą miały na celu wymianę doświadczeń i transfer wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie regiony, w których poziom zarządzania środowiskiem jest wyższy, powinny być w dalszym ciągu wzmacnianie w zakresie wdrażania rozwiązań (np. nowe metody rekultywacji, działania wpisujące się w koncepcję inteligentnego rozwoju miast, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P3/6e Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6e
Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b.	
Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.	

2.A.6.3/P3/6e Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6e
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P3/6e Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	6e
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P3/6e Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P3/6e: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
6e.1	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich	Strategie/plany działań	25	Monitoring projektów	Rocznie
6e.2	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz poprawy stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich	Narzędzia	25	Monitoring projektów	Rocznie
6e.3	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz poprawy stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich	Działania pilotażowe	40	Monitoring projektów	Rocznie
6e.4	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz poprawy stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich	Szkolenia	20	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	140	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych	Przedsiębiorstwa	140	Monitoring projektów	Rocznie

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)				
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Organizacje	70	Monitoring projektów	Rocznie

2.A.7/P3 Ramy wykonania

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013))

Tabela 5/P3: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik finansowy, wskaźnik produktu, w stosownych przypadkach wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
3	Wskaźnik produktu	P3.1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego	Liczba	0	134	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 6c) 1,3 i 5
3	Wskaźnik produktu	P3.2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Liczba	0	206	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 6c) 2,4 i 6
3	Wskaźnik produktu	P3.3	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy	Liczba	0	90	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 6c) 1,2 i 3

			stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich					
3	Wskaźnik finansowy	P3.4	Całkowity koszt kwalifikowalny poświadczony do KE w ramach osi priorytetowej 3	EUR	13 000 000,00	102 974 940,00	Monitoring projektów	
3	Kluczowy etap wdrażania	P3.5	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 3	Liczba	27	48	Decyzje KM	

Dodatkowe informacje jakościowe na temat ustanowienia ram wykonania (opcjonalnie)

Ramy wykonania zostały ustalone w oparciu o metodologię opisaną w zał. 08 „Specyficzne dla programu wskaźniki produktu, wspólne wskaźniki i ramy wykonania”.

2.A.8/P3 Kategorie interwencji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Kategorie interwencji odpowiadające treści osi priorytetowej w oparciu o klasyfikację przyjętą przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 6-9/P1: Kategorie interwencji

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
3	017	1 709 384
3	018	1 709 384
3	019	1 709 384
3	021	5 982 844
3	022	2 564 076
3	076	5 982 844
3	077	6 837 536
3	083	4 273 460
3	085	12 820 380
3	086	2 564 076
3	087	4 273 460
3	088	2 564 076
3	089	6 837 536
3	091	4 273 460
3	094	17 093 840
3	095	4 273 460

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
3	01	85 469 200

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
3	07	85 469 200

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
3	07	85 469 200

2.A.9/P3 Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Oś priorytetowa	3
Nie dotyczy	

2.A.1/P4 Oś Priorytetowa 4

(należy powtórzyć dla każdej osi priorytetowej)

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	4
Nazwa osi priorytetowej	Współpraca na rzecz poprawy powiązań transportowych EUROPY ŚRODKOWEJ

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	

2.A.2/P4 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

2.A.3/P4 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

(należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

Fundusz	EFRR
Podstawa obliczenia (środki publiczne lub łączne)	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.A.4/P4/7b Priorytet inwestycyjny 7b

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7b: zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
-------------------------------	---

2.A.5/P4/7b Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	4.1
Cel szczegółowy	Poprawa planowania i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego w celu utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportowymi
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Europa Środkowa, a zwłaszcza obszary poza aglomeracjami i jej wschodnia część, charakteryzuje się słabą dostępnością na poziomie lokalnym, regionalnym i transnarodowym. W systemach transportowych obserwuje się na ogół brak integracji między różnymi środkami transportu. Wiele regionów peryferyjnych zmagają się z problemem niskiej jakości transportu publicznego, a połączenia z korytarzami TEN-T i węzłami transportowymi są niewystarczające. Niektóre regiony posiadają dobrze rozwinięte systemy planowania mobilności, lecz w innych obserwuje się brak odpowiedniej wiedzy i potencjału w tym zakresie. W kwestii tworzenia i wdrażania zintegrowanych systemów transportu pasażerskiego oraz multimodalności, należy zauważyć, iż pomiędzy poszczególnymi regionami Środkowej Europy występują w tym względzie znaczne różnice, co jest związane z brakiem koordynacji na szczeblu transnarodowym. W związku z powyższym, celem koordynacji działań na szczeblu transnarodowym jest zmniejszenie istniejących różnic w zakresie posiadanej wiedzy, a także poprawa zdolności wdrażania i planowania w dziedzinie zintegrowanych systemów transportu pasażerskiego. Współpraca transnarodowa może przyczynić się do wzmocnienia połączeń z korytarzami TEN-T, a także z pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowymi węzłami transportowymi sieci TEN-T (zgodnie z definicją w dokumencie „Nowa polityka transeuropejskiej sieci transportowej. Zagadnienia dotyczące planowania i wdrażania”, SEC(2011) 101, wersja ostateczna), zwłaszcza w regionach peryferyjnych. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na transport publiczny na szczeblu regionalnym, ponieważ uznaje się, że trwałość tego rodzaju połączeń stanowi w tym kontekście podstawową zasadę działania. Strategie, narzędzia i projekty pilotażowe przyczynią się do poprawy jakości połączeń z siecią TEN-T i węzłami transportowymi. Ponadto, w kontekście transnarodowym, przewiduje się wdrożenie skoordynowanych podejść na rzecz inteligentnej regionalnej mobilności i usług, co przyczyni się do poprawy standardu usług oraz interoperacyjności. Szczególna uwaga zostanie przy tym zwrócona na usługi w zakresie mobilności, świadczone w interesie publicznym. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty można podsumować w następujący sposób:</u> „Lepsze planowanie i koordynacja systemów regionalnego transportu pasażerskiego celem utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu osiągnięte dzięki współpracy transnarodowej”.

Tabela 3/P4/4.1: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
4.1	Stan zdolności planowania mobilności i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego celem utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	3.0	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P4/7b Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P4/7b Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7b
Działania mające na celu ulepszenie planowania i koordynacji systemów regionalnego transportu pasażerskiego celem utworzenia lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu (cel szczegółowy 4.1) W ramach działań objętych wsparciem wykorzystana zostanie współpraca transnarodowa celem poprawy zdolności planowania w regionalnych systemach transportu publicznego, w obrębie poszczególnych regionów Europy Środkowej oraz pomiędzy nimi. Działania te zostaną w szczególności dostosowane do potrzeb regionów peryferyjnych, w zakresie połączeń z siecią TEN-T oraz węzłami transportowymi. W kontekście programu, zwiększenie potencjału należy rozumieć przede wszystkim jako tworzenie sprzyjających warunków politycznych, prawnych i instytucjonalnych, w tym również poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmacnianie systemów zarządzania. Powyższe założenia zostaną	

osiągnięte poprzez tworzenie nowych zasobów wiedzy lub wymianę wiedzy istniejącej, a także opracowywanie i wdrażanie strategii, narzędzi i projektów pilotażowych w celu poprawy jakości transportu publicznego, co powinno przyczynić się do pobudzenia inwestycji w tej dziedzinie. Biorąc pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju, należy również zwrócić szczególną uwagę na transport publiczny na szczeblu regionalnym i elastyczność systemu transportowego. Działania związane z opracowaniem skoordynowanych koncepcji na rzecz inteligentnej regionalnej mobilności oraz usług (z uwzględnieniem usług w zakresie mobilności, świadczonych w interesie publicznym) przyczynią się ponadto do poprawy standardu usług oraz interoperacyjności.

Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy planowania i koordynacji w dziedzinie systemów transportu publicznego w Europie Środkowej, co pozwoli uzyskać poprawę połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportowymi. Będą promowane także multimodalne punkty przesiadkowe, aby transport pasażerski był zrównoważony (i przyjazny środowisku), wpływając na łagodzenie zmian klimatu. Należy podkreślić, że program nie będzie wspierał działań i/lub inwestycji pilotażowych mających negatywny wpływ na środowisko (np. w kwestii żeglugi śródlądowej muszą być stosowane regulacje ramowej dyrektywy wodnej UE) - zobacz sekcja 8.1 zrównoważony rozwój.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 4.1:

- opracowywanie i wdrażanie strategii (włącznie z innowacyjnymi modelami finansowania i inwestycji) mających na celu tworzenie połączeń między zrównoważonym transportem pasażerskim, w szczególności w regionach peryferyjnych, a siecią TEN-T oraz węzłami transportowymi pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia
- opracowywanie i wdrażanie skoordynowanych strategii, narzędzi i projektów pilotażowych w celu udoskonalenia regionalnych systemów transportowych, w szczególności w wymiarze transgranicznym (np. połączenia dla osób dojeżdżających do pracy, interoperacyjność, etc.)
- opracowywanie koncepcji i testowanie projektów pilotażowych na rzecz inteligentnej mobilności regionalnej (np. bilety multimodalne, narzędzia ICT, routing z połączeniem na żądanie - *routes on demand*, itp.)
- opracowywanie skoordynowanych koncepcji, standardów oraz narzędzi do poprawy usług w zakresie mobilności, świadczonych w interesie publicznym (np. dla grup w niekorzystnej sytuacji, kurczących się regionów)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.7b). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest "strategie i plany działania", "narzędzia", "działania pilotażowe" oraz "szkolenia". Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) stanowią podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt. Są to zarówno podmioty sektora publicznego, jak i prywatnego, takie jak instytucje odpowiedzialne za planowanie i zarządzanie lokalnymi sieciami transportowymi, operatorzy transportu publicznego, dostawcy infrastruktury, a także inne podmioty na szczeblu lokalnym i regionalnym. Grupy docelowe obejmują wszystkie grupy społeczne, które odniosą korzyści związane z poprawą usług w zakresie transportu pasażerskiego na szczeblu regionalnym (np. osoby dojeżdżające do pracy, turyści etc.).

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające

osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do do udoskonalenia transportu pasażerskiego na szczeblu regionalnym. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, operatorów transportu, dostawców infrastruktury, stowarzyszenia regionalne, regionalne agencje innowacji, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, szkoły wyższe i instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na obszary peryferyjne, odznaczające się słabą jakością połączeń z siecią TEN-T oraz z węzłami transportowymi, które mogą skorzystać z wymiany doświadczeń oraz transferu wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie regiony, w których poziom połączeń z siecią TEN-T jest wyższy, powinny być w dalszym ciągu wzmacnianie w zakresie wdrażania rozwiązań (np. narzędzia ICT, usługi dla inteligentnej mobilności, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych obszarów.

2.A.6.2/P4/7b Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7b
Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b.	
Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.	

2.A.6.3/P4/7b Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7b
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6.4/P4/7b Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7b
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P4/7b Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P4/7b: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
7b.1	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Strategie/plany działań	22	Monitoring projektów	Rocznie
7b.2	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Narzędzia/usługi	14	Monitoring projektów	Rocznie
7b.3	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Działania pilotażowe	22	Monitoring projektów	Rocznie
7b.4	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Szkolenia	16	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	30	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	30	Monitoring projektów	Rocznie
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Organizacje	20	Monitoring projektów	Rocznie

2.A.4/P4/7c Priorytet inwestycyjny 7c

(należy powtórzyć dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7c: rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej
-------------------------------	--

2.A.5/P4/7c Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

(należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego w ramach priorytetu inwestycyjnego)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	4.2
Cel szczegółowy	Poprawa koordynacji podmiotów transportu towarowego w celu upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Rozwój gospodarczy obszarów uprzemysłowionych jest ściśle pozwiązany z wydajną multimodalną wymianą towarów na poziomie międzyregionalnym i międzynarodowym. W Europie Środkowej obserwuje się różnice regionalne w dostępności multimodalnej, co ogranicza konkurencyjność niektórych regionów. Oprócz konieczności optymalizacji poszczególnych środków transportu (tj. zmniejszenie negatywnego wpływu na środowiska, większe bezpieczeństwo i efektywność energetyczna), dla utworzenia zrównoważonego systemu transportu wymagane jest także ich połączenie w multimodalne łańcuchy transportu towarowego. Brak jest wspólnych standardów i procedur oraz zharmonizowanych ram działania. Zauważalne są braki w koordynacji pomiędzy podmiotami transportu towarowego, co stanowi przeszkodę w realizacji lepiej ukierunkowanego, elastycznego i zrównoważonego multimodalnego transportu towarowego. W tym kontekście współpraca transnarodowa ma na celu zapewnienie koordynacji pomiędzy obecnymi usługami, dostarczanych w ramach różnych środków transportu, utworzenie intermodalnych systemów w oparciu o istniejące ułatwienia transportowych, przewyższenie problemu braku ciągłości transportu po obu stronach granicy oraz braku infrastruktury. Wdrożenie skoordynowanych strategii, koncepcji oraz narzędzi zarządzania przyczyni się do powszechniejszego stosowania rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku (np. transport kolejowy, rzeczny lub morski). Promowane i rozwijane będą platformy multimodalne, umożliwiające konsolidację i optymalizację przepływu towarów. Przyczyni się to do zwiększenia efektywności, niezawodności i jakości ekologicznych środków transportu towarowego i usług ułatwiających wymianę handlową. Tego rodzaju skoordynowane podejście stworzy podstawę dla projektowania infrastruktury w przyszłości, a także przyczyni się do lepszego i bardziej efektywnego przewozu towarów w obrębie poszczególnych regionów Europy Środkowej oraz pomiędzy nimi. <u>Najważniejsze, przewidywane rezultaty</u> można podsumować w następujący sposób: „Poprawa koordynacji podmiotów transportu towarowego celem upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku w Europie Środkowej osiągnięta dzięki współpracy transnarodowej”.

Tabela 3/P4/4.2: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
4.2	Stan koordynacji podmiotów transportu towarowego celem upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku osiągnięty dzięki współpracy transnarodowej	Półilościowa (skala Lickerta), uwzględniająca opis jakościowy zob. metodologia w zał. 08	2.6	2014/2015	Większa zdolność - wzrost o 10%	Badanie i transnarodowa grupa fokusowa (panel ekspertów tematycznych)	2018, 2020 i 2023

2.A.6/P4/7c Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1/P4/7c Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7c
Działania mające na celu poprawę koordynacji podmiotów transportu towarowego celem upowszechnienia rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku (cel szczegółowy 4.2) W ramach działań objętych wsparciem wykorzystana zostanie współpraca transnarodowa mająca na celu koordynację i współpracę pomiędzy podmiotami transportu towarowego, a także poprawę zdolności w zakresie zarządzania logistyką multimodalną. Powyższe cele zostaną osiągnięte poprzez opracowywanie i wdrażanie skoordynowanych strategii, koncepcji i narzędzi na rzecz wzmocnienia multimodalności oraz zrównoważenia środowiskowego transportu towarowego, również w kontekście harmonizacji obowiązujących norm i procedur. Ponadto powyższe działania wniosą wkład w procesy udoskonalania i weryfikacji usług w zakresie transportu towarowego oraz planowania logistycznego, włącznie z projektami pilotażowymi, co powinno przyczynić się do pobudzania inwestycji w tej dziedzinie. Jeżeli to zasadne, działania mogą być powiązane z siecią TEN-T oraz sieciami transportu kolejowego, aby generować pozytywne synergie. Wszystkie działania objęte wsparciem przyczynią się w jednoznaczny sposób do poprawy koordynacji pomiędzy podmiotami transportu towarowego, co przełoży się na powszechniejsze korzystanie z rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku, sprzyjając łagodzeniu zmian	

klimatu.

Przykłady działań wspieranych w ramach celu szczegółowego 4.2:

- opracowywanie i wdrażanie strategii (w tym innowacyjnych modeli finansowania i inwestycji) mających na celu wzmocnienie modalności przyjaznych środowisku rozwiązań w zakresie systemów transportu towarowego (np. transport kolejowy, rzeczny lub morski)
- opracowywanie i wdrażanie mechanizmów koordynacji i współpracy pomiędzy podmiotami multimodalnego transportu towarowego
- opracowywanie i wdrażanie skoordynowanych koncepcji, narzędzi zarządzania oraz usług mających na celu zwiększenie udziału przyjaznej środowisku logistyki, poprzez optymalizację łańcuchów transportu towarowego (np. multimodalne, transnarodowe przepływy transportu towarowego)
- opracowywanie i testowanie skoordynowanych strategii i koncepcji na rzecz nadania ekologicznego charakteru („greening”) ostatnich kilometrów transportu towarowego (np. planowanie logistyczne)

Rodzaje produktów

Produkty uzyskane w ramach działań objętych wsparciem mogą być bardzo różne. Szczególną uwagę należy zwrócić na promowanie wiedzy na temat polityk i podejście ukierunkowane na wdrażanie konkretnych rozwiązań na szczeblu transnarodowym. Działania takie mogą obejmować opracowanie oraz wdrożenie strategii i planów działania, tworzenie, testowanie i wdrażanie określonych narzędzi, przygotowanie inwestycji, wdrażanie działań pilotażowych - włącznie z inwestycjami pilotażowymi, a także wdrażanie środków mających na celu tworzenie potencjału, w tym również poprzez organizację szkoleń.

Produkty będą monitorowane za pomocą określonych w programie wskaźników przypisanych poszczególnym priorytetom (zob. tabela 4.7c). System wskaźników odzwierciedla typologię, o której mowa wyżej, to jest “strategie i plany działania”, “narzędzia”, “działania pilotażowe” oraz “szkolenia”. Aby zapewnić jednoznaczną interpretację oraz precyzję wskaźników, szczegółowe definicje zostaną zawarte w dokumentach dotyczących poszczególnych naborów oraz dokumentach wdrożeniowych.

Główne grupy docelowe oraz rodzaje beneficjentów

Główną grupę docelową (zob. definicja w załączniku 02) stanowią podmioty, które mogą odnieść korzyść w wyniku realizacji projektu, jednak niekoniecznie są bezpośrednio zaangażowane w projekt. Są to zarówno podmioty sektora publicznego, jak i prywatnego, takie jak dostawcy i operatorzy usług w zakresie transportu towarowego i logistyki (np. przedsiębiorstwa kolejowe, przedsiębiorstwa przewoźne, porty, operatorzy terminali, dostawcy usług logistycznych/centra i platformy logistyczne, klienci komercyjni systemów transportu towarowego, instytucje zajmujące się planowaniem i zarządzaniem transportu towarowego, dostawcy infrastruktury oraz inne podmioty sektora transportu towarowego na szczeblu lokalnym lub regionalnym. Grupy docelowe obejmują wszystkie grupy społeczne, których dotyczy przedmiotowa kwestia.

Beneficjentami (zob. definicja w załączniku 02) są natomiast wszystkie podmioty mające osobowość prawną i będące partnerami realizującymi projekt, korzystającymi z funduszy programu, które mogą przyczynić się do udoskonalenia transportu towarowego. Grupa ta obejmuje między innymi władze publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, regionalne agencje ds. rozwoju, przedsiębiorstwa, operatorów multimodalnych centrów logistycznych, dostawców infrastruktury, stowarzyszenia transportowe, regionalne agencje innowacji, organizacje pozarządowe, instytucje finansujące, centra edukacyjne i szkoleniowe, a także szkoły wyższe oraz instytucje badawcze.

Obszary, do których skierowane jest wsparcie

Działania objęte wsparciem mogą być realizowane na całym obszarze współpracy w ramach programu. Szczególną uwagę należy zwrócić na te regiony, które posiadają braki w zakresie multimodalnej dostępności transportu towarowego, i które mogą skorzystać z wymiany doświadczeń i transferu wiedzy z regionów bardziej zaawansowanych. Jednocześnie regiony, w których poziom multimodalnej dostępności transportu towarowego jest wyższy, powinny być w dalszym ciągu wzmacniane w zakresie wdrażania rozwiązań (np. koncepcje logistyczne, przygotowanie inwestycji etc.). Planowane działania muszą uwzględniać specyfikę wspieranych

obszarów.

2.A.6.2/P4/7c Kierunkowe zasady wyboru operacji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7c
Wybór projektów do dofinansowania zostanie przeprowadzony w oparciu o zasady i z zastosowaniem ujednoliconej procedury oceny, o których mowa w sekcji 2.A.6.2/P/1b, odnoszącej się do priorytetu inwestycyjnego 1b. Ramy metodologiczne dotyczące wyboru projektów zostały opracowane zgodnie z celami szczegółowymi priorytetów inwestycyjnych. Kryteria opracowano dla każdego celu szczegółowego: każde kryterium jest powiązane z obszarem tematycznym, odnoszącym się do wyzwań, przed którymi stoi region, ze zdefiniowanymi celami i działaniami, które odpowiadają celom szczegółowym.	

2.A.6.3/P4/7c Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7c
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Nie dotyczy
Nie dotyczy	

2.A.6/P4/7c Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Priorytet inwestycyjny	7c
Nie dotyczy	

2.A.6.5/P4/7c Wskaźniki produktu (w podziale na priorytety inwestycyjne)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 4/P4/7c: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
--------------------	----------------------------	-------------------	----------------------------	---------------	-----------------------

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
7c.1	Liczba strategii i planów działania opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz przyjaznego środowisku multimodalnego transportu towarowego	Strategie/plany działań	14	Monitoring projektów	Rocznie
7c.2	Liczba opracowanych lub wdrożonych narzędzi i usług na rzecz przyjaznego środowiska multimodalnego transportu towarowego	Narzędzia/usługi	10	Monitoring projektów	Rocznie
7c.3	Liczba wdrożonych działań pilotażowych na rzecz przyjaznego środowiska multimodalnego transportu towarowego	Działania pilotażowe	17	Monitoring projektów	Rocznie
7c.4	Liczba zrealizowanych szkoleń na rzecz przyjaznego środowiska multimodalnego transportu towarowego	Szkolenia	14	Monitoring projektów	Rocznie
C01	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	300	Monitoring projektów	Rocznie
C041	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Przedsiębiorstwa	300	Monitoring projektów	Rocznie
C042	Liczba instytucji badawczych uczestniczących w projektach badawczych transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych (wskaźnik wspólny)	Organizacje	30	Monitoring projektów	Rocznie

2.A.7/P4 Ramy wykonania

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz załącznik II do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013))

Tabela 5/P4: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (Kluczowy etap wdrażania, wskaźnik finansowy, wskaźnik produktu, w stosownych przypadkach wskaźnik rezultatu)	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
4	Wskaźnik produktu	P4.1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Liczba	0	58	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 7b) 1,2 i 3
4	Wskaźnik produktu	P4.2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz przyjaznego środowisku multimodalnego transportu towarowego	Liczba	0	41	Monitoring projektów	Suma wskaźników produktu 7b) 1,2 i 3

4	Wskaźnik finansowy	P4.3	Całkowite wydatki kwalifikowalne i poświadczane do KE w ramach osi priorytetowej 4	EUR	4 300 000,00	33 361 124,00	Monitoring projektów	
4	Kluczowy etap wdrażania	P4.4	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 4	Liczba	9	16	Decyzje KM	

Dodatkowe informacje jakościowe na temat ustanowienia ram wykonania (opcjonalnie)

Ramy wykonania zostały ustalone w oparciu o metodologię opisaną w zał. 08 „Specyficzne dla programu wskaźniki produktu, wspólne wskaźniki i ramy wykonania”.

2.A.8/P4 Kategorie interwencji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Kategorie interwencji odpowiadające treści osi priorytetowej w oparciu o klasyfikację przyjętą przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 6-9/P1: Kategorie interwencji

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
4	025	2 768 973
4	026	2 492 076
4	035	4 707 255
4	036	4 153 460
4	039	1 938 281
4	040	1 384 487
4	041	1 938 281
4	042	1 384 487
4	043	1 384 487
4	044	5 537 946

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
4	01	27 689 733

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
4	07	27 689 733

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
4	07	27 689 733

2.A.9/P4 Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Oś priorytetowa	4
Nie dotyczy	

2.B. Opis osi priorytetowych dotyczących pomocy technicznej
(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

2.B.1/P5 Oś Priorytetowa 5

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	5
Nazwa osi priorytetowej	Pomoc techniczna

2.B.2/P5 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii
(należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

Fundusz	EFRR
Podstawa obliczenia (środki publiczne lub łączne)	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.B.3/P5 Cele szczegółowe i oczekiwane rezultaty
(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Cel szczegółowy (należy powtórzyć dla każdego celu szczegółowego)

Nr identyfikacyjny	5.1
Cel szczegółowy	Efektywne wdrażanie programu współpracy
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Nie dotyczy ponieważ wsparcie pomocy technicznej programu z funduszy UE nie przekracza 15 mln euro.

Nr identyfikacyjny	5.2
Cel szczegółowy	Wspieranie wnioskodawców i beneficjentów projektu oraz wzmacnianie zaangażowania partnerów we wdrażanie programu
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Nie dotyczy ponieważ wsparcie pomocy technicznej programu z funduszy UE nie przekracza 15 mln euro.

2.B.4/P5 Wskaźniki rezultatu⁹

Tabela 10/P5/5.1: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Nie dotyczy ponieważ wsparcie pomocy technicznej programu z funduszy UE nie przekracza 15 mln euro.						

2.B.5/P5 Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem, oraz ich oczekiwany wkład w realizację celów szczegółowych (w podziale na osie priorytetowe)

2.B.5.1/P5 Opis przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, oraz ich oczekiwany wkład w realizację celów szczegółowych (w podziale na osie priorytetowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Oś priorytetowa	5
Działania na rzecz efektywnego wdrażania programu współpracy (cel szczegółowy 5.1) Zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, cel szczegółowy 5.1 obejmuje działania w zakresie przygotowania, zarządzania, monitorowania, oceny, informacji i komunikacji, tworzenia sieci, rozpatrywania skarg oraz kontroli i audytu. Ponadto działania odnoszące się do wyżej wymienionego celu szczegółowego będą służyły zmniejszeniu obciążeń administracyjnych dla beneficjentów. Poniżej przedstawiono orientacyjne działania objęte wsparciem w ramach celu szczegółowego 5.1. Odnoszą się one do zasad oraz zadań opisanych w sekcjach 5.3 i 7: - utworzenie wspólnego sekretariatu zapewniającego wsparcie Instytucji Zarządzającej oraz pomoc Komitetowi Monitorującemu w zakresie wdrażania i codziennego zarządzania programem; - przygotowanie i publikacja zaproszeń do składania wniosków, włącznie z opracowaniem dokumentów określających warunki wsparcia projektów; - ustanowienie i wdrożenie procedur w zakresie oceny jakości, monitorowania oraz kontroli projektów wdrażanych w ramach programu współpracy, w razie potrzeby także przy udziale ekspertów, co będzie miało na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla	

⁹ Pozycja wymagana, gdy jest to obiektywnie uzasadnione z uwagi na zakres przedsięwzięcia oraz gdy wsparcie Unii na pomoc techniczną w ramach programu współpracy przekracza 15 milionów EUR.

beneficjentów;

- gromadzenie danych dotyczących postępów w osiąganiu celów programu, a także danych finansowych oraz danych odnoszących się do wskaźników i celów pośrednich; informowanie o tym Komitetu Monitorującego i Komisji Europejskiej;
- opracowanie i wdrażanie strategii komunikacyjnej programu, włącznie z ustanowieniem i wdrożeniem środków i narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych przewidzianych w art. 115 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- opracowanie i wdrażanie planu oceny programu, a także działań następczych, podejmowanych w oparciu o ustalenia poczynione przez niezależnych oceniających;
- ustanowienie, prowadzenie i utrzymanie skomputeryzowanego systemu służącego do rejestrowania i przechowywania danych dotyczących każdego projektu, niezbędnych do monitorowania i oceny projektu oraz zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu - obejmującego w razie potrzeby dane dotyczące poszczególnych uczestników projektów - zgodnie z obowiązującymi wymogami w zakresie wymiany danych zgodnie z art.122 ust.3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, co będzie miało na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów;
- ustanowienie koordynowanej przez wspólny sekretariat sieci krajowych kontrolerów finansowych, w celu wymiany informacji i najlepszych praktyk na szczeblu transnarodowym;
- ustanowienie i przeprowadzenie audytów zarządzania i systemu kontroli programu, oraz poszczególnych działań.

Działania mające na celu wspieranie wnioskodawców i beneficjentów projektu oraz wzmacnianie zaangażowania partnerów we wdrażanie programu (cel szczegółowy 5.1)

Zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, działania w ramach celu szczegółowego 5.2 służą wzmocnieniu potencjału wnioskodawców i beneficjentów w zakresie wnioskowania o przyznanie oraz wykorzystywania funduszy, a także zaangażowania właściwych partnerów, w tym także wymianę dobrych praktyk pomiędzy partnerami.

Poniżej przedstawiono w sposób orientacyjny działania objęte wsparciem w ramach celu szczegółowego 5.2. Odnoszą się one do zasad oraz zadań opisanych w sekcji 5:

- opracowanie dokumentów informacyjnych na potrzeby wnioskodawców i beneficjentów, w celu zapewnienia pomocy przy przygotowywaniu wniosków projektowych, a także w procesie wdrażania, oceny, kontroli oraz przekazywania informacji na temat zatwierdzonych projektów;
- organizacja konsultacji, spotkań informacyjnych, szkoleń oraz wymiany doświadczeń w celu wzmocnienia zdolności wnioskodawców w zakresie opracowywania wniosków projektowych, w sposób bezpośredni przyczyniających się do osiągnięcia celów szczegółowych oraz oczekiwanych rezultatów programu;
- organizacja szkoleń dotyczących konkretnych kwestii związanych z wdrażaniem programu, takich jak zarządzanie projektem i zarządzanie finansowe, sprawozdawczość, kontrola, audyt, komunikacja oraz tworzenie sieci, co będzie miało na celu wzmocnienie zdolności beneficjentów w zakresie wdrażania zatwierdzonych projektów;
- opracowanie narzędzi informacyjnych oraz narzędzi służących wymianie informacji (takich jak dokumenty analityczne, spotkania dwustronne, wydarzenia tematyczne), a także organizacja wydarzeń na szczeblu transnarodowym i narodowym w celu zwiększenia zaangażowania właściwych partnerów w proces wdrażania programu - ze szczególnym uwzględnieniem władz zaangażowanych w tworzenie lub wdrażanie strategii makroregionalnych, wspólnych podmiotów prawnych prowadzących działalność w obszarze programu (takich jak EUWT), a także organizacji patronackich na szczeblu UE/transnarodowym;
- utworzenie sieci krajowych punktów kontaktowych, wspierających na szczeblu krajowym wspólny sekretariat w realizacji zadań związanych z wdrażaniem programu oraz zarządzaniem nim;
- realizacja badań, sprawozdań oraz ankiet, w razie potrzeby także przy udziale ekspertów, w zakresie strategicznych kwestii dotyczących programu, które to badania, sprawozdania i

ankiety mogą przyczynić się do trwałości rezultatów programu oraz uwzględnienia tych rezultatów w politykach, strategiach oraz inwestycjach, jeżeli ich realizacja leży w interesie publicznym.

Działania w ramach pomocy technicznej będą wdrażane przez wszystkie władze uczestniczące w zarządzaniu Programem, wymienione w sekcji 5.3.

2.B.5.2/P5 Wskaźniki produktu, które mają się przyczynić do osiągnięcia rezultatów (w podziale na osie priorytetowe)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 11/P5: Wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023) (opcjonalnie)	Źródło danych
P5.1	Utworzenie wspólnego sekretariatu	Wspólny sekretariat	1	Obserwacja
P5.2	Skutecznie zrealizowane i zamknięte naborów wniosków	Nabory	--	Obserwacja
P5.3	Projekty zatwierdzone zgodnie z zaproszeniami do składania wniosków	Projekty	100	System e-monitorowania programu
P5.4	Okresowe sprawozdania z postępów w realizacji projektów – objętych monitoringiem oraz odpowiednio rozliczonych	Sprawozdania	600	System e-monitorowania programu
P5.5	Przygotowanie i wdrożenie strategii komunikacyjnej programu	Strategia	1	Obserwacja
P5.6	Niezależna ewaluacja programu (ex-ante i w trakcie wdrażania)	Ewaluacja	2	Obserwacja
P5.7	Opracowanie i wdrożenie systemu e-monitorowania	System e-monitorowania	1	Obserwacja
P5.8	Utworzenie sieci krajowych kontrolerów	Sieć	1	Obserwacja
P5.9	Audyty zarządzania programem, systemu kontroli i projektów	Audyty	--	System Monitorowania Programu
P5.10	Dokumenty informacyjne na potrzeby wnioskodawców i beneficjentów	Dokumenty	--	Obserwacja
P5.11	Konsultacje, spotkania informacyjne, szkolenia i warsztaty służących wymianie doświadczeń dla wnioskodawców i	Warsztaty	--	Obserwacja

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023) (opcjonalnie)	Źródło danych
	beneficjentów			
P5.12	Utworzenie krajowych punktów kontaktowych	Krajowe punkty kontaktowe	9	Obserwacja
P5.13	Badania, sprawozdania i ankiety w zakresie strategicznych kwestii dotyczących programu	Badania, sprawozdania, ankiety	--	Obserwacja
P5.14	Liczba pracowników, których pensje są współfinansowane z PT.	Odpowiednik całego etatu	23,5	Obserwacja

2.B.6/P5 Kategorie interwencji

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. c) ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Odpowiednie kategorie interwencji oparte na klasyfikacji przyjętej przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 12-14/P5: Kategorie interwencji

Tabela 12: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
5	120	11 244 100
5	121	1 479 487
5	122	2 071 281

Tabela 13: Wymiar 2 Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
5	01	14 794 868

Tabela 14: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (EUR)
5	07	14 794 868

SEKCJA 3: PLAN FINANSOWY

(podstawa: art. 8 ust.2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

3.1 Środki finansowe z EFRR (w EUR)

(podstawa: art. 8 ust.2 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 15

Fundusz	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ogółem
EFRR	12 230 612	17 858 352	25 502 854	46 338 538	47 265 309	48 210 617	49 174 830	246 581 112
<i>Kwoty IPA (w stosownych przypadkach)</i>								
<i>Kwoty EIS (w stosownych przypadkach)</i>								
Ogółem	12 230 612	17 858 352	25 502 854	46 338 538	47 265 309	48 210 617	49 174 830	246 581 112

3.2.A Łączne środki finansowe z EFRR oraz współfinansowania krajowego (w EUR)

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

1. Tabela finansowa przedstawia plan finansowy programu EWT w podziale na osie priorytetowe. W przypadku gdy regiony najbardziej oddalone otrzymują alokacje o charakterze zarówno transgranicznym, jak i transnarodowym, dla każdej z nich należy określić odrębną oś priorytetową.
2. W tabeli finansowej wskazuje się, dla celów informacyjnych, wszelkie wkłady państw trzecich uczestniczących w programie EWT (inne niż wkłady IPA i EIS)
3. Wkład EBI¹⁰ przedstawia się na poziomie osi priorytetowej.

¹⁰ Europejski Bank Inwestycyjny

Tabela 16: Plan finansowy

Oś priorytetowa	Fundusz	Podstawa kalkulacji wsparcia Unii (całkowity koszt kwalifikowalny lub publiczny koszt kwalifikowalny)	Wsparcie Unii (a)	Wkład krajowy (b) = (c) + (d))	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Finansowanie ogółem (e) = (a) + (b)	Stopa współfinansowania (f) = (a)/(e) (**)	Dla celów informacyjnych	
					Krajowe środki publiczne (c)	Krajowe środki prywatne (d) (*)			Wkład krajów trzecich	Wkład EBI
Oś priorytetowa1	EFRR (w tym ewentualne kwoty przeniesione z IPA i ENI) ¹¹	całkowity koszt kwalifikowalny	75 942 711	15 554 531	11 976 989	3 577 542	91 497 242	83%	0	0
	IPA									
	ENI									
Oś priorytetowa2	EFRR (w tym ewentualne kwoty przeniesione z IPA i ENI)	całkowity koszt kwalifikowalny	42 684 600	8 742 629	7 518 661	1 223 968	51 427 229	83%	0	0
	IPA									
	ENI									
Oś priorytetowa3	EFRR (w tym ewentualne kwoty przeniesione z IPA i ENI)	całkowity koszt kwalifikowalny	85 469 200	17 505 740	15 229 994	2 275 746	102 974 940	83%	0	0
	IPA									
	ENI									
Oś	EFRR (w tym	całkowity koszt	27 689 733	5 671 391	4 820 682	850 709	33 361 124	83%	0	0

¹¹ Sposób przedstawienia kwot przeniesionych z EIS i IPA zależy od wybranej opcji zarządzania

Oś priorytetowa	Fundusz	Podstawa kalkulacji wsparcia Unii (całkowity koszt kwalifikowalny lub publiczny koszt kwalifikowalny)	Wsparcie Unii (a)	Wkład krajowy (b) = (c) + (d))	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Finansowanie ogółem (e) = (a) + (b)	Stopa współfinansowania (f) = (a)/(e) (**)	Dla celów informacyjnych	
					Krajowe środki publiczne (c)	Krajowe środki prywatne (d) (*)			Wkład krajów trzecich	Wkład EBI
priorytetowa4	ewentualne kwoty przeniesione z IPA i ENI)	kwalifikowalny								
	IPA									
	ENI									
Oś priorytetowa5	EFRR (w tym ewentualne kwoty przeniesione z IPA i ENI)	całkowity koszt kwalifikowalny	14 794 868	4 931 623	4 931 623	0	19 726 491	75%	0	0
	IPA									
	ENI									
Ogółem	EFRR	całkowity koszt kwalifikowalny	246 581 112	52 405 914	44 477 949	7 927 965	298 987 026	82,47%	0	0
	IPA									
	ENI									
Ogółem	Ogółem wszystkie fundusze	całkowity koszt kwalifikowalny	246 581 112	52 405 914	44 477 949	7 927 965	298 987 026	82,47%	0	0

(*) Należy wypełnić wyłącznie wówczas, gdy osie priorytetowe są wyrażone w kosztach całkowitych

(**) Tę stopę można zaokrąglić w tabeli do najbliższej liczby całkowitej. Dokładna stopa zastosowana do zwrotu płatności odpowiada współczynnikowi (f)

3.2.B Podział według osi priorytetowej i celu tematycznego

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 17

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Wsparcie Unii	Wkład krajowy	Finansowanie ogółem
Oś priorytetowa1	Cel tematyczny 1	75 942 711	15 554 531	91 497 242
Oś priorytetowa2	Cel tematyczny 4	42 684 600	8 742 629	51 427 229
Oś priorytetowa3	Cel tematyczny 6	85 469 200	17 505 740	102 974 940
Oś priorytetowa4	Cel tematyczny 7	27 689 733	5 671 391	33 361 124
Oś priorytetowa5	n.d.	14 794 868	4 931 623	19 726 491
OGÓŁEM		246 581 112	52 405 914	298 987 026

Tabela 18: Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

(podstawa: art. 27 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)¹²

Oś priorytetowa	Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianą klimatu (w EUR)	Udział całkowitej alokacji na program (%)
Oś priorytetowa1	6 834 844	2,8%
Oś priorytetowa2	38 330 771	15,5%
Oś priorytetowa3	14 529 764	5,9%
Oś priorytetowa4	11 075 893	4,5%
Oś priorytetowa5	0	0,0%
Ogółem	70 771 272	28,7%

¹² Niniejsza tabela jest generowana automatycznie na podstawie tabeli dotyczących kategorii interwencji sporządzonych w ramach każdej osi priorytetowej

SEKCJA 4: ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO

(podstawa: art. 8 ust.3 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Opis zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, z uwzględnieniem treści i celów programu EWT, w tym w odniesieniu do regionów i obszarów, o których mowa w art. 174 ust. 3 TFUE, oraz z uwzględnieniem umów partnerstwa uczestniczących państw członkowskich, wskazujący sposób osiągnięcia przez program jego celów i oczekiwanych rezultatów

Strategia programu stanowi odpowiedź na wyzwania terytorialne wspólne dla obszaru współpracy oraz wykorzystuje potencjał rozwojowy obszaru. Bazując na rozległej wiedzy w zakresie uwarunkowań terytorialnych uczestniczących regionów (zob. ÖIR et al, 2012), strategia programu odzwierciedla jedynie te wspólne wyzwania, potrzeby i możliwości na poziomie transnarodowym, którym można skutecznie stawić czoło w ramach współpracy. Spójność i komplementarność strategii z Umowami Partnerstwa uczestniczących państw członkowskich została zweryfikowana, aby skoordynować ją z programami w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. W Umowach Partnerstwa cztery cele tematyczne wybrane przez program Interreg EUROPA ŚRODKOWA zostały uznane za niezwykle istotne, w niektórych umowach podkreślono rolę EWT. Strategia promuje inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu poprzez opisane niżej osie priorytetowe, integrujące wymiar tematyczny i terytorialny.

Priorytet 1 (CT 1) Obszar objęty programem charakteryzuje się nierównym rozkładem sił gospodarczych, inwestycje w badania i rozwój koncentrują się wokół kilku ośrodków wzrostu, obszary peryferyjne cechują się niską konkurencyjnością i drenażem mózgów. Dla obszarów tych charakterystyczny jest brak powiązań między aktorami systemów innowacji. Priorytet ten stanowi rozwiązanie tych problemów poprzez umacnianie powiązań między podmiotami zajmującymi się innowacjami oraz wspieranie umiędzynarodowienia sieci innowacji i klastrów, a także zapobieganiu zjawisku drenażu mózgów i wykluczenia społecznego.

Priorytet 2 (CT 4) Obszar objęty programem w znacznym stopniu uzależniony jest od paliw kopalnych i importu energii oraz charakteryzuje się niskim wykorzystaniem potencjału w zakresie energii odnawialnej i nieefektywnym użytkowaniem energii, co dotyczy w szczególności sektora infrastruktury mieszkaniowej i publicznej oraz transportu. Powyższy priorytet podejmuje te kwestie poprzez doskonalenie zdolności w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystywania energii odnawialnej, planowania energetycznego oraz mobilności niskoemisyjnej w funkcjonalnych obszarach miejskich. Dostępne już w niektórych regionach kompetencje należy dalej wzmacniać i przenosić do regionów mniej doświadczonych.

Priorytet 3 (CT 6) Dziedzictwo naturalne i kulturowe obszaru objętego programem narażone jest na ryzyko zniszczenia, fragmentację siedlisk, utratę różnorodności biologicznej, zanieczyszczenie i niezrównoważone wykorzystanie zasobów. W przypadku tego obszaru obserwuje się również występowanie konfliktów dotyczących użytkowania terenu, pogorszenie stanu środowiska miejskiego i niekontrolowane rozrastanie się miast. Powyższy priorytet podejmuje te kwestie poprzez doskonalenie zdolności w zakresie zrównoważonego korzystania z dziedzictwa naturalnego i kulturowego oraz zrównoważonego zarządzania środowiskiem miejskim.

Priorytet 4 (CT 7) Obszar objęty programem charakteryzuje się łatwą dostępnością głównych regionów i słabymi połączeniami obszarów peryferyjnych. Na obszarze tym można zaobserwować różnice w jakości transportu publicznego, które mają negatywny wpływ na środowisko i wywierają niekorzystne skutki społeczne.

Powyższy priorytet programowy podejmuje te kwestie poprzez doskonalenie koordynacji systemów przewozu osób, tworzenie lepszych połączeń z krajowymi i europejskimi sieciami transportu oraz zapewnienie koordynacji zainteresowanych stron na rzecz multimodalnego, przyjaznego środowiska transportu towarowego.

4.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (w stosownych przypadkach)

Podjęcie do stosowania instrumentów rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz zasady identyfikacji obszarów, na których będą one wykorzystywane

(podstawa: art. 8 ust.3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

4.2 Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (w stosownych przypadkach)

Zasady identyfikacji obszarów miejskich, w których mają być realizowane zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, oraz szacunkowa alokacja wsparcia z EFRR na te działania

(podstawa: art. 8 ust.3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

Tabela 19: Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich - szacunkowa alokacja wsparcia z EFRR

Fundusz	Szacunkowa alokacja wsparcia z EFRR
EFRR	Nie dotyczy

4.3 Zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) (w stosownych przypadkach)

Podjęcie do wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) w rozumieniu art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w przypadkach innych niż objętych pkt. 4.2 oraz szacunkowa alokacja finansowa w ramach każdej osi priorytetowej

(podstawa: art. 8 ust.3 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

Tabela 20: Szacunkowa alokacja finansowa na ZIT inne niż wymienione w pkt. 4.2 (kwota łączna)

Oś priorytetowa	Szacunkowa alokacja finansowa (wsparcie Unii)
-----------------	---

(w EUR)	
Oś priorytetowa1	Nie dotyczy
Oś priorytetowa2	Nie dotyczy
Oś priorytetowa3	Nie dotyczy
Oś priorytetowa4	Nie dotyczy
OGÓŁEM	Nie dotyczy

4.4 Wkład planowanych interwencji w realizację strategii makroregionalnych i strategii morskich, zgodnie z potrzebami obszaru objętego programem, określonymi przez właściwe państwa członkowskie, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ważnych projektów strategicznych zidentyfikowanych w tych strategiach (w stosownych przypadkach)

(jeśli Państwa członkowskie i regiony uczestniczą w strategiach makroregionalnych i strategii dla basenów morskich)

(podstawa: art. 8 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Obszar programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA w znacznym stopniu pokrywa się z obszarem objętym dwoma przyjętymi strategiami makroregionalnymi, tj. Strategią UE na rzecz Regionu Dunaju i Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego. Ponadto w programie Interreg EUROPA ŚRODKOWA jest mowa o innych potencjalnych strategiach makroregionalnych, w szczególności Strategii na rzecz Regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego oraz Alp. Z uwagi na zasięg geograficzny, program EUROPA ŚRODKOWA może odegrać kluczową rolę w tworzeniu i wzmacnianiu powiązań oraz aktywowaniu synergii między strategiami makroregionalnymi, a zatem aktywnie przyczyni się do zapewnienia spójności terytorialnej w stopniu wykraczającym poza poziom makroregionalny, zwiększając konkurencyjność i ułatwiając wymianę handlową. Dowiedziano tego w latach 2007-2013, kiedy projekty programu EUROPA ŚRODKOWA mogły wносить wkład w realizację jednej lub większej liczby strategii makroregionalnych, wywołując także między nimi efekt synergii.

W projekcie strategii programu uwzględniono cele i podejście tematyczne dwóch obecnych strategii makroregionalnych (dla regionu Morza Bałtyckiego i na rzecz regionu Dunaju) oraz planowanych (na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego i Alp), identyfikując wspólne makroregionalne wyzwania i potrzeby, które mogłyby zostać objęte współpracą transnarodową w Europie Środkowej. Pozwoli to na opracowanie projektów, które w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA, przyczynią się do realizacji strategii makroregionalnych, przyjmując podejście wykraczające poza granice pojedynczej strategii.

Podsumowanie kluczowych wyzwań i potrzeb strategii makroregionalnych, które mogłyby zostać objęte współpracą transnarodową przedstawiono poniżej. Przegląd możliwych synergii między programem a makrostrategiami został omówiony w zał. 09. Analizę przedstawioną w niniejszym dokumencie przeprowadzono także z uwzględnieniem informacji otrzymanych od koordynatorów obszarów priorytetowych, które uwzględniono podczas konsultacji dotyczących programu współpracy (o czym mowa w sekcji 5.2).

Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)

Strategia makroregionalna dla regionu Morza Bałtyckiego obejmuje 17 obszarów priorytetowych i 5 działań horyzontalnych, w oparciu o trzy cele strategii, jakimi są „Ocalenie morza”, „Rozwój połączeń w regionie” i „Zwiększenie dobrobytu”.

Wyzwania mające wpływ na strategię makroregionalną dla regionu Morza Bałtyckiego, które mogą zostać objęte programem Interreg EUROPA ŚRODKOWA, dotyczą mobilności, multimodalności i zrównoważonego transportu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby wyrównania różnic między regionami wiodącymi a słabiej połączonymi obszarami peryferyjnymi, poprzez zastosowanie zrównoważonych rozwiązań. Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA wniósłby określoną wartość dodaną w tej dziedzinie, poprzez aktywizację synergii ze środkową i południową częścią Europy, wzdłuż korytarza bałtycko-adriatyckiego. Ponadto wyzwania środowiskowe, gospodarcze i społeczne oraz potrzeby objęte strategią makroregionalną mogłyby być rozwiązywane w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że program Region Morza Bałtyckiego 2014-2020 obejmuje takie same cele tematyczne jak program Interreg EUROPA ŚRODKOWA, a mianowicie CT 1 „Innowacyjność”, CT 6 „Środowisko” i CT 7 „Transport”. Pozwoli to na koordynację projektów dotyczących tego samego obszaru tematycznego i wsparcie współpracy między zainteresowanymi stronami z regionu Morza Bałtyckiego oraz środkowej i południowej Europy.

Strategia UE na rzecz Regionu Dunaju (SUE RD)

Strategia makroregionalna na rzecz regionu Dunaju obejmuje 11 obszarów priorytetowych związanych z czterema filarami, jakimi są „Lepsze połączenie regionu Dunaju ze światem”, „Ochrona środowiska regionu Dunaju”, „Budowanie dobrobytu w regionie Dunaju” i „Zwiększanie potencjału regionu Dunaju”.

Wyzwania mające wpływ na strategię makroregionalną na rzecz regionu Dunaju, które mogą zostać objęte programem Interreg EUROPA ŚRODKOWA, dotyczą ochrony środowiska i zrównoważonego wykorzystywania zasobów w związku z potrzebą łagodzenia presji i konfliktów między różnymi rodzajami działalności wpływających na dziedzictwo naturalne (np. przemysł, działalność rolnicza, zmiany klimatu, transport, turystyka). Odpowiedzi na wyzwania i potrzeby dotyczące rozwoju gospodarczo-społecznego, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii oraz transportu wzdłuż osi wschód-zachód mógłby prawdopodobnie dostarczyć program Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

W odniesieniu do transnarodowego programu na rzecz regionu Dunaju 2014-2020, możliwe synergie i inicjatywy koordynacyjne mogą zostać osiągnięte w ramach celów tematycznych 1) „Innowacyjność”, 6) „Środowisko” i 7) „Transport”.

Strategia UE na rzecz Regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego

Rada Unii Europejskiej 13-14 grudnia 2013 r. wystąpiła do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłożenie strategii makroregionalnej na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego do końca 2014 roku. Strategia ma uwzględniać strategię morską na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego, przyjętą przez Komisję Europejską 30 listopada 2012 roku. Strategia makroregionalna na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego opiera się na czterech filarach, a mianowicie „wspieranie innowacji i rozwoju w sektorze morskim”, „rozwój połączeń w regionie”, „utrzymanie, ochrona i poprawa jakości środowiska” oraz „zwiększanie atrakcyjności regionu”. „Badania, innowacje rozwój MSP” jak i „Tworzenie potencjału” to dwa aspekty przekrojowe dla wszystkich czterech filarów.

Podobnie jak w przypadku pozostałych dwóch strategii, powyższa strategia makroregionalna ma uwzględniać wyzwania, które zostaną podjęte w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA, dotyczące głównie transportu i łączności, mierząc się z potrzebą wyrównywania różnic między regionami wiodącymi a obszarami peryferyjnymi, poprzez zastosowanie zrównoważonych rozwiązań, jednocześnie wzmacniając połączenia z Europą środkową, północną i wschodnią. Ponadto wyzwania przed którymi stoi region, dotyczące innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz dziedzictwa naturalnego i kulturowego, mogą zostać podjęte przez program

Interreg EUROPA ŚRODKOWA, umożliwiając wymianę i synergię między zainteresowanymi stronami z regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego, Europy środkowej i północnej.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie powiązany z transnarodowym programem regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego w ramach celów tematycznych: CT 1 „Innowacyjność”, CT 6 „Środowisko” i CT 7 „Transport”.

Strategia Unii Europejskiej na rzecz Regionu Alp

Kraje i regiony alpejskie 18 października 2013 roku podpisały w Grenoble rezolucję rekomendującą Radzie Unii Europejskiej wystąpienie do Komisji Europejskiej z wnioskiem o rozpoczęcie procesu przygotowania strategii i planu działania. Rada Unii Europejskiej 19-20 grudnia 2013 roku wystąpiła do Komisji Europejskiej z wnioskiem o opracowanie strategii makroregionalnej dla regionu alpejskiego do końca czerwca 2015 roku.

Uwzględniając dokument “Intervention Document for the Implementation of a European Union Strategy for the Alpine Region” (zob. Kraje i regiony Regionu Alp, 2013) oraz odpowiednie rezolucje polityczne, możliwe jest powiązanie celów programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA z trzema filarami, na których oprze się strategia: “Zapewnienie wzrostu, pełnego zatrudnienia, konkurencyjności oraz innowacyjności przez wzmocnienie i dywersyfikację działalności gospodarczej”, „Promowanie zarządzania terytorialnego opartego na opartego na przyjaznym dla środowiska transporcie, rozwoju usług i infrastruktury”, „Promowanie zrównoważonego zarządzania energią, zasobami naturalnymi i kulturowymi oraz ochrony środowiska, zachowania bioróżnorodności i obszarów naturalnych”.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie powiązany z transnarodowym programem Regionu Alp w ramach celów tematycznych: CT 1 „Innowacyjność”, CT 4 „Energia” i CT 6 „Środowisko”. Umożliwi to koordynację projektów dotyczących tego samego tematu, wspierając współpracę pomiędzy regionem Alp i Europą Środkową.

SEKCJA 5: PRZEPISY WYKONAWCZE DO PROGRAMU EWT

(podstawa: art. 8 ust.4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013))

5.1 Odpowiednie instytucje i podmioty

(podstawa: art. 8 ust.4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 21: Instytucje programu

(podstawa: art. 8 ust.4 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Instytucja/podmiot	Nazwa instytucji/podmiotu, departamentu lub jednostki	Kierownik instytucji/podmiotu (funkcja lub stanowisko)
Instytucja Zarządzająca	Miasto Wiedeń Departament ds. Europejskich - Wydział Współpracy Międzynarodowej (MA27)	Ms. Christiane Breznik
Instytucja Certyfikująca (jeśli dotyczy)		
Instytucja Audytowa	Federalne Ministerstwo Zrównoważonego Rozwoju i Turystyki - EFRR Instytucja Audytowa	Ms. Sonja Schneeweiss

Podmiot, któremu Komisja będzie przekazywać płatności:

(podstawa: art. 8 ust 4 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

☒ Instytucja Zarządzająca	
☐ Instytucja Certyfikująca	

Tabela 22: Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie kontroli i audytu

(podstawa: art. 8 ust.4 lit. a) ppkt (ii) i (iii) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Instytucja/organ	Nazwa instytucji/organu, departamentu lub innej jednostki organizacyjnej	Kierownictwo instytucji/organu (zajmowane stanowisko)
Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie kontroli	Zob. zał. 10	Zob. zał. 10
Podmiot lub podmioty odpowiedzialne za wykonywanie zadań w zakresie audytu	Zob. zał. 10	Zob. zał. 10

5.2 Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu

(podstawa: art. 8 ust. 4 lit. a) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, instytucja zarządzająca (IZ), po konsultacji z uczestniczącymi państwami członkowskimi, zakłada wspólny sekretariat (WS), który wspomaga instytucję zarządzającą i komitet monitorujący (KM) w wypełnianiu obowiązków.

W ramach kontynuacji udanego wdrażania Programu dla Europy Środkowej na lata 2007-2013, WS pozostanie w Wiedniu i zachowa te same podstawowe rozwiązania strukturalne i wykonawcze w ramach EU-Förderagentur GmbH, organu pomocniczego miasta Wiednia.

5.3 Krótki opis rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli

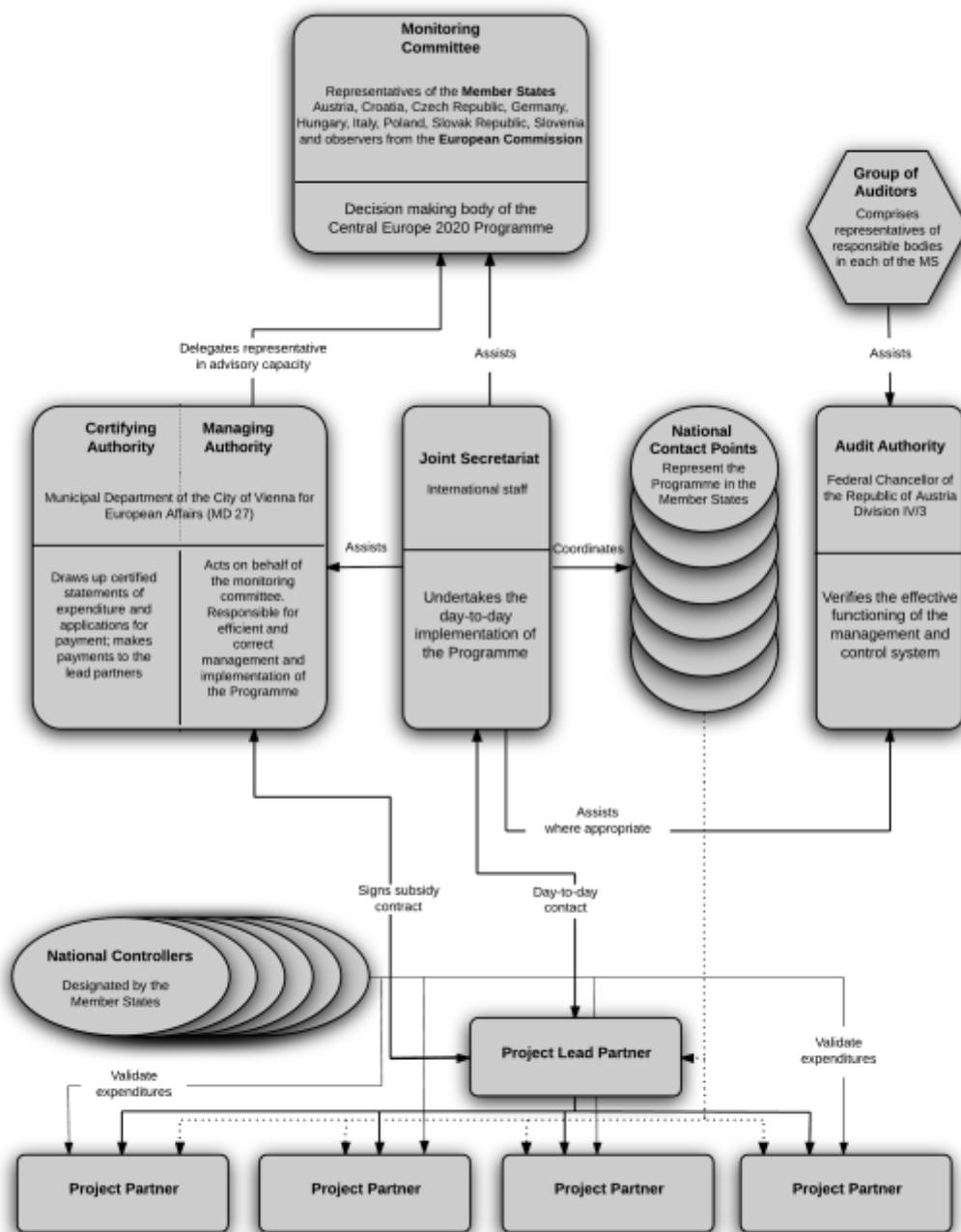
(podstawa: art. 8 ust. 4 lit. a ppkt (v) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Poniższa sekcja zawiera omówienie struktury wdrażania programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA. Bardziej szczegółowe postanowienia zostaną przedstawione w opisie systemu zarządzania i kontroli (OSZiK), zgodnie z art. 124 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz w dokumentach dotyczących wdrażania (podręczniki wnioskodawcy i wdrażania, wytyczne w zakresie kontroli i audytu), które będą integralną częścią OSZiK. Dokumenty te zostaną przyjęte przez komitet monitorujący.

Językiem programu jest angielski.

Austria, Chorwacja, Czechy, Niemcy, Węgry, Włochy, Polska, Słowacja i Słowenia, które są państwami członkowskimi uczestniczącymi w programie, ustanowiły wspólny system zarządzania w celu zarządzania, koordynacji i nadzoru wykonania programu.

Struktura zarządzania została omówiona w zał. 11.

EN	PL
Monitoring Committee	Komitet Monitorujący
Representatives of the Member States Austria, Croatia, Czech Republic, Germany, Hungary,	Przedstawiciele państw członkowskich - Austrii, Chorwacji, Republiki Czeskiej, Niemiec, Węgier,

Italy, Poland, Slovak Republic, Slovenia and observers from the European Commission	Włoch, Polski, Słowacji, Słowenii - oraz obserwatorzy z Komisji Europejskiej
Decision making body of the Interreg Central Europe Programme	Organ decyzyjny programu Interreg Europa Środkowa
Delegates representative in advisory capacity	Deleguje przedstawiciela w charakterze doradczym
Certifying Authority	Instytucja certyfikująca
Managing Authority	Instytucja zarządzająca
Municipal Department of the City of Vienna for European Affairs (MD 27)	Miasto Wiedeń, Departament ds. Europejskich (MA27)
Draws up certified statements of expenditure and applications for payment; makes payments to the lead partners	Sporządza poświadczone deklaracje wydatków i wnioski o płatność; dokonuje płatności na rzecz głównych partnerów
Acts on behalf of the monitoring committee. Responsible for efficient and correct management and implementation of the Programme	Działa w imieniu Komitetu Monitorującego. Odpowiada za efektywne i poprawne zarządzanie programem i jego realizację
Joint Secretariat	Wspólny sekretariat
International staff	Personel międzynarodowy
Undertakes the day-to-day implementation of the Programme	Zajmuje się codzienną realizacją programu
National Contact Points	Krajowe punkty kontaktowe
Represent the Programme in the Member States	Reprezentują program w państwach członkowskich
Group of Auditors	Grupa Audytorów
Comprises representatives of responsible bodies in each of the MS	Składa się z przedstawicieli właściwych organów z każdego państwa członkowskiego
Audit Authority	Instytucja audytowa
Federal Chancellor of the Republic of Austria Division IV/3	Federalny Kanclerz Republiki Austrii, wydział IV/3
Verifies the effective functioning of the management and control system	Weryfikuje skuteczne funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli
Assists	Udziela pomocy
Coordinates	Koordynuje
Assists where appropriate	W stosownych przypadkach udziela pomocy
Signs subsidy contracts	Podpisuje umowy w sprawie dotacji
Day-to-day contact	Codziennie kontakty
National Controllers	Kontrolerzy krajowi
Designated by the Member States	Wyznaczeni przez państwa członkowskie
Project Lead Partner	Główny partner projektu
Validate expenditure	Zatwierdza wydatki
Project Partner	Partner projektu

5.3.a Komitet Monitorujący (KM)

Zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia o decyzji Komisji Europejskiej zatwierdzającej program współpracy, państwa członkowskie uczestniczące w programie, w porozumieniu z instytucją zarządzającą, ustanawiają komitet monitorujący (KM).

KM sporządza swój regulamin w instytucjonalnych, prawnych i finansowych ramach właściwego państwa członkowskiego i przyjmuje go w porozumieniu z instytucją zarządzającą w celu wykonywania swoich obowiązków zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 oraz 1299/2013. Regulamin zawiera szczegółowy opis składu, funkcjonowania i zadań KM, a także procesu podejmowania decyzji.

Członkowie KM będą reprezentować państwa członkowskie uczestniczące w programie na szczeblu politycznym i administracyjnym, co zapewni przejrzyste podejście.

Skład KM

Zgodnie z art. 48 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, komitetowi monitorującemu przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego. Stanowisko przewodniczącego KM będzie zmieniać się rotacyjnie co rok i będzie wspierane przez IZ w roli współprzewodniczącego w celu zagwarantowania ciągłości.

Skład KM jest następujący:

- w skład KM wchodzi do trzech przedstawicieli każdego państwa członkowskiego, dzięki czemu zostanie zagwarantowane przestrzeganie przez przedstawicieli państwa członkowskiego zasady partnerstwa ustanowionej w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, poprzez włączenie właściwych partnerów w krajowe komitety (lub inne mechanizmy/ciała, zgodnie z zasadami krajowymi) ds. koordynacji na etapie przygotowań do spotkań KM. Z uwagi na cele programu każde państwo członkowskie powinno być reprezentowane przez przedstawiciela szczebla krajowego i co najmniej jednego przedstawiciela regionów (jeśli ma zastosowanie);
- przedstawiciel Komisji Europejskiej uczestniczy w spotkaniach KM z głosem doradczym;
- przedstawiciele KM i instytucji audytowej (IA) uczestniczą w spotkaniach z głosem doradczym;
- WS zapewnia pomoc w organizacji spotkań;
- przedstawiciele sieci punktów kontaktowych (opis w sekcji 5.3.f) mogą uczestniczyć w spotkaniach KM w charakterze obserwatora;
- transnarodowi partnerzy gospodarczy i społeczni oraz zorganizowane na szczeblu transnarodowym organizacje pozarządowe mogą uczestniczyć z głosem doradczym, zgodnie z regulaminem.

Co do zasady decyzje KM podejmowane są w drodze konsensusu, a każde państwo członkowskie dysponuje jednym głosem. Zasady głosowania zostaną ustanowione w regulaminie.

KM zbiera się co najmniej raz w roku. Decyzje mogą być również podejmowane w drodze procedury pisemnej.

Funkcje KM

Zadaniem komitetu monitorującego jest sterowanie programem oraz zapewnienie jakości i efektywności jego wdrażania. KM będzie wypełniać swoje funkcje w zgodności z art. 49 i art. 110 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

5.3.b Obowiązki państw członkowskich (PC)

Władze krajowe uczestniczących państw będą nadal odpowiedzialne za program Interreg EUROPA ŚRODKOWA. Wszystkie państwa członkowskie wyrażają zgodę na stosowanie zasady partnerstwa, która została zawarta w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, oraz zobowiązują się do współpracy celem znalezienia optymalnych rozwiązań z korzyścią całego obszaru objętego współpracą.

Lista właściwych instytucji w krajach programu znajduje się w zał. 13.

Na mocy art. 74, 122 i 123 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 PC są odpowiedzialne za zarządzanie programem i jego kontrolę. Główne zadania PC przedstawiono w zał.14.

Na mocy art. 123 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, państwa członkowskie ustanawiają na piśmie zasady regulujące ich relacje z IZ oraz IA, relacje pomiędzy tymi organami, a także relacje tych organów z Komisją Europejską. W tym celu państwa członkowskie uczestniczące w programie podpiszą porozumienie z IZ oraz z IA dotyczące wdrażania programu.

Państwa członkowskie zagwarantują, że instytucje wykonawcze otrzymają wszelkie niezbędne i prawnie dozwolone informacje w celu wykonywania swoich obowiązków.

5.3.c Instytucja zarządzająca (IZ) z dodatkowymi funkcjami instytucji certyfikującej (IC)

Instytucja zarządzająca będzie również sprawować IC, zgodnie z art. 126 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Będzie to korzystne dla beneficjentów, ponieważ proces dokonywania zwrotów będzie krótszy niż w okresie programowania 2007-2013. Główne zadania IZ w roli IC zostały omówione w zał. 15. Wymienione zadania mogą być zlecane na zewnątrz, jednak IZ ponosi pełną odpowiedzialność przed KE.

Zgodnie z art. 125 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, IZ, przy wsparciu WS, jest odpowiedzialna za zarządzanie programem EUROPA ŚRODKOWA 2020 i za jego realizację. Główne zadania IZ zostały omówione w zał. 16.

IZ, po konsultacji z PC odpowiedzialnymi za program, utworzy wspólny sekretariat, zgodnie z postanowieniami rozdziału 5.2.

IZ będzie realizowało zadania zgodnie z austriackimi regulacjami, w tym prawnymi i finansowymi.

5.3.d Instytucja audytowa (IA)

Instytucja audytowa będzie wykonywała zadania zgodnie z art. 123, 124, 127 i 128 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 21 i 25 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013. Główne zadania IA zostały omówione w zał. 17. Zgodnie z art. 25 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 AA będzie wspierana przez grupę audytorów (GoA), złożoną z przedstawicieli właściwych instytucji państw programu, realizujących zadania wskazane w art. 127 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Przedstawiciele ci muszą być niezależni od członków KM oraz kontrolerów wybranych zgodnie z art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, a także od działań i kwestii finansowych projektów. GoA zostanie utworzona w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia o decyzji Komisji Europejskiej zatwierdzającej program współpracy. GoA opracuje swój regulamin. Jej pracom będzie przewodniczyć AA.

W przypadku, gdy audyt i kontrole będą przeprowadzane przez instytucje inne niż AA, AA zagwarantuje niezależność tych instytucji. Decyzja dotycząca wyboru instytucji przeprowadzających audyt systemowy oraz kontrolę wydatków będzie podjęta przez AA i GoA podczas projektowania strategii audytu programu.

AA będzie realizowała zadania zgodnie z austriackimi regulacjami, w tym prawnymi i finansowymi.

5.3.e Wspólny sekretariat (WS)

Na mocy art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 i zgodnie z zapisami w sekcji 5.2, instytucja zarządzająca utworzy wspólny sekretariat z siedzibą w Wiedniu.

WS będzie wspierać IZ i KM w wykonywaniu ich funkcji.

WS zajmuje się bieżącą realizacją programu. Główne zadania WS zostały omówione w zał. 18.

Roczne plany pracy i sprawozdania WS muszą zostać zatwierdzone przez KM. Ustanowienie i funkcjonowanie wspólnego sekretariatu, w tym jego działalność, są finansowane z budżetu pomocy technicznej, zgodnie z planami pracy i sprawozdaniami IZ/WS, które podlegają corocznemu zatwierdzeniu przez KM.

5.3.f Sieć krajowych punktów kontaktowych

Państwa członkowskie utworzą sieć krajowych punktów kontaktowych (KPK) reprezentujących program na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, i będą nią zarządzać. Sieć KPK będzie koordynowana przez IZ i WS w oparciu o roczne plany pracy, i odgrywa kluczową rolę jako interfejs pomiędzy instytucjami krajowymi a transnarodowymi.

Sieć KPK dostarcza informacje (dotyczące konkretnych naborów) potencjalnym wnioskodawcom, doradza i służy wsparciem beneficjentom uczestniczącym w zatwierdzonych projektach, informuje zainteresowane podmioty o osiągnięciach programu oraz wspiera krajowe i transnarodowe zarządzanie programem. Główne zadania KPK zostały omówione w zał. 19.

Utworzenie KPK i ich działalność mogą być finansowane z budżetu pomocy technicznej, zgodnie z rocznymi planami pracy i sprawozdaniami KPK, podlegającymi zatwierdzeniu przez KM.

5.3.g Rodzaje projektów

Zawarty w celu EWT wymóg oczywistego i zauważalnego wkładu regionów europejskich w inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu wymaga jeszcze większego nakierowania programów współpracy na dostarczanie konkretnych i wymiernych wyników, w odpowiedzi na wspólne wyzwania i potrzeby regionów należących do obszaru objętego współpracą.

Wsparcie i wytyczne ad hoc dla wnioskodawców dotyczące rodzajów projektów zostanie zapewnione za pośrednictwem dokumentów informacyjnych dla poszczególnych naborów, a także wydarzeń i szkoleń realizowanych przez IZ i WS we współpracy z siecią KPK.

5.3.h Cykl projektu

Wniosek projektowy

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA ma na celu generowanie projektów i procedur wyboru, które są zarówno proaktywne, jak i przejrzyste. Niniejsza sekcja zawiera podstawowe informacje na temat procedur i ustaleń dotyczących generowania i wyboru projektów.

Więcej informacji na temat wniosków i procesu selekcji potencjalni wnioskodawcy znajdą w osobnym dokumencie (podręcznik wnioskodawcy).

IZ przy wsparciu WS ogłasza oficjalne zaproszenia do składania wniosków za pośrednictwem odpowiednich kanałów informacyjnych, takich jak transnarodowa strona internetowa programu, a także kanały krajowe (przy wsparciu KPK). Zaproszenia do składania wniosków mogą mieć różne cechy: np. mogą być otwarte na wszystkie priorytety programu albo ukierunkowane tematycznie w odpowiedzi na zmienione warunki ramowe na danym obszarze, lub uwzględniać postępy we wdrażaniu programu (również jako kontynuacja niezależnej ewaluacji programu).

W zależności od właściwości każdego zaproszenia do składania wniosków, opracowane zostaną procedury ad hoc i wzory wniosków, które stanowią część informacji dotyczących danego naboru i pakietu aplikacyjnego. Zostaną one szeroko rozpowszechnione i będą dostępne z na stronach internetowych programu i na stronach krajowych. Informacje te oraz pakiet aplikacyjny zawierać będą wytyczne niezbędne do wspierania partnerstw projektowych na etapie przygotowania wniosku.

Wnioski składane będą do IZ/WS przez partnera wiodącego.

Ocena i wybór projektów

Kwalifikowalność geograficzna partnerów

Podstawową zasadą programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie wspieranie współpracy pomiędzy wiodącymi i zwykłymi partnerami projektu, mającymi siedzibę w jednym z kwalifikowalnych obszarów państw członkowskich (terytorium lub część terytorium dziewięciu państw członkowskich UE z EUROPY ŚRODKOWEJ: Austria, Chorwacja, Czechy, Niemcy, Węgry, Włochy, Polska, Słowacja i

Słowenia).

Wyjątkiem od reguły dotyczącej siedziby partnerów są krajowe władze/organy publiczne, które w swoim zakresie działania są właściwe dla niektórych części obszaru kwalifikowalnego, chociaż są zlokalizowane poza nim (np. ministerstwa). Niemieckie i włoskie instytucje mieszczące się w tej definicji zostają ze wszystkimi konsekwencjami włączone, zarówno pod względem praw jak i obowiązków, w ramy określone dla partnerów mających siedzibę na obszarze programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

Ponadto, w należycie uzasadnionych przypadkach, EFRR może sfinansować realizację części projektu, która jest realizowana poza znajdującą się w Unii częścią obszaru objętego programem, z zastrzeżeniem spełnienia warunków przewidzianych w art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013.

Definicja partnerów w projektach

W Programie Interreg EUROPA ŚRODKOWA partnerami w projektach będą:

- a) publiczne organy krajowe, regionalne i lokalne (w tym EUWT, w znaczeniu art.2 ust. 16 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- b) instytucje prywatne, w tym prywatne przedsiębiorstwa, posiadające osobowość prawną;
- c) organizacje międzynarodowe działające na mocy prawa krajowego państwa członkowskiego EUROPY ŚRODKOWEJ lub, z pewnymi zastrzeżeniami, na mocy prawa międzynarodowego.

KM w porozumieniu z IZ sprecyzuje dalsze szczegóły dotyczące udziału w projektach i przedstawi je w Podręczniku wnioskodawcy.

Główni partnerzy lub partnerzy projektu mogą także zlecać innym podmiotom podwykonawstwo części swoich działań w ramach danego projektu; w takim przypadku należy przestrzegać zasad udzielania zamówień publicznych, co dotyczy instytucji publicznych oraz innych, które są do tego zobowiązane, w tym organizacji międzynarodowych. Partnerzy wiodący i zwykli, którzy nie mają obowiązku stosowania prawa zamówień publicznych są zobowiązani do stosowania zasad programu i regulacji krajowych, a także stosowania podstawowych zasad, na których oparte są przepisy zamówień publicznych, zapewniając najlepszą jakość towarów/usług w stosunku do nakładów, i jeśli to możliwe, najniższą cenę. W przypadku podwykonawstwa odpowiedzialność za wdrażanie danego projektu nadal będzie spoczywać na podmiocie zamawiającym, czyli właściwym partnerze wiodącym lub zwykłym. Stosowanie prawa zamówień publicznych jest obowiązkowe, także dla podmiotów prywatnych i organizacji międzynarodowych.

Wszelkie wsparcie publiczne w ramach tego programu musi być zgodne z zasadami pomocy publicznej mającymi zastosowanie w momencie przyznania takiej pomocy.

Kryteria kwalifikowalności

W celu zagwarantowania, że złożone wnioski projektowe spełniają wymogi formalne zdefiniowany zostanie zestaw kryteriów kwalifikowalności. Zestaw kryteriów kwalifikowalności będzie w szczególności obejmować następujące elementy:

- składanie wniosku w odpowiednim czasie;
- kompletność złożonej wraz z wnioskiem dokumentacji;
- transnarodowy charakter partnerstwa projektu (przynajmniej trzech partnerów finansowych z trzech krajów, z których co najmniej dwóch ma siedzibę w regionach EUROPY ŚRODKOWEJ znajdujących się w UE);
- brak finansowania z innych źródeł UE.

Kryteria wyboru

Kryteria wyboru mają odnosić się do jakości wniosku projektowego i będą stosowane do tych projektów, które przeszły kontrolę kwalifikowalności. Kryteria wyboru zostały opracowane w celu oceny zgodności wniosków pod względem strategicznym i operacyjnym, przewidzianych w sekcji 2,

nagłówek „Podstawowe zasady wyboru projektów”.

WS, przy wsparciu niezależnych ekspertów zewnętrznych, przeprowadza ocenę jakości wniosków i przedkłada ocenę KM, który podejmuje decyzję. Zasady dotyczące procedur oraz szczegółowe kryteria kwalifikowalności i wyboru projektów finansowanych w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA zostaną określone w Podręczniku wnioskodawcy.

Jakość projektów

Konieczne jest przestrzeganie ogólnych horyzontalnych wymagań jakościowych, które znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru. Podejście silnie ukierunkowane na wyniki, jakie powinno być stosowane we wszystkich programach wspieranych ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w latach 2014-2020, wymaga uwzględnienia projektów, które mogą zapewnić konkretne i zauważalne produkty i wyniki, i które stanowią odpowiedź na dobrze zidentyfikowane problemy, z jakimi boryka się obszar objęty programem, i w zintegrowany sposób zajmują się potrzebami w zakresie rozwoju. Projekty koncentrujące się na czysto naukowej współpracy lub podstawowych badaniach, albo mające na celu jedynie tworzenie sieci kontaktów i wymianę doświadczeń, albo takie, w przypadku których wyniki „miękkich” działań (sondaży, opracowań, etc.) nie przekładają się na konkretne i trwałe rezultaty, nie będą wspierane ze środków programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

Wszystkie projekty otrzymujące fundusze muszą spełniać następujące horyzontalne wymagania jakościowe:

- Znaczenie transnarodowe: projekt przyczynia się do realizacji wybranego celu szczegółowego programu i odpowiada na potrzeby w zakresie rozwoju oraz na wyzwania terytorialne, które są wspólne dla regionów uczestniczących w projekcie, a które nie mogą być w wystarczający sposób uwzględnione przez poszczególne pojedyncze regiony lub kraje. Ponadto wspólne rozwiązania opracowane przez partnerów projektu wykazują wyraźną transnarodową wartość dodaną, znacznie wykraczającą poza zwykłą sumę wyników, które można uzyskać niezależnie w każdym z pojedynczych zaangażowanych w projekt regionów. Powinny zostać uwzględnione zarówno polityki jak zintegrowane podejście terytorialne.
- Znaczenie partnerstwa: partnerstwo obejmuje przynajmniej trzech finansujących partnerów z co najmniej trzech krajów, z których przynajmniej dwaj mają siedzibę w regionach EUROPY ŚRODKOWEJ. Partnerzy to właściwe organy, które faktycznie są odpowiedzialne za opracowanie, wdrażanie i monitorowanie produktów i rezultatów. Partnerstwo powinno odzwierciedlać zintegrowane terytorialnie podejście wykorzystane celem ukierunkowania tematycznego projektu. Wszyscy partnerzy są zaangażowani w sposób, który jasno wskazuje na wspólne wdrażanie projektu.
- Konkretność i mierzalność rezultatów: funkcją projektów jest dostarczanie wyników bezpośrednio przyczyniających się do osiągnięcia wyników oczekiwanych przez program dla danej osi priorytetowej. Rezultaty osiąga się za pośrednictwem opracowywania odpowiednich produktów w kontekście transnarodowym. Rezultaty muszą być znaczące, widoczne i mierzalne, wyraźnie ukierunkowane na zastosowanie. We wniosku dotyczącym projektu należy przedstawić szczegółowy opis produktów i rezultatów. Przy definiowaniu produktów i rezultatów projektu należy opierać się na wcześniejszych i bieżących doświadczeniach i wiedzy, jednocześnie proponując nowe rozwiązania i unikając powielania istniejących.
- Trwałe produkty i rezultaty: projekty muszą zagwarantować, że wygenerowane przez nie produkty i rezultaty są trwałe i mogą być kontynuowane w ramach innych inicjatyw (takich jak polityki, strategie, plany) lub stanowią przygotowanie inwestycji, które będą finansowane z innych źródeł (np. przez EBI i inne instytucje finansujące, w ramach głównych programów UE, z funduszy krajowych i regionalnych), wykraczając także poza regiony zaangażowane w projekt. Projekty powinny wspierać tworzenie sieci na poziomie projektowania polityk oraz zarządzania regionalnego, aby rezultaty współpracy były trwałe. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje się uczestnictwo w programie w szczególności, ale nie jedynie, podmiotów zaangażowanych w realizację strategii makroregionalnych, a także w realizację programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”.
- Spójne podejście: podejście proponowane przy definiowaniu planu pracy jest spójne i

przejrzyste oraz wykazuje jasną relację pomiędzy nakładami, produktami i rezultatami w realistycznych ramach czasowych.

- Dobra strategia komunikacji i solidne narzędzia: komunikacja musi być zgodna z celami projektu i odpowiednia pod względem docierania do właściwych grup docelowych i zainteresowanych podmiotów, musi przekazywać wyniki projektu i ich kapitalizację.
- Efektywne zarządzanie: projekt posiada jasne, efektywne, sprawne i przejrzyste struktury oraz procedury zarządzania i koordynacji.
- Równowaga budżetowa: budżet projektu musi być sporządzony w sposób odzwierciedlający zamysł projektu i jasno wykazujący korzyści ekonomiczne, spójnie z planowanymi produktami i oczekiwanymi rezultatami i zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansowego. Budżet jest konsolidowany na poziomie projektu, a wkłady partnerów do budżetu muszą odzwierciedlać wspólne wdrażanie przez nich projektu.

Jako zasadę ogólną dla wszystkich priorytetów przyjmuje się, że Program EUROPA ŚRODKOWA wspiera zrównoważony rozwój i propagowanie równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji (zob. sekcja 8).

Zawieranie umów

Po wydaniu przez KM decyzji w sprawie zatwierdzenia wniosków projektów rekomendowanych do dofinansowania, po przeprowadzeniu oceny jakości technicznej przez IZ/WS, IZ sporządza umowy o dotację, według standardowego wzoru zatwierdzonego przez KM. Wzór taki jest opracowywany w zgodności z mającymi zastosowanie przepisami prawa Republiki Austrii i zasadami przyjętymi przez instytucję pełniącą rolę IZ. Umowa o dotację zostaje skierowana do partnera wiodącego, wyznaczanego przez partnerstwo zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, i zostaje podpisana przez przedstawiciela prawnego instytucji partnera wiodącego oraz przez IZ reprezentującą miasto Wiedeń.

Umowa o dotację określa wszystkie niezbędne rozwiązania wykonawcze dla danego projektu, w szczególności:

- ramy prawne;
- przedmiot użytkowania (zatwierdzony plan pracy, kwalifikowalny budżet, maksymalna kwota finansowania z EFRR, w tym maksymalna kwota z EFRR przydzielona partnerom z regionów UE spoza kwalifikowalnego obszaru, jeżeli ma to zastosowanie, początkowa i końcowa data realizacji, zakończenie projektu);
- ogólne warunki kwalifikowalności kosztów, o których mowa w art. 65-71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, rozporządzeniu (UE) nr 481/2014 oraz podręcznika wdrażania;
- zmiany i progi elastyczności budżetu;
- procedurę dotyczącą wniosków o płatność, wymogów sprawozdawczości i terminów składania raportów;
- prawa i obowiązki partnera wiodącego, w tym - jeśli dotyczy - przepisy szczególne dotyczące prywatnego partnera wiodącego;
- poświadczanie wydatków i audyt projektów;
- niezbędną dokumentację rachunkową i określenie okresu przechowywania w archiwum wszystkich związanych z projektem dokumentów, z podaniem okresów, których należy przestrzegać w przypadku gdy pomoc przyznano w ramach systemu de minimis;
- procedurę odzyskiwania kwot nieuzasadnionych wydatków;
- jawność, własność (w tym prawa do rozpowszechniania) i generowanie przychodów;
- przeniesienie, następstwo prawne i spory;
- klauzule dotyczące współodpowiedzialności;
- poszanowanie ustawodawstwa w dziedzinie środowiska.

Zatwierdzona dokumentacja wniosku, w tym końcowy zatwierdzony formularz wniosku i komunikat w sprawie decyzji zatwierdzonej przez KM, stanowić również integralną część umowy o dotację.

Monitorowanie

Monitorowanie Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA dostarczy technicznych i finansowych informacji dotyczących danego projektu oraz danych na temat postępów w realizacji celów programu. Monitorowanie zagwarantuje jakość i efektywność wdrażania poprzez ocenę postępów projektów, za pomocą sprawozdań okresowych i końcowych przedkładanych przez partnerów wiodących projektu w imieniu ich partnerstw.

Partner wiodący okresowo będzie składać do WS oraz do IZ sprawozdania z działalności i finansowe sprawozdania z postępów. W dokumentach tych partner będzie zdawał relację zarówno z postępów poczynionych przez partnerstwo projektu, jak i ze związanych z tym kwalifikowalnych wydatków. Składanie sprawozdań rzeczowych i finansowych będzie odbywać się zgodnie z wymogami określonymi w art. 122 ust. 3. rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. WS sprawdzi zgodność przedłożonych sprawozdań z zatwierdzonym wnioskiem dotyczącym projektu. Dane wynikające z tych sprawozdań są zarejestrowane i przechowywane w systemie e-monitoringu (eMS) programu, zgodnie z art. 125 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i zgodnie z postanowieniami sekcji 5.3.k.

System eMS programu dostarcza informacje na temat projektów, które to informacje zostają przekazane Komisji Europejskiej, zgodnie z wymogami art. 112 i art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

W trakcie monitorowania sprawozdań w części poświęconej postępom rzeczowym, WS sprawdza projekt analizując osiągnięte produkty.

System kontroli finansowej

Ustanowione zostaną wiarygodne systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej, które zagwarantują ewidencjonowanie każdego projektu i przechowywanie zapisów księgowych oraz odpowiednie zarządzanie danymi niezbędnymi do celów zarządzania finansowego, monitorowania, kontroli, audytów i oceny.

Zgodnie z art. 125 ust. 4 i art. 125 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, a także art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, każde państwo członkowskie ustanawia system kontroli, który umożliwia weryfikację dostarczania produktów i usług objętych współfinansowaniem, weryfikację zasadności wydatków zadeklarowanych dla projektów lub części projektów realizowanych na jego terytorium, a także zgodności tych wydatków i związanych z nim projektów lub części projektów z przepisami wspólnotowymi i przepisami krajowymi danego państwa.

Niezależna instytucja audytowa, która dostarczy raport i opinię na temat procedury, zgodnie z zapisami art. 124 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 może wydać opinię bez zastrzeżeń tylko niektórym państwom członkowskim, i tylko te będą mogły uwzględnić wydatki we wnioskach o płatność.

W tym celu każde państwo członkowskie wyznaczy kontrolerów odpowiadających za weryfikację zgodności z prawem i prawidłowości wydatków zadeklarowanych przez każdego partnera wiodącego i zwykłego, posiadającego siedzibę na terytorium tego państwa. W przypadkach gdy dostarczenie produktów i usług objętych współfinansowaniem można sprawdzić jedynie w odniesieniu do całego projektu, weryfikację będzie prowadzić kontroler państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba głównego partnera.

Identyfikacja kontrolerów w każdym państwie członkowskim będzie odbywać się na podstawie wybranego systemu kontroli (scentralizowanego lub zdecentralizowanego). Ponadto IZ, przy wsparciu WS, będzie gromadzić informacje od wszystkich państw członkowskich dotyczące ustanawiania i funkcjonowania systemów kontroli za pomocą ustandaryzowanych kwestionariuszy. Informacje pochodzące z kwestionariuszy zostaną włączone do opisu systemu zarządzania i kontroli (OSZiK) na poziomie programu, zgodnie z art. 72 i art. 74 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Każde państwo członkowskie zagwarantuje, że IZ/WS są regularnie informowane o systemie kontroli ustanowionym przez dane państwo członkowskie i o wprowadzanych w nim zmianach.

Wszelkie szczegółowe informacje dotyczące obowiązków i procedur kontroli finansowej zostaną zawarte w OSZiK. W celu zapewnienia płynnego funkcjonowania systemu kontroli finansowej w państwach członkowskich, wyznaczeni kontrolerzy zostaną zorganizowani w ramach sieci kontrolerów finansowych, która będzie koordynowana przez WS. Spotkania w ramach tej sieci powinny odbywać się regularnie.

W celu sprawdzenia efektywności funkcjonowania systemów kontroli wprowadzonych przez każde państwo członkowskie, IZ przeprowadza szereg kontroli przy wsparciu WS. Odbywa się to w szczególności poprzez:

- weryfikację projektu,
- kontrole wiarygodności wydatków,
- kontrole na miejscu.

Oprócz wyżej wspomnianych kontroli, IZ przy wsparciu WS przeprowadza dodatkowe kontrole, mające w szczególności na celu weryfikację standardów jakości systemów kontroli wprowadzonych przez każde państwo członkowskie, poprzez:

- weryfikację dokumentów kontrolera,
- przegląd jakości scentralizowanych systemów.

W przypadku systemów scentralizowanych IZ powinna przeprowadzić kontrolę w porozumieniu z krajowym przedstawicielem KM.

Kontrole te rozpoczną się na wczesnym etapie wdrażania programu. Krajowe organy koordynacji kontroli w krajach stosujących zdecentralizowany system będą przeprowadzać kontrole nakierowane na weryfikację jakości pracy kontrolerów. IZ zastrzega sobie prawo do udziału w kontrolach jakości.

Refundacja przekazywana przez Instytucję Zarządzającą partnerom wiodącym

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, dla każdego projektu partnerzy projektu wyznaczają partnera wiodącego. Partner ten ponosi całkowitą odpowiedzialność za wdrażanie i realizację całego projektu, w tym obsługę środków z EFRR.

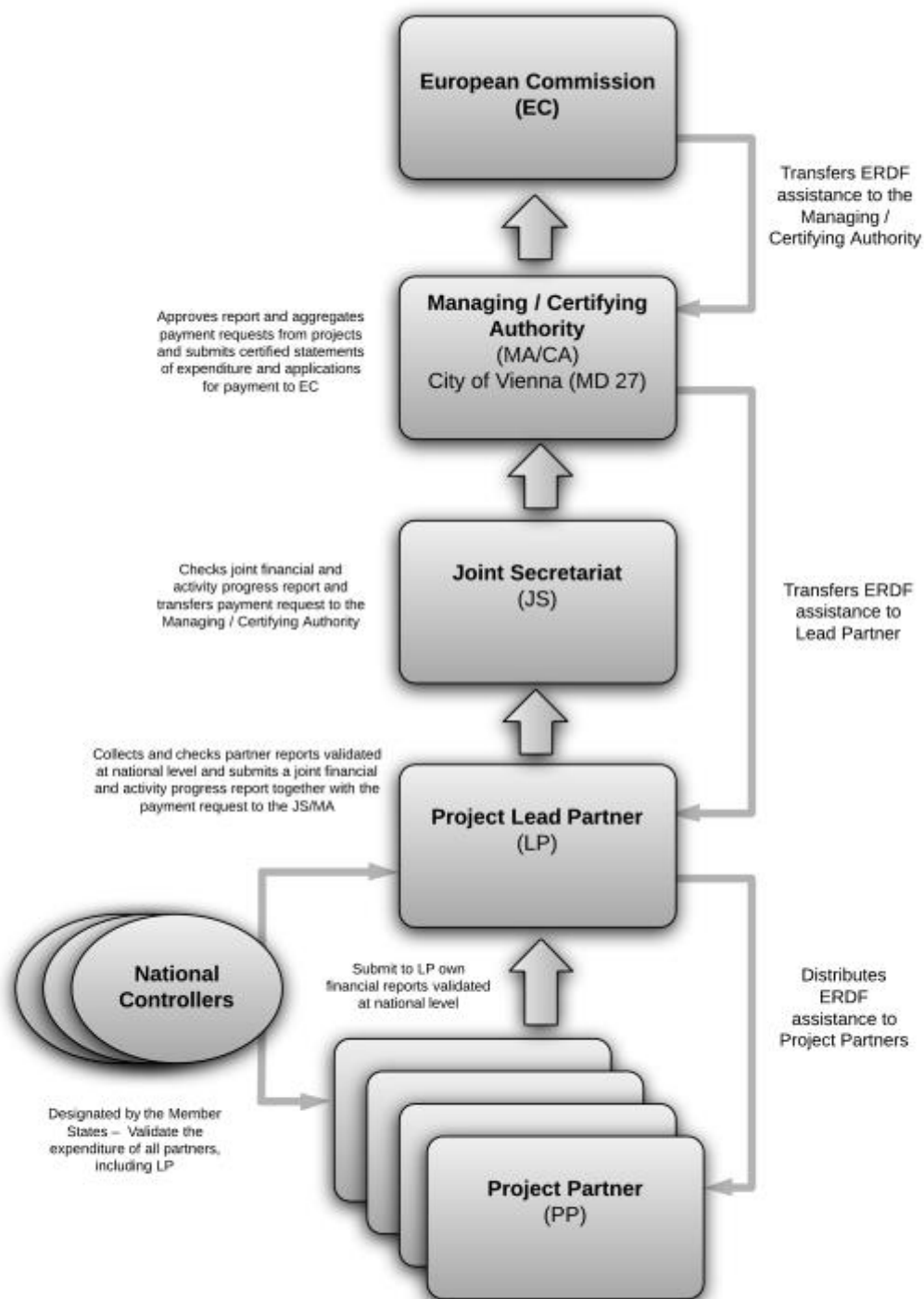
Współfinansowanie krajowe jest zapewniane partnerom zgodnie z regulacjami na poziomie krajowym. Wszystkie projekty muszą być prefinansowane przez partnerów projektu. Wydatki wszystkich partnerów muszą zostać zatwierdzone przez kontrolerów krajowych.

Partner wiodący gromadzi certyfikaty od wszystkich partnerów projektu wydane przez każdego z ich kontrolerów, które zostaną włączone do wyżej wspomnianych okresowych sprawozdań dla IZ/WS. W dokumentach tych partner wiodący będzie zdawał relację z postępów poczynionych przez partnerstwo projektu oraz ze związanych z tym kwalifikowalnych i zatwierdzonych wydatków.

W oparciu o kontrole sprawozdań przeprowadzane przez WS zgodnie z postanowieniami art. 21 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 i art. 132 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, IZ dokonuje płatności na rzecz partnera wiodącego, który odpowiada za przekazanie wkładu EFRR partnerom uczestniczącym w projekcie.

Zgodnie z art. 80 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, kwoty określone w programie przedłożonym przez państwa członkowskie oraz w deklaracjach wydatków podawane są w euro. Wszelkie płatności na rzecz partnerów wiodących realizowane są w euro.

Przepływy finansowe zostały zilustrowane w zał. 20 oraz poniżej.

Tłumaczenie schematu

European Commission (EC)	Komisja Europejska (KE)
Transfers ERDF assistance to the Managing / Certifying Authority	Przekazuje wsparcie EFRR do Instytucji Zarządzającej / Certyfikującej
Approves reports and aggregates payment requests	Zatwierdza sprawozdania, zbiera żądania płatności z

from projects and submits certified statements of expenditure and applications for payment to EC	projektów i przesyła poświadczane zestawienia kosztów i wnioski o płatność do KE
Managing / Certifying Authority (MA/CA) City of Vienna (MD 27)	Instytucja Zarządzająca / Certyfikująca (IZ/IC) Wiedeń (MD 27)
Checks joint financial and activity progress report and transfers payment request to the Managing / Certifying Authority	Sprawdza wspólne sprawozdanie finansowe i z postępu działalności i przekazuje żądania płatności do Instytucji Zarządzającej / Certyfikującej
Joint Secretariat (JS)	Wspólny Sekretariat (WS)
Transfers ERDF assistance to Lead Partner	Przekazuje pomoc EFRR do Partnera Wiodącego
Collects and checks partner reports validated at national level and submits a joint financial and activity progress report together with the payment request to the JS/MA	Zbiera i sprawdza sprawozdania partnerów zatwierdzone na poziomie krajowym i składa wspólne sprawozdanie finansowe i z postępów działalności wraz z żądaniem płatności do IZ/WS
Project Lead Partner (LP)	Wiodący Partner Projektu (WP)
National Controllers	Kontrolerzy Krajowi
Submit to LP own financial reports validated at national level	Przekazuje do WP własne sprawozdania finansowe zatwierdzone na poziomie krajowym
Distributes ERDF assistance to Project Partners	Przekazuje pomoc EFRR do Partnerów Projektów
Designated by the Member States of all partners, including LP	Wyznaczeni przez Państwa Członkowskie - zatwierdzają wydatki wszystkich partnerów, wraz z WP
Project Partner (PP)	Partner Projektu (PP)

Rozpatrywanie skarg

Procedury w zakresie rozpatrywania skarg są zróżnicowane w zależności od przedmiotu skargi.

Skargi dotyczące oceny i wyboru:

Partner wiodący (wnioskodawca) otrzyma na piśmie informację dlaczego wniosek o dofinansowanie nie jest kwalifikowalny lub nie został zatwierdzony, zawierającą szczegółowe uzasadnienie dlaczego projekt nie został uznany za kwalifikowalny/zatwierdzony. Skargi dotyczące oceny powinny być przekazywane przez partnera wiodącego do IZ/WS, które we współpracy z KM przeanalizują problem i ustosunkują się do skargi. KM może także powołać zespół zadaniowy lub podkomitet zajmujący się analizą skarg.

Skargi dotyczące decyzji podejmowanych przez IZ/WS w trakcie wdrażania projektu:

Skargi dotyczące decyzji podejmowanych przez IZ/WS w związku z umową o dofinansowanie oraz decyzjami KM powinny być przedłożone przez wnioskodawcę/beneficjenta do IZ/WS, które we właściwym czasie przeanalizują problem i udzielą odpowiedzi (jeśli to będzie konieczne, we współpracy z KM). Jeśli instytucją właściwą do rozstrzygnięcia przedmiotu skargi jest sąd lub prokuratura, wnioskodawca/beneficjent ma prawo zwrócić się do odpowiedniej instytucji w Austrii, gdzie siedzibę mają IZ i WS.

Skargi dotyczące krajowego systemu kontroli:

Partnerzy wiodący lub zwykli, którzy chcą wnieść skargę dotyczącą systemu kontroli ustanowionego zgodnie z art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, mogą ją wnieść to krajowego koordynatora kontroli w odpowiednim państwie członkowskim, zgodnie z krajowymi procedurami ustanowionymi w oparciu o art. 74 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Dalsze informacje dotyczące procedury wnoszenia skarg zostaną zawarte w odpowiednich dokumentach dla wnioskodawców i beneficjentów (podręcznikach wnioskowania i wdrażania). Procedury będą w zgodzie z wytycznymi KE oraz założeniami na poziomie krajowym.

5.3.i Roczne i końcowe sprawozdania z realizacji

Na mocy art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, IZ przedłoży Komisji sprawozdanie roczne po raz pierwszy w 2016 roku, a następnie do 31 maja każdego roku aż do 2023 włącznie. W latach 2017 i 2019 sprawozdania zostaną przedłożone do 30 czerwca. Roczne sprawozdania są sporządzane przez IZ/WS na podstawie danych z projektów dostarczonych za pośrednictwem sprawozdań z postępów i sprawozdań końcowych. Roczne sprawozdania z programu, zanim zostaną przesłane do Komisji Europejskiej, podlegają zatwierdzeniu przez KM.

Końcowe sprawozdanie z realizacji zostanie przedłożone Komisji zgodnie z tymi samymi procedurami, co sprawozdania roczne.

5.3.j Ewaluacja programu

Ewaluacja ex ante programu została przeprowadzona przez niezależnych ewaluatorów, celem poprawy jego jakości i optymalizacji przydziału zasobów budżetowych. Zalecenia z tej oceny zostały uwzględnione w trakcie sporządzania niniejszego programu, co zostało omówione w zał. A.

Zgodnie z art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, IZ sporządza plan ewaluacji, który zostanie zatwierdzony przez KM zgodnie z postanowieniami art. 110 ust. 2 lit c rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Na mocy między innymi art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, ewaluacje takie będą przeprowadzane w celu oceny efektywności, wydajności i wpływu programu. Podczas okresu programowania ocena będzie obejmować analizę sposobu, w jaki wsparcie z funduszy przyczyniło się do osiągnięcia celów w odniesieniu do każdego priorytetu, a także zasięg terytorialny zmian. Wszelkie oceny będą analizowane i zatwierdzane przez KM.

Zgodnie z art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, przeprowadzenie oceny ex post leży w gestii Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich

5.3.k Elektroniczna wymiana danych

Zgodnie z postanowieniami art. 74 i 112 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, wymiana danych z Komisją Europejską będzie odbywać się drogą elektroniczną.

System e-MS dostarczy dane i informacje niezbędne do spełnienia wymogów w zakresie zarządzania, monitorowania i oceny.

Na mocy art. 122 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA zagwarantuje, że do dnia 31 grudnia 2015 r. wszelka wymiana informacji pomiędzy beneficjentami a IZ/IC i IA będzie odbywać się za pośrednictwem elektronicznego systemu wymiany danych.

System eMS będzie wykazywać zgodność w następujących aspektach:

- spójność danych i poufność;
- uwierzytelnienie nadawcy w rozumieniu dyrektywy 1999/93/WE4;
- przechowywanie danych zgodnie z zasadami przechowywania, zgodnie z art. 140 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- bezpieczny transfer danych;
- dostępność w standardowych godzinach pracy i poza nimi (za wyjątkiem działań w zakresie konserwacji technicznej);
- dostępność dla państw członkowskich i beneficjentów, bezpośrednio lub za pośrednictwem interfejsu do automatycznej synchronizacji i rejestrowania danych z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi systemami zarządzania komputerowego;
- ochrona prywatności danych osobowych w przypadku osób fizycznych oraz tajemnica handlowa w przypadku podmiotów prawnych w odniesieniu do przetworzonych informacji (zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 w sprawie ochrony

osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.).

W celu przekazywania danych Komisji Europejskiej system administracji e-MS ułatwia interoperacyjność w ramach Unii, zgodnie z wymogami art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Wykorzystywany system informatyczny musi spełniać przyjęte standardy bezpieczeństwa i wiarygodności. Wdrożone zostaną zaakceptowane procedury, które zapewniają wiarygodność informacji księgowej, monitorowania i sprawozdawczości finansowej w formie skomputeryzowanej.

5.3.l Wkład państw członkowskich w finansowanie pomocy technicznej

Na szczeblu programu pomoc techniczna jest finansowana wspólnie przez państwa członkowskie uczestniczące w programie. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, finansowanie na cele pomocy technicznej nie może przekraczać 6% całkowitej kwoty z EFRR alokowanej dla programu, pomoc techniczna musi być ponadto współfinansowana przez państwa członkowskie uczestniczące w programie. Szczegółowe dane dotyczące budżetu pomocy technicznej zawarto w sekcji 3.

Każde państwo członkowskie przekazuje IZ swoją część współfinansowania pomocy technicznej ze środków krajowych.

Środki w ramach krajowego współfinansowania budżetu pomocy technicznej wypłacane są corocznie jako zaliczka, proporcjonalnie do udziału danego państwa członkowskiego w całkowitym finansowaniu z EFRR, począwszy od 2015 r. Wszelkie wydatki z zatwierdzonej działalności realizowanej przez państwa członkowskie, zakwalifikowane do finansowania z pomocy technicznej, muszą zostać zweryfikowane przez dane państwo członkowskie przez dokonaniem zwrotu z rachunku pomocy technicznej.

Raporty dotyczące płatności będą regularnie przekazywane przez IZ KM. Wykorzystanie odsetek od środków EFRR (po pomniejszeniu o stosowne opłaty transakcyjne) i składek krajowych będzie przedmiotem decyzji KM.

Dalsze szczegóły techniczne i finansowe będą dostępne w podręczniku pomocy technicznej.

5.3.m Informacja i komunikacja

Zgodnie z art. 115 i 116 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w ciągu pierwszych 6 miesięcy wdrażania programu strategia komunikacji mająca zapewnić przejrzystość i przekazywanie informacji właściwym partnerom i zainteresowanym podmiotom zostanie przekazana KM.

W strategii zdefiniowane zostaną szczegółowe cele komunikacji, docelowi odbiorcy, przesłania, a także taktyki i narzędzia wspierające osiąganie szerszej zakrojonych celów programu. Strategia ta będzie uwzględniać szczegółowe zasady dotyczące działań informacyjnych i komunikacyjnych, o których mowa w art. 115 i załączniku XII rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Strategia będzie obowiązywać przez cały okres programowania i będzie uzupełniana rocznymi planami pracy. Wszelka działalność komunikacyjna dotycząca programu i projektu może zostać konsekwentnie opatrzona marką w ramach zharmonizowanej identyfikacji wprowadzonej dobrowolnie przez programy EWT dla okresu 2014-2020.

Ogólna odpowiedzialność za komunikację spoczywa na IZ i WS. Na szczeblu krajowym i regionalnym kluczową rolę w uzupełnianiu działalności transnarodowej i europejskiej odgrywa jednakże sieć KPK. Zatwierdzone projekty odgrywają ponadto zasadniczą rolę w informowaniu o osiągnięciach projektu na wszystkich szczeblach.

Państwa członkowskie powinny wspierać IZ w zapewnieniu efektywnej realizacji działań informacyjno-promocyjnych przez upowszechnianie informacji na poziomie krajowym.

5.4 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi w przypadku korekt finansowych wprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub Komisję

(podstawa: art. 8 ust. 4 lit. a) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Bez uszczerbku dla odpowiedzialności państwa członkowskiego z tytułu wykrywania i korygowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot zgodnie z art. 122 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, instytucja zarządzająca gwarantuje, że wszelkie kwoty wypłacone w wyniku nieprawidłowości zostają odzyskane od partnera wiodącego. Na mocy art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, partnerzy projektu spłacają partnerowi wiodącemu wszelkie nienależnie wypłacone im kwoty.

Jeżeli partnerowi wiodącemu nie uda się uzyskać spłaty ze strony partnera projektu, lub jeżeli instytucji zarządzającej nie uda się zabezpieczyć spłaty ze strony głównego partnera, wówczas państwo członkowskie, na którego terytorium dany partner projektu posiada siedzibę, dokonuje na rzecz instytucji zarządzającej zwrotu kwoty nienależnie wypłaconej temu partnerowi, zgodnie z art. 27 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013. Instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za zwrot przedmiotowych kwot do budżetu ogólnego Unii, zgodnie z podziałem zobowiązań między uczestniczącymi państwami członkowskimi. Zwrot jest dokonywany przez IZ po odzyskaniu kwot od partnera wiodącego/partnera zwykłego/państwa członkowskiego.

W przypadku poniesienia przez IZ kosztów na usługi prawne w związku z procedurą odzyskiwania środków, rozpoczętą po konsultacjach i zgodzie właściwego państwa członkowskiego, nawet jeśli procedury zakończą się niepowodzeniem, koszt zostanie pokryty przez państwo członkowskie, na którego terytorium ma siedzibę partner, z powodu którego wszczęto procedurę.

Państwa członkowskie ponoszą ogólną odpowiedzialność za wsparcie z EFRR przyznane partnerom wiodącym lub partnerom zwykłym na ich terytorium, więc muszą zagwarantować, że przed poświadczaniem wydatków zabezpieczone zostaną wszelkie wymagane korekty finansowe; państwa członkowskie powinny dążyć do odzyskania kwot utraconych w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbania spowodowanego przez beneficjenta mającego siedzibę na ich terytorium. W stosownych przypadkach, państwo członkowskie może również naliczać odsetki za zwłokę.

Zgodnie z art. 122 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 nieprawidłowości powinny być zgłaszane przez państwo członkowskie, w którym wydatki zostają opłacone przez partnera wiodącego lub partnera zwykłego wdrażającego dany projekt. Państwo członkowskie zobowiązane jest jednocześnie poinformować o tym IZ i IA. Szczegółowe procedury w tym zakresie będą również częścią opisu systemu zarządzania i kontroli.

Odpowiedzialność państw członkowskich w związku z wykorzystaniem finansowania programu z EFRR jest następująca:

- każde państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność za potencjalne następstwa finansowe nieprawidłowości spowodowanych przez partnerów wiodących i partnerów projektu posiadających siedzibę na jego terytorium;
- w przypadku systemowej nieprawidłowości lub korekty finansowej na poziomie programu, której nie można powiązać z konkretnym państwem członkowskim, państwa członkowskie wspólnie ponoszą odpowiedzialność, proporcjonalnie do kwoty EFRR wnioskowanej od Komisji Europejskiej za okres, który stanowi podstawę dla danej korekty finansowej;
- w przypadku wydatków na pomoc techniczną poniesionych przez IZ, odpowiedzialność z tytułu nieprawidłowości ponosi IZ;
- w przypadku wydatków na pomoc techniczną poniesionych przez państwa członkowskie, odpowiedzialność ponosi odpowiednie państwo członkowskie.

5.5 Stosowanie euro (w stosownych przypadkach)

(podstawa: art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Metoda wybrana do przeliczania wydatków poniesionych w innej walucie niż euro

Na mocy art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, wydatki poniesione przez partnerów wiodących i zwykłych projektu mających siedzibę w krajach spoza strefy euro, są przeliczane na euro. Przeliczenia dokonują beneficjenci z wykorzystaniem stosowanego przez Komisję miesięcznego księgowego kursu wymiany obowiązującego w miesiącu, w którym wydatki zostały przedłożone przez zainteresowanego partnera do weryfikacji przez kontrolera krajowego.

5.6 Zaangażowanie partnerów

(podstawa: art. 8 ust. 4 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Przedsięwzięcia podejmowane w celu zaangażowania partnerów, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w przygotowanie programu EWT i rola tych partnerów w przygotowaniu i wdrażaniu programu w tym ich zaangażowanie w prace komitetu monitorującego

1) Proces przygotowywania programu współpracy

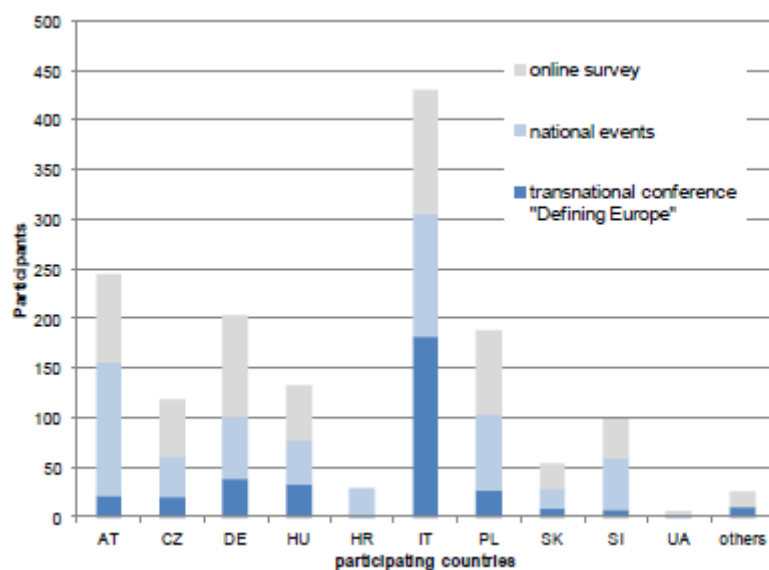
Proces zaangażowania partnerów i przygotowywania programu operacyjnego był koordynowany przez IZ/WST Programu dla EUROPY ŚRODKOWEJ na lata 2007-2013.

Konsultacje z partnerami w ramach procesu przygotowywania Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA odbywały się na wielu poziomach, zgodnie z omówionym poniżej podejściem (zob. ÖIR, 2013: CENTRAL EUROPE PROGRAMME 2020, Podsumowanie uwag zebranych podczas dialogu partnerskiego - Main Inputs collected through partner dialogues).

Celem procesu było, po pierwsze, zatwierdzenie wyborów strategicznych (ukierunkowanie tematyczne) dla Programu EUROPA ŚRODKOWA, a po drugie - zgromadzenie dodatkowych opinii i sugestii, a także pomysłów dotyczących potencjalnych działań transnarodowych, którym można by udzielić wsparcia. Tematyczny cel Programu EUROPA ŚRODKOWA był więc dyskutowany i konsultowany przy okazji wielu wydarzeń, a także za pośrednictwem sondaży internetowych. Proces zaangażowania partnerów był poprzedzony sondażem internetowym na temat potrzeb regionów Europy Środkowej w kwietniu 2012 r. oraz warsztatem synergicznym, porządkującym potrzeby i definiującym scenariusze współpracy w programie Interreg EUROPA ŚRODKOWA we wrześniu 2012 r. Proces ten obejmował:

- transnarodowy sondaż online prowadzony od 9 do 30 kwietnia 2013 r., z w którym wzięło udział ponad 600 respondentów będących partnerami;
- konsultacje krajowe, w tym dziewięć wydarzeń krajowych w państwach uczestniczących w programie, zorganizowanych pomiędzy marcem a wrześniem 2013 r., z udziałem 577 partnerów;
- jedno wydarzenie transnarodowe z udziałem zainteresowanych podmiotów w ramach corocznej konferencji Programu dla EUROPY ŚRODKOWEJ 2007-2013 „Defining CENTRAL EUROPE”, która odbyła 16 maja 2013 r. w Padwie z udziałem 354 zainteresowanych podmiotów;
- dwa transnarodowe sondaże online przeprowadzone w październiku 2013 r., skierowane do instytucji zaangażowanych w zarządzanie strategiami makroregionalnymi na rzecz regionu Dunaju, Morza Bałtyckiego i makroregionu adriatycko-jońskiego (głównie koordynatorów obszaru priorytetowego), a także EUWT (zob. zał. 09);
- w odniesieniu do wcześniejszego punktu, należy stwierdzić, że Strategia alpejska nie była konsultowana ze względu na zbyt mało zaawansowany etap przygotowań w momencie uruchamiania sondażu
- konsultacje społeczne w ramach strategicznej oceny wpływu na środowisko (zob. zał. 21).

Rysunek 2: Konsultacje z zainteresowanymi podmiotami Interreg CE (sondaż internetowy, wydarzenia transnarodowe i krajowe) - liczba uczestników z poszczególnych krajów

Źródło: ÖIR, 2013 w oparciu o WST programu EUROPA ŚRODKOWA (2013a,b)

Tłumaczenie rysunku	
online survey	ankieta internetowa
national events	spotkania krajowe
transnational conference „Defining Europe”	międzynarodowa konferencja „Definiowanie Europy”
Participants	Uczestnicy
participating countries	kraje biorące udział w konsultacji

Pod względem udziału narodowego, w procesie konsultacji mocno zaznaczył się udział zainteresowanych podmiotów z Włoch. Na konferencji transnarodowej, która odbyła się we Włoszech, obecnych było około 180 włoskich zainteresowanych podmiotów. Także udział Austrii był znaczący - około 240 podmiotów uczestniczyło w procesie (przyczyniła się do tego bardzo wysoka frekwencja na austriackim wydarzeniu krajowym). Około 200 zainteresowanych podmiotów przybyło z Niemiec i z Polski, zaś pozostałe państwa członkowskie były słabiej reprezentowane.

Zainteresowane podmioty zaangażowane w proces konsultacji z partnerami reprezentowały wiele środowisk. W transnarodowym sondażu online, około 30% respondentów reprezentowało instytucje badawcze i uczelnie wyższe oraz regionalne lub lokalne organy publiczne. W krajowych wydarzeniach uczestniczyły organy administracji, eksperci, a także przedsiębiorstwa prywatne i instytucje badawcze. Na konferencji transnarodowej większość uczestników reprezentowało organy publiczne, a także przedsiębiorstwa prywatne.

Odpowiedzi ze strony zainteresowanych podmiotów zaangażowanych w zarządzanie strategiami makroregionalnymi udzieliło pięciu koordynatorów obszaru priorytetowego strategii na rzecz regionu Dunaju, a także trzech koordynatorów obszaru priorytetowego i jeden koordynator działań horyzontalnych strategii dla regionu Morza Bałtyckiego. Nie otrzymano żadnej odpowiedzi od koordynatorów czterech filarów strategii na rzecz makroregionu adriatycko-jońskiego. W przedmiocie konsultacji EUWT, opinie dostarczyły dwa EUWT z 19 pytanym.

Proces zaangażowania zainteresowanych podmiotów opierał się na zapoznaniu się z wcześniej wyselekcjonowanymi celami tematycznymi (CT), priorytetami inwestycyjnymi (PI) oraz roboczą definicją odpowiadających im celów szczegółowych, a także z tematami opracowanymi dla każdego

proponowanego celu. Zainteresowanym podmiotom dostarczono dokumenty z wytycznymi ad hoc zawierające krótki opis celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych oraz celów szczegółowych (w ramach każdego priorytetu inwestycyjnego) stanowiących podstawę strategii i logiki interwencyjnej Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

W celu szerokiego zaangażowania partnerów, na stronie Programu dla EUROPY ŚRODKOWEJ na lata 2007-2013 oraz na stronach instytucji krajowych punktów kontaktowych umieszczano informacje o sondażu online, wydarzeniach krajowych i transnarodowym dialogu zainteresowanych podmiotów. Dla przykładu, informacja o sondażu online została przesłana pocztą elektroniczną do około 10 000 zainteresowanych podmiotów w celu osiągnięcia szerszego zaangażowania. Także sondaże nakierowane na konkretne kategorie partnerów (instytucje strategii makroregionalnej i EUWT) przesłano drogą elektroniczną.

W transnarodowym sondażu online zainteresowane podmioty poproszono o priorytetowe uporządkowanie wskazanych tematów z podziałem na konkretne cele lub zaproponowanie dodatkowych tematów. Podczas wydarzeń krajowych uczestnicy dostarczali informacji zwrotnych dotyczących jakości tematów. Komentowali także proponowane cele tematyczne, priorytety inwestycyjne i projektowane cele szczegółowe. W ramach tego procesu zainteresowane podmioty zaproponowały szereg potencjalnych działań transnarodowych. Dodano też nowe tematy. Na konferencji transnarodowej, konsolidującej konsultacje, uczestnicy dogłębniej omawiali tematy wcześniej określone dodane oraz tematy dodatkowe, będące wynikiem przeprowadzonego sondażu i wydarzeń na szczeblu krajowym.

Zainteresowane podmioty związane ze strategiami makroregionalnymi i EUWT zapytano w sondażach skierowanych do nich w październiku 2013 roku o ocenę znaczenia celów szczegółowych Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA dla poszczególnych obszarów priorytetowych/działów horyzontalnych/filarów lub celów odniesienia EUWT.

Proces konsultacji z udziałem zainteresowanych podmiotów wniósł dodatkowe pomysły i wkład w postaci tematów w ramach celów szczegółowych dla wybranych priorytetów inwestycyjnych, a także przyczynił się do zdefiniowania beneficjentów i grup docelowych (w odpowiednich przypadkach). Mówiąc ogólnie, w procesie konsultacji z zainteresowanymi podmiotami otrzymano szeroki przegląd komentarzy i uwag. Opinie zostały ostatecznie skonsolidowane, a uwagi i komentarze zintegrowane za pomocą ustrukturuwanej metody (siatki), co zapobiegło utracie informacji.

Wielopoziomowy proces konsultacji zapewnił opracowywaniu programu operacyjnego znaczną wartość dodaną. W ramach procesu dedukcyjnego pogrupowano uzyskane wyniki, połączono podobne poruszane lub omawiane tematy w celu uniknięcia powtórzeń, a odpowiednie kwestie zostały włączone do programu współpracy. Należy tu wspomnieć, że komentarze i zalecenia proponowane jedynie w pojedynczych przypadkach, które nie zostały potwierdzone w ramach innych procesów konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, nie zostały uwzględnione. Wyniki procesu stanowiły cenny wkład w zdefiniowanie i objaśnienie celów szczegółowych oraz potencjalnych działań transnarodowych w ramach Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA.

2) Opis sposobu włączania odpowiednich partnerów we wdrażanie programu współpracy

Włączanie odpowiednich partnerów we wdrażanie Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie mieć dwojaki cel:

- wzmocnienie odpowiedzialności partnerów za program, z wykorzystaniem wiedzy i doświadczenia wniesionego przez partnerów i jednoczesnym zwiększaniem przejrzystości procesów decyzyjnych;
- poprawa koordynacji z innymi europejskimi programami strukturalnymi i inwestycyjnymi, a także z odpowiednimi krajowymi instrumentami finansowania określonych wspólnymi ramami strategicznymi i strategiami makroregionalnymi.

Z uwagi na wielkość obszaru objętego programem, udział odpowiednich partnerów w KM programu, zgodnie z wymogami art. 5 ust. 2 i art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, będzie odbywać się za pośrednictwem krajowych komitetów koordynacyjnych, wspierających członków KM w wykonywaniu ich zadań, w tym przygotowywaniu naborów wniosków i sporządzaniu sprawozdań z postępów programu, a także monitorowaniu i ocenie programu. Krajowe komitety ds. koordynacji będą zorganizowane zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami krajowymi dotyczącymi ich składu, funkcjonowania i zarządzania obowiązkami w zakresie ochrony danych, poufności i

konfliktu interesów.

Krajowe komitety koordynacyjne to platformy umożliwiające właściwym partnerom krajowym przedstawianie swojego punktu widzenia w kwestiach strategicznych dotyczących wdrażania programu. Ponadto, zgodnie z zapisami sekcji 6, krajowe komitety będą umożliwiać poprawę koordynacji z europejskimi programami strukturalnymi i inwestycyjnymi dzięki udziałowi przedstawicieli organów biorących udział we wdrażaniu programów krajowych lub regionalnych.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do zaangażowania w prace KM programu właściwych instytucji i organizacji działających pod patronatem UE, takich jak Komitet Regionów - w charakterze obserwatorów w KM.

SEKCJA 6: KOORDYNACJA

(podstawa: art. 8 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Mechanizmy zapewniające skuteczną koordynację między EFRR, Europejskim Funduszem Społecznym, Funduszem Spójności, Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim oraz innymi unijnymi i krajowymi instrumentami finansowania, w tym koordynację i ewentualne połączenie z instrumentem „Łącząc Europę”, Europejskim Instrumentem Sąsiedztwa (EIS), Europejskim Funduszem Rozwoju (EFR) oraz IPA II, a także EBI, z uwzględnieniem przepisów określonych we wspólnych ramach strategicznych, zawartych w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. W przypadku gdy państwa członkowskie i państwa trzecie uczestniczą w programach EWT, które wykorzystują także środki EFRR dla regionów najbardziej oddalonych oraz środki finansowe EFR, mechanizmy koordynacji na właściwym szczeblu, w celu ułatwienia skutecznej koordynacji wykorzystania tych środków

Zgodnie z art. 10 oraz załącznikiem I do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy zapewnić koordynację i synergię z innymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (ESI), a także innymi właściwymi politykami i instrumentami Unii, w tym politykami i instrumentami w ramach działań zewnętrznych UE. Niniejsza sekcja przedstawia przegląd zasad obowiązujących podczas wdrażania programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA w komplementarny i skoordynowany sposób, z wykorzystaniem właściwych instrumentów i funduszy - zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

6.1 Koordynacja z innymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (EFSI)

Programy EWT mają ogromny potencjał do wykorzystania, celem usprawnienia procesu wdrażania regionalnych i krajowych programów wspieranych w ramach EFRR, EFS, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), co umożliwi uwzględnienie wspólnych wyzwań i potrzeb wykraczających poza granice administracyjne. W związku z powyższym zapewnienie koordynacji i komplementarności z innymi funduszami EFSI ma znaczenie kluczowe, w szczególności w kontekście planowania i przygotowywania inwestycji dotyczących projektów wspieranych w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA na szczeblu regionalnym i lokalnym. Już okresie 2007-2013 wykazano, że projekty realizowane w ramach współpracy terytorialnej mogą stanowić podstawę do realizacji średnich i dużych inwestycji, nie tylko jeśli chodzi o opracowanie specyfikacji technicznych, ale również tworzenie zasobów wiedzy i zdolności, mobilizację masy krytycznej oraz tworzenie i wzmacnianie odpowiedzialności.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do koordynacji z innymi funduszami EFSI w następujący sposób:

- Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do umieszczenia w odpowiedniej sekcji (ad hoc) formularza opisu spójności i komplementarności proponowanych działań z krajowymi i regionalnymi programami wspieranymi w ramach EFSI, a także do określenia wartości dodanej, której uzyskania oczekuje się wskutek realizacji współpracy transnarodowej. W szczególności, wnioskodawcy, proponujący działania związane z przygotowaniem inwestycji, będą musieli wykazać, w jaki sposób wiążą się one z innymi regionalnymi i krajowymi programami realizującymi cel „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”, wspieranymi ze środków EFRR i EFS, Funduszu Spójności i EFFROW (w szczególności w odniesieniu do inicjatywy LEADER) oraz z programami EFMR.
- Krajowe komitety koordynujące, które zapewniają wsparcie członkom Komitetu Monitorującego (zgodnie z opisem przedstawionym w sekcji 5.6), zaangażują, w możliwym zakresie, przedstawicieli organów uczestniczących we wdrażaniu krajowych i regionalnych programów wspieranych z funduszy EFSI, dążąc w ten sposób do koordynacji (w możliwym do uzyskania stopniu) działań na wszystkich etapach realizacji programu (np. poprzez przekazanie odpowiednich dokumentów i wytycznych dotyczących procesu wdrażania programu).
- IZ oraz wspólny sekretariat, we współpracy z siecią punktów kontaktowych Interreg Programu

EUROPA ŚRODKOWA, udostępnią produkty i rezultaty projektów zrealizowanych w ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA i będą o nich szeroko informować, wykorzystując w tym celu odpowiednie narzędzia oraz środki, wdrażane zarówno na szczeblu transnarodowym jak i krajowym, zgodnie ze strategią komunikacyjną programu.

- Zastosowanie wyżej wymienionych środków pozwoli także na sprawniejsze wdrażanie transnarodowych interwencji, wspieranych w ramach krajowych i regionalnych programów realizujących cel Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W związku z powyższym, komitety krajowe lub inne mechanizmy/ciała przewidziane na poziomie krajowym) będą posiadały możliwość przekazania odpowiednich informacji podmiotom odpowiedzialnym za wdrażanie programów krajowych i regionalnych, w tym informacji na temat podstawowych zasad oraz doświadczeń transnarodowych zebranych podczas wdrażania Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA .

W ramach koordynacji działań z innymi funduszami EFSI szczególna uwaga zwrócona będzie na możliwość koordynacji z innymi programami realizującymi cele Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). W związku z powyższym, program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążył do wymiany informacji z instytucjami zarządzającymi innymi programami EWT, wdrażanymi na wspólnym obszarze współpracy. Oczekuje się, że szczególne możliwości efektywnej koordynacji działań dotyczą programów transnarodowych Realizowanych na sąsiednich obszarach, co można osiągnąć poprzez:

- Wymianę informacji na etapie oceny projektu, co będzie miało na celu zidentyfikowanie, a także w miarę możliwości uniknięcie, ewentualnego nakładania się i powielania działań oraz utworzenie synergii między komplementarnymi projektami, wdrażanymi na różnych obszarach współpracy.
- Wymianę informacji na etapie monitorowania oraz wdrażania zatwierdzonych projektów, co będzie miało na celu wykorzystanie współoddziaływania (w tym organizacji spotkań i szkoleń dla beneficjentów), które umożliwią wykorzystanie synergii pomiędzy projektami odnoszącymi się do tych samych wyzwań i potrzeb zainteresowanych podmiotów, posiadających siedzibę na różnych obszarach współpracy.
- Wykorzystanie elastyczności geograficznej zgodnie z art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, co umożliwi tworzenie projektów transnarodowych o zasięgu geograficznym wykraczającym poza obszar objęty programem. W ten sposób stworzona zostanie sieć powiązań, a także możliwości realizacji i promowania zrównoważonego rozwoju w obrębie regionów i pomiędzy regionami posiadającymi pewne wspólne elementy (np. korytarze, makroregiony).

6.2 Koordynacja działań z innymi instrumentami Unii

Koordynacja działań pomiędzy programami EWT i innymi instrumentami Unii może zwiększyć możliwy wpływ polityki Unii na szczeblu krajowym i regionalnym, zapewniając wsparcie dla tych inwestycji na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, które efektywnie przyczyniają się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”. Wyżej wymienione możliwości są szczególnie widoczne w odniesieniu do następujących obszarów tematycznych, uwzględnionych w ramach Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA:

- Badania, innowacje i przedsiębiorczość. Projekty realizowane w ramach współpracy transnarodowej w tej dziedzinie mogą przyczynić się do przygotowania i zwiększenia zdolności regionalnych systemów innowacyjności, torując drogę do doskonałości w zakresie badań i innowacji, a tym samym tworząc podstawy do osiągnięcia celów inicjatywy Horyzont 2020 oraz programu COSME. Jednocześnie działania te przyczynią się do efektywnego wdrażania krajowych lub regionalnych strategicznych ram polityki innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji;
- Ochrona środowiska oraz zmiana klimatu. Projekty realizowane w ramach współpracy transnarodowej w tym obszarze mogą przyczynić się do budowania zdolności i gotowości w regionach, w których tworzone i stosowane są innowacyjne rozwiązania w zakresie ochrony i zarządzania środowiskiem, efektywnego gospodarowania zasobami, łagodzenia zmiany klimatu i dostosowania do niej, stanowiące uzupełnienie działań wdrażanych ramach LIFE+ i Horyzont 2020;

- Transport. Projekty realizowane w ramach współpracy transnarodowej w tym obszarze mogą pobudzać inwestycje w zakresie tworzenia lepszych powiązań regionalnych oraz zmniejszać różnice w dostępie do korytarzy TEN-T w regionach oddalonych, uzupełniając w ten sposób działania wdrażane w ramach instrumentu „Łącząc Europę”.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do koordynacji poprzez:

- Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do umieszczenia w odpowiedniej sekcji formularza opisu spójności i komplementarności proponowanych działań z innymi instrumentami Unii, istotnymi w kontekście zagadnień, do których odnosi się dany wniosek. Należy wykazać, że dzięki współpracy transnarodowej utworzona zostanie wartość dodana, w szczególności w kontekście inicjatywy Horyzont 2020, programu COSME, Life+ oraz instrumentu „Łącząc Europę”, Kreatywna Europa I Erasmus. Przy składaniu wniosku wnioskodawcy powinni ponadto uwzględnić wieloletnie lub roczne programy prac, a także wytyczne opracowane w ramach tego rodzaju instrumentów.
- IZ i wspólny sekretariat będą dążyć do wymiany informacji i korzystania z usług doradczych służb Komisji UE oraz innych organów europejskich lub krajowych uczestniczących w procesie zarządzania instrumentami unijnymi, w celu wymiany dobrych praktyk i wspólnego rozpowszechniania informacji wśród tych samych zainteresowanych podmiotów. Szczególnie wysoki potencjał związany z tworzeniem synergii upatruje się w odniesieniu do Dyrekcji Generalnych Komisji UE, odpowiedzialnych za poszczególne obszary tematyczne (w szczególności w dziedzinie badań i innowacji, rozwoju MŚP i przedsiębiorczości, turystyki, środowiska i energii), a także w odniesieniu do agencji europejskich (takich jak Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności oraz Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej).
- Również w tym przypadku narzędzia i środki w zakresie komunikacji, ustanowione przez IZ i wspólny sekretariat we współpracy z siecią punktów kontaktowych Programu EUROPA ŚRODKOWA, umożliwią szerokie informowanie o wynikach i rezultatach projektów zrealizowanych w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA, co będzie miało na celu udostępnienie ich podmiotom zainteresowanym danym obszarem tematycznym, do których skierowane są instrumenty unijne. W miarę potrzeb, w udział krajowych i transnarodowych spotkaniach informacyjnych organizowanych w ramach Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA, zostaną bezpośrednio zaangażowane krajowe punkty kontaktowe programów UE (np. LIFE+, HORYZONT 2020, etc.).

6.3 Koordynacja działań z EIS i IPA II

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do koordynacji działań z instrumentami polityki zewnętrznej Unii Europejskiej, takimi jak Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) oraz Europejski Instrument Sąsiedztwa (EIS). Nawet jeżeli program nie korzysta ze wsparcia IPA i ENI, to rozpowszechnienie i kontynuacja wyników i rezultatów projektów wdrożonych w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA w sąsiednich państwach kandydujących oraz państwach nienależących do UE, przyczyni się zarówno do procesu akcesyjnego tych krajów (dotyczy to Serbii, Czarnogóry oraz Bośni i Hercegowiny), jak i do harmonijnego sąsiedztwa (dotyczy to Ukrainy i Białorusi).

Program EUROPA ŚRODKOWA 2020 będzie dążyć do koordynacji poprzez:

- Punkty kontaktowe państw członkowskich, które graniczą z państwami nienależącymi do UE, udostępnią wyniki i rezultaty projektów zrealizowanych w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA zainteresowanym podmiotom na poziomie krajowym i lokalnym, uczestniczącym w inicjatywach IPA II oraz EIS.
- Podmioty odpowiedzialne za realizację Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA skontaktują się z instytucjami zarządzającymi i wspólnymi sekretariatami IPA II oraz transgranicznych programów EIS celem poprawy wymiany informacji na temat wniosków projektowych oraz zatwierdzonych projektów, co będzie miało na celu utworzenie synergii pomiędzy komplementarnymi projektami, wdrażanymi na granicach zewnętrznych.

6.4 Koordynacja działań z właściwymi krajowymi instrumentami finansowania

Projekty współpracy transnarodowej realizowane w ramach Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA mogą przyczynić się do lepszego wdrażania polityk na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym,

a także związanych z nimi instrumentów finansowania. W związku z powyższym, możliwości koordynacji i komplementarności działań mogą dotyczyć procesu przygotowania inwestycji realizowanych w ramach finansowania krajowego, a także stosowania zachęt na szczeblu krajowym w określonych sektorach tematycznych objętych Programem (np. zwolnienia podatkowe kwot wydatków oraz inne mechanizmy zachęt na szczeblu krajowym w odniesieniu do inicjatyw w zakresie badań i innowacji, wdrażane przez przedsiębiorstwa lub działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, realizowane przez przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe).

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do koordynacji działań z właściwymi krajowymi instrumentami finansowania w następujący sposób:

- Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do opisanie w odpowiedniej sekcji formularza wniosku spójność i komplementarność planowanych działań z krajowymi politykami i instrumentami finansowania, a także do określenia wartości dodanej współpracy transnarodowej.
- Krajowe komitety koordynujące, które zapewniają wsparcie członkom Komitetu Monitorującego (zgodnie z opisem przedstawionym w sekcji 5.3), zaangażują, w możliwym zakresie, przedstawicieli organów uczestniczących w tworzeniu lub wdrażaniu krajowych, regionalnych oraz lokalnych instrumentów finansowania. Powyższe będzie miało na celu zapewnienie pełnego obiegu informacji, w szczególności dotyczących wyników i rezultatów projektów transnarodowych, które mogą przyczynić się do efektywnego wdrażania polityk i instrumentów finansowania na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

6.5 Koordynacja działań z EBI

Przygotowanie dużych inwestycji w ramach Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA stanowi istotną część rezultatów uzyskiwanych w ramach realizacji projektów. Współpraca transnarodowa może przyczynić się zatem do przygotowania rezultatów projektów w sposób umożliwiający korzystanie z instrumentów Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), zarówno na cele przygotowania technicznego, jak i realizacji inwestycji na dużą skalę. Synergie można osiągnąć w szczególności w następujących obszarach tematycznych Programu EUROPA ŚRODKOWA 2020:

- Infrastruktura - „wspólna inicjatywa wsparcia projektów w regionach europejskich” (JASPERS) może przyczynić się do realizacji dużych inwestycji przygotowanych w ramach projektów współpracy, w szczególności w sektorze transportu i ochrony środowiska;
- Rozwój obszarów miejskich - „wspólne europejskie wsparcie na rzecz trwałych inwestycji w obszarach miejskich” (JESSICA) może przyczynić się do realizacji dużych inwestycji przygotowanych w ramach projektów współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych;
- Energia - „europejskie wsparcie energetyki na poziomie lokalnym” (ELENA) może przyczynić się do propagowania osiągnięć projektów mających na celu przygotowanie dużych projektów współpracy w zakresie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Oprócz synergii związanych z przygotowaniem inwestycji, dodatkowe synergie można uzyskać w dziedzinie przedsiębiorczości. Projekty realizowane w ramach współpracy międzynarodowej mogą ułatwić dostęp do programu „Wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw” (JEREMIE) poprzez budowanie wiedzy i zdolności przedsiębiorców i instytucji publicznych.

Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA będzie dążyć do koordynacji działań z EBI w przez:

- Skierowanych do beneficjentów doraźnych działań informacyjnych ad hoc dotyczących możliwości oferowanych przez EBI, by wyniki i rezultaty projektów wykorzystać do realizacji dużych inwestycji;
- Indywidualne wspieranie tych projektów, które przynoszą najbardziej obiecujące wyniki i rezultaty, i które mogą być kontynuowane przy wsparciu EBI - wsparcie we wczesnych etapach nawiązywania kontaktu i wymiany informacji z biurami EBI.

SEKCJA 7: Zmniejszanie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów

(podstawa: art. 8 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013¹³)

Podsumowanie oceny obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz, w razie potrzeby, planowanych działań wraz z orientacyjnym harmonogramem zmniejszenia obciążeń administracyjnych.

Stworzenie katalogu prostych zasad i procedur administracyjnych stanowi warunek wstępny dla wprowadzenia oczekiwanych zmian na obszarze Europy Środkowej, w związku z czym zmniejszenie obciążeń administracyjnych jest celem kluczowym.

Wymogi mające zastosowanie do funduszy strukturalnych sprawiają, że w procedurze realizacji wydatków publicznych należy postępować w sposób ostrożny, co oznacza konieczność uzyskania równowagi pomiędzy uproszczeniem a kontrolą, poprzez:

- wykorzystanie doświadczeń zebranych w trakcie poprzednich okresów programowania;
- wykorzystanie w największym możliwym zakresie wariantów kosztów uproszczonych, dostępnych w okresie 2014-2020, jeżeli zostaną one zaakceptowane i zastosowane przez kontrolerów krajowych;
- zastosowanie zharmonizowanych narzędzi wdrażania (HIT), utworzonych w ramach programu INTERACT we współpracy z programami EWT.

Planowane działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych opierają się przede wszystkim na wdrożeniu systemu wymiany danych, który będzie w pełnym zakresie zgodny z wymogami w zakresie e- spójności (zgodnie z opisem przedstawionym w sekcji 5.3.k).

Planowane działania obejmują wszystkie fazy życia projektu, zgodnie z opisem przedstawionym poniżej.

Kwalifikowalność wniosków pod względem formalnym

Wymogi formalne/administracyjne wobec wniosków, które należało spełnić, by wnioski uznano za kwalifikujące się do etapu oceny jakościowej, spowodowały odrzucenie ponad 20% wniosków złożonych w ramach programu EUROPA ŚRODKOWA 2007-2013.

Pomyłki formalne powodują, że wnioski nie spełniają wymogów kwalifikowalności, a praca partnerów nad przygotowaniem tych dokumentów okazuje się bezowocna. Jednocześnie administracyjne kontrole zgodności pochłaniają ogromną ilość zasobów, którymi dysponują organy programu.

Uproszczenie procedury składania wniosków mogłoby zatem w znacznym stopniu przyczynić się do obniżenia odsetka wniosków uznanych za niekwalifikowalne ze względów formalnych/administracyjnych, co w konsekwencji zwiększyłoby efektywność całej procedury. Powyższy cel można osiągnąć poprzez umieszczenie w formularzu wniosku tych pól tekstowych, które w okresie 2007-2013 zawarte były w odrębnych dokumentach. Wnioski wraz z towarzyszącymi dokumentami składane będą jedynie w wersji elektronicznej, a podpisana wersja papierowa wymagana będzie tylko, jeżeli jakiś wniosek zostanie zgłoszony do finansowania. Formularz wniosku powstanie w oparciu o wzór HIT, co będzie ułatwieniem dla wnioskodawców, ponieważ podobny wzór będzie stosowany w różnych programach EWT.

Uproszczenia odnoszące się do kwestii kwalifikowalności wniosków pod względem formalnym zostaną wprowadzone już na najwcześniejszych etapach wdrażania programu, w miarę możliwości już w trakcie pierwszego naboru wniosków.

Zharmonizowane zasady kwalifikowalności, linie budżetowe oraz uproszczenia dotyczące kosztów

W okresie programowania 2007-2013 jedną z najważniejszych przyczyn wysokich obciążeń administracyjnych po stronie beneficjentów był brak zharmonizowanych zasad kwalifikowalności.

¹³ Niewymagane dla INTERACT i ESPON.

Zasady te definiowano na szczeblu krajowym, co prowadziło do różnic między partnerami realizującymi ten sam projekt. Ponadto brak zharmonizowanych definicji pozycji budżetu spowodował pewne trudności dla beneficjentów uczestniczących w więcej niż w jednym programie - było to spowodowane odmiennymi podejściami w ramach poszczególnych programów.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz rozporządzeniem (UE) nr 481/2014, ramy regulacyjne 2014-2020 przewidują zasady kwalifikowalności odnoszące się do wcześniej zdefiniowanego katalogu pozycji w budżecie, wspólnego dla wszystkich programów EWT, i obejmującego w szczególności:

1. koszty personelu
2. koszty biurowe i administracyjne (koszty pośrednie)
3. koszty podróży i zakwaterowania
4. koszty ekspertów zewnętrznych i usług zewnętrznych
5. wydatki na sprzęt

Poza wymienionymi liniami budżetowymi, i w zgodzie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej, program Interreg EUROPA ŚRODKOWA uwzględni także dodatkową linię budżetową "Infrastruktura i roboty budowlane", w ramach harmonizacji z innymi programami EWT.

Ponadto art. 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej ustanawia nową hierarchię zasad kwalifikowalności, w ramach której przepisy obowiązujące na szczeblu programu określają kwestie, które nie są zdefiniowane na szczeblu UE, natomiast przepisy krajowe regulują wyłącznie te zagadnienia, które nie zostały uregulowane na szczeblu UE lub też na poziomie programu.

W procesie definiowania zasad programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA wykorzysta w największym możliwym zakresie opcje uproszczeń przewidziane w ramach regulacyjnych, jeżeli będą przyjęte i stosowane przez kontrolerów krajowych, zwłaszcza ryczałty, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne

Tego rodzaju uproszczenia zostaną wprowadzone już na najwcześniejszych etapach wdrażania programu, w miarę możliwości już w trakcie pierwszego naboru wniosków. Więcej informacji na ten temat będzie można znaleźć w OSZiK oraz dokumentach programu (podręcznik wnioskodawcy i podręcznik wdrażania).

Sprawniejsze monitorowanie postępów poszczególnych projektów

Monitorowanie postępów rzeczowych i finansowych projektów w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA 2007-2013 umożliwiło wykonanie szczegółowych analiz (zakres tematyczny) postępów projektów w kontekście oczekiwanych rezultatów, przy jednoczesnej weryfikacji solidności systemu zarządzania i kontroli projektu - również na szczeblu krajowym.

Jednakże stwierdzone zostały w tym kontekście również pewne braki:

- analizy wszystkich rezultatów projektów (również małych) wykonane przez IZ/WS wykazały, że obciążenia po stronie beneficjentów są znaczne, co wpływa na wydłużenie czasu potrzebnego na analizę sprawozdań i refundację wydatków;
- złożoność wzoru sprawozdania z postępów; beneficjenci zgłaszali problemy z jego wypełnieniem;
- technologia sporządzania sprawozdania z postępów (pliki Excel offline), uniemożliwiająca korzystanie z dokumentu przez większą liczbę użytkowników;
- brak zdefiniowanego wcześniej systemu raportowania pomiędzy partnerami projektu a partnerami wiodącymi (w szczególności w przypadku partnerów wiodących posiadających mniejsze doświadczenie), skutkujący wydłużeniem ram czasowych niezbędnych do opracowania sprawozdań;
- wskaźniki zastosowane do monitorowania postępów projektu przysparzają trudności z ich zrozumieniem i interpretacją.

W oparciu o zebrane doświadczenia, a także ze względu na fakt, iż „podejście zorientowane na wyniki”, które cechuje programy wdrażane w okresie 2014-2020, wymaga zwrócenia jeszcze

większej uwagi na monitorowanie osiągnięć projektów tematycznych, planuje się stworzenie systemu monitorowania postępów projektów, w oparciu o zasady stosowane już w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA 2007-2013, jednakże z możliwością ich udoskonalenia poprzez wdrożenie następujących działań:

- wykorzystanie w największym możliwym zakresie internetowego wzoru sprawozdania z postępów HIT, co ma na celu umożliwienie korzystania z dokumentu większej liczbie użytkowników;
- skupienie się na analizach najważniejszych wyników projektów, przy czym analizy dotyczące mniej istotnych wyników (np. programy spotkań) będą wykonywane głównie przez kontrolerów krajowych;
- przygotowanie oraz ewentualne zastosowanie modelowego zestawu narzędzi na potrzeby raportowania pomiędzy partnerami projektu a partnerami wiodącymi;
- ograniczenie w możliwym zakresie liczby oraz stopnia złożoności wskaźników stosowanych do raportowania postępów projektów;
- organizacja doraźnych szkoleń dla beneficjentów w zakresie raportowania, kontroli i audytu.

Już na najwcześniejszych etapach wdrażania programu wprowadzone zostaną działania mające na celu usprawnienie procesu monitorowania postępów projektów, w miarę możliwości już w trakcie procedury zatwierdzania projektów przekazanych w ramach pierwszego naboru wniosków.

SEKCJA 8: ZASADY HORYZONTALNE

(podstawa: art. 8 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

8.1 Zrównoważony rozwój

Opis konkretnych przedsięwzięć mających na celu uwzględnienie przy wyborze operacji wymogów ochrony środowiska, oszczędnego gospodarowania zasobami, łagodzenia skutków zmian klimatycznych i działań dostosowawczych, odporności na klęski żywiołowe, zapobiegania ryzyku i zarządzania nim w wyborze projektów.

Zrównoważony rozwój stanowi jedną z zasad horyzontalnych programu współpracy, która przestrzegana będzie również w trakcie wdrażania, monitorowania i oceny programu. W tym celu wdrożone będą odpowiednie rozwiązania w zakresie zarządzania, co przyczyni się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju na obszarze objętym współpracą transnarodową.

Oprócz kontroli przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, program będzie również dążyć do unikania lub też ograniczenia skutków działań szkodliwych dla środowiska, a także zagwarantowania wyników w postaci korzyści dla społeczeństwa, środowiska i klimatu.

W procedurze naboru wniosków projektowych oraz monitorowania procesu wdrażania zatwierdzonych wniosków zostaną przyjęte następujące, ogólne zasady:

- kierowanie inwestycji w stronę najbardziej zasobooszczędnych i zrównoważonych rozwiązań;
- unikanie inwestycji, które mogą mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko lub klimat i wspieranie działań łagodzących negatywne skutki;
- branie pod uwagę perspektywy długoterminowej przy porównywaniu kosztów całego „cyklu życia” alternatywnych wariantów inwestycji;
- zwiększanie zastosowania zielonych zamówień publicznych.

Autorzy projektów zgłoszonych w ramach wszystkich osi priorytetowych będą zachęceni do uwzględnienia działań mających na celu rozwiązywanie problemów środowiskowych, a także

zmniejszenia śladu środowiskowego podejmowanych działań, na przykład poprzez:

- uwzględnienie kryteriów środowiskowych w stosowanych procedurach zamówień publicznych (np. zielone zamówienia publiczne);
- preferowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w zakresie mobilności w przypadku podróży na krótkich dystansach;
- zastosowanie w możliwym zakresie środków celem organizacji i przeprowadzania konferencji oraz innych wydarzeń w sposób zrównoważony (np. ograniczenie druku i stosowanie materiałów przetwarzalnych, wykorzystanie sprzętu wideokonferencyjnego);
- uwzględnienie w możliwym zakresie kwestii efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- wykorzystanie regionalnych łańcuchów dostaw (zmniejszenie długości łańcucha dostaw i ograniczenie emisji CO₂).

Ponadto wszystkie projekty objęte wsparciem w ramach programu będą musiały uwzględniać właściwe polityki oraz przepisy w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, w tym zmienioną strategię Unii Europejskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju (2009), dyrektywę w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywą ptasią, stanowiącą „podstawę europejskiej polityki ochrony przyrody” (Komisja Europejska, 2013p.; online), a także wszystkie inne obowiązujące przepisy. Obowiązek ten zostanie zapisany w umowie o dofinansowanie.

Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do zawarcia w odpowiedniej sekcji formularza wniosku opisu dotyczącego uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju w koncepcji projektu oraz działaniach planowanych w ramach tego projektu, w szczególności w odniesieniu do możliwych skutków realizacji przewidywanych inwestycji dla środowiska. Zagadnienie to jest rozpatrywane jako kwestia horyzontalna na etapie oceny jakościowej wniosku projektowego (zob. sekcja 5.3.h). Szczególny nacisk zostanie położony na unikanie negatywnego wpływu na środowisko, zgodnie z raportem oceny środowiskowej, w określonych obszarach tematycznych. Wkład projektów w rozwój zrównoważony będzie monitorowany na podstawie raportu końcowego.

Przedstawione powyżej zasady zrównoważonego rozwoju zostaną również uwzględnione w kontekście rozwiązań w zakresie zarządzania, stosowanych w ramach programu (priorytet 5).

Oprócz wymienionych powyżej ogólnych zasad, należy również wykazać wkład wniosków projektowych w zrównoważony rozwój (w ramach jego filarów gospodarczych, społecznych i środowiskowych) zgodnie z przedstawionymi poniżej zasadami, które zostały zdefiniowane na poziomie każdej osi priorytetowej:

Oś priorytetowa 1 ma na celu wzmacnianie regionalnych zdolności innowacyjnych, a także tworzenie zasobów wiedzy i umiejętności w celu zwiększenia poziomu innowacji gospodarczej i społecznej. Szczególna uwaga zostanie poświęcona zagadnieniom ekoinnowacji oraz innowacji w zakresie rozwiązań niskoemisyjnych i związanych ze zmianami klimatu. Pobudzanie innowacji społecznej i przedsiębiorczości przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych, wynikającymi ze zmian demograficznych, migracji, czy też zjawiska „drenażu mózgów”.

Oś priorytetowa 2 odnosi się do strategii niskoemisyjnych, skupiając się na poprawie efektywności energetycznej, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału wzrostu gospodarczego tego sektora. W ramach wyżej wymienionej osi priorytetowej wspierane będą działania mające na celu wykorzystywanie energii odnawialnej oraz poprawę efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej. Terytorialne strategie niskoemisyjne oraz mobilność niskoemisyjna funkcjonalnych obszarów miejskich przyczyni się natomiast do podjęcia wyzwań związanych z produkcją i zużyciem energii, zmniejszeniem emisji, a także łagodzeniem zmiany klimatu.

Oś priorytetowa 3 skupia się na ochronie i zrównoważonym wykorzystaniu dziedzictwa oraz zasobów kulturowych i naturalnych, uznawanych za istotny czynnik lokalizacyjny w kontekście rozwoju regionalnego i rozwoju gospodarczego. Ponadto uwaga zostanie zwrócona na kwestie efektywnego gospodarowania zasobami, łagodzenia zmian klimatu oraz poprawy jakości środowiska na funkcjonalnych obszarach miejskich, co w sposób bezpośredni wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców miast. Projekty wspierane w ramach wyżej wymienionej osi priorytetowej przyczynią się w jednoznaczny sposób do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju we wszystkich jego wymiarach.

Oś priorytetowa 4 dotyczy zrównoważonego transportu, w szczególności działań mających na celu wspieranie przyłączania regionów i miast do europejskich sieci transportowych, a także rozwiązań multimodalnych przyjaznych środowisku w zakresie transportu towarowego i pasażerskiego. Z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, działania zostaną ukierunkowane na transport publiczny, biorąc również pod uwagę możliwość poprawy usług w zakresie mobilności świadczonych w interesie publicznym (np. dla grup w niekorzystnej sytuacji, kurczących się regionów). Działania w ramach tej osi przyczyniają się do zrównoważonego wzrostu i łagodzenia zmian klimatu poprzez wspieranie celów w zakresie oszczędności energii, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów społecznych.

8.2 Równość szans i niedyskryminacja

Opis konkretnych przedsięwzięć mających na celu promowanie równości szans i zapobieganie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowania, opracowywania i wdrażania programu EWT, w szczególności w kontekście dostępu do finansowania, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup docelowych zagrożonych taką dyskryminacją, w szczególności wymogów dotyczących zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawno.

W ramach programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA przestrzegane będą zasady równych szans i niedyskryminacji. Dotyczy to wszystkich etapów realizacji programu, w tym przygotowania, wdrażania, monitorowania oraz oceny projektów. Program na celu promowanie równości szans i zapobieganie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w jego cyklu życia, w szczególności w odniesieniu do dostępności finansowania, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup docelowych zagrożonych taką dyskryminacją, w szczególności wymogi dotyczące zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Jak wykazano w ramach analizy sytuacji bazowej (sekcja 1), Europa Środkowa odznacza się nierównościami pod względem spójności społecznej, rozwoju gospodarczego, innowacji, dostępności etc., a także nierównościami pomiędzy obszarami miejskimi, wiejskimi i regionami oddalonymi. W szczególności w przypadku regionów oddalonych obserwuje się negatywne trendy demograficzne oraz zjawisko „drenażu mózgów”, co jest konsekwencją migracji wewnętrznej osób dobrze wykształconych.

W odpowiedzi na istniejącą sytuację, Program - stosując na poziomie horyzontalnym zasadę równych szans i niedyskryminacji - przyczyni się do rozwoju sprzyjającemu w większym stopniu włączeniu społecznemu i spójności, dzięki wsparciu działań (w zakresie dostępności, wiedzy i umiejętności, innowacji społecznej etc.) uwzględniających potrzeby grup w niekorzystnej sytuacji, co umożliwi im lepszą integrację na rynku pracy. Powyższe środki ułatwią pełny udział tych grup w życiu społecznym, a także włączenie społeczne, przyczyniając się również do integracji na rynku pracy osób zmagających się z określonymi trudnościami, na przykład starszych pracowników, osób niepełnosprawnych, mniejszości etc., zgodnie z zieloną księgą UE w sprawie równości i niedyskryminacji (Unia Europejska, 2013c).

Oprócz działań wdrażanych w ramach projektów, które w sposób wyraźny odnoszą się do celów dotyczących zmniejszenia nierówności, autorzy wszystkich projektów zgłaszanych w ramach wybranej osi priorytetowej będą zachęceni do uwzględniania działań uwzględniających zasadę równych szans i niedyskryminacji, na przykład poprzez aktywne rozwiązywanie problemów związanych ze zmianami demograficznymi, peryferyjnością, czy też szeroko rozumianą równością.

Ponadto w przypadku wszystkich projektów wspieranych w ramach programu należy zapewnić, że wdrażane działania są zgodne z zasadą równych szans i nie prowadzą do jakiegokolwiek dyskryminacji.

Obowiązek spełnienia wymogów określonych we wspólnotowych strategiach horyzontalnych, takich jak zasada równych szans, zostanie zawarty w umowach w sprawie dotacji, zawieranych w ramach każdego projektu.

Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do zawarcia w odpowiedniej sekcji formularza wniosku opisu dotyczącego wkładu w przestrzeganie zasady równych szans i niedyskryminacji, a także sposobu uwzględnienia zasady równych szans w koncepcji projektu oraz w działaniach planowanych w ramach tego projektu. Kwestia ta jest rozpatrywana jako kwestia horyzontalna na etapie oceny jakościowej wniosku projektowego (zob. sekcja 5.3.h).

Przedstawiona powyżej zasada równych szans zostanie również uwzględniona w rozwiązaniach w zakresie zarządzania programem (priorytet 5).

Oprócz wymienionych powyżej ogólnych wytycznych, należy również wykazać wkład wniosków projektowych w przestrzeganie zasady równych szans, zgodnie z przedstawionymi poniżej zasadami, które zostały zdefiniowane na poziomie każdej osi priorytetowej:

Oś priorytetowa 1 ma na celu wzmacnianie kompetencji i pobudzanie przedsiębiorczości w kontekście innowacji społecznych (np. w takich dziedzinach jak służba zdrowia, włączenie społeczne mniejszości, osoby niepełnosprawne, starzejące się społeczeństwo etc.), co przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych wynikających ze zmian demograficznych, migracji, czy też zjawiska „drenażu mózgów” (np. bezrobocie wśród osób młodych, wyludniające się regiony, które zmagają się z problemem niedoboru umiejętności etc.) oraz umożliwi lepsze zintegrowanie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, co ułatwi im pełny udział w życiu społecznym.

Oś priorytetowa 2 odnosi się do strategii niskoemisyjnych obejmuje działania mające na celu podjęcie wyzwań związanych z niskoemisyjnym transportem publicznym na miejskich obszarach funkcjonalnych, co przyczyni się do zapewnienia równego dostępu do zrównoważonych usług transportu publicznego.

Oś priorytetowa 3 obejmuje działania oparte na uczestnictwie społeczeństwa w procesie planowania i podejmowania decyzji, co ma na celu zapewnienie lepszego zarządzania środowiskowego na obszarach miejskich. W ramach wyżej wymienionej osi priorytetowej podjęte zostaną również działania mające na celu ograniczenie konfliktów związanych z użytkowaniem gruntów, będących konsekwencją rozrastania się miast, spadku liczby ludności oraz fragmentacji, z uwzględnieniem skutków społecznych tych działań, co spowoduje poprawę jakości środowiska na funkcjonalnych obszarach miejskich, wpływając w sposób bezpośredni na podniesienie jakości życia wszystkich grup społecznych.

Oś priorytetowa 4 odnosi się do działań na rzecz zrównoważonego transportu, uwzględniając również społeczne aspekty związane z poprawą usług w zakresie mobilności świadczonych w interesie publicznym (np. dla grup w niekorzystnej sytuacji, kurczących się regionów).

8.3 Równouprawnienie płci

Opis wkładu programu EWT w promowanie równouprawnienia płci oraz, w stosownych przypadkach, rozwiązań zapewniających uwzględnianie punktu widzenia płci na poziomie programu EWT i na poziomie operacji.

Na wszystkich etapach realizacji Programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA, w tym na etapie przygotowania, wdrażania, monitorowania i oceny projektów, przestrzegane będzie zasada równości kobiet i mężczyzn.

Autorzy projektów zgłoszonych w ramach dowolnej wybranej osi priorytetowej będą zachęceni do uwzględniania działań ułatwiających wdrażanie zasady uwzględniania aspektu płci, na przykład poprzez:

- propagowanie równego uczestnictwa kobiet i mężczyzn;
- aktywne promowanie uwzględniania aspektu płci.

Ponadto w przypadku wszystkich projektów wspieranych w ramach programu należy zapewnić zgodność wdrażanych działań z zasadą równości kobiet i mężczyzn i braku dyskryminacji. Obowiązek spełnienia wymogów określonych we wspólnotowych strategiach horyzontalnych, takich jak zasada równości kobiet i mężczyzn, zostanie zawarty w umowach o dofinansowanie.

Składając wniosek, wnioskodawcy będą zobowiązani do zawarcia w odpowiedniej sekcji formularza wniosku opisu sposobu, w jaki zasada uwzględniania aspektu płci została wzięta pod uwagę w koncepcji projektu oraz działaniach planowanych w ramach tego projektu. Kwestia ta jest

rozpatrywana jako kwestia horyzontalna na etapie oceny jakościowej wniosku projektowego.

Przedstawiona powyżej zasada równości mężczyzn i kobiet zostanie również uwzględniona w kontekście rozwiązań w zakresie zarządzania programem (Priorytet 5 Pomoc techniczna). W ramach programu przeprowadzona zostanie również ocena dotycząca stosowania zasady uwzględniania aspektu płci (zgodnie z Załącznikiem I, art. 5 ust.3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

SEKCJA 9: ODRĘBNE ELEMENTY

9.1 Duże projekty, które mają być wdrażane w okresie programowania

(podstawa: art. 8 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Tabela 23: Wykaz dużych projektów

Projekt	Planowany termin notyfikacji/złożenia wniosku (rok/kwartał)	Planowane rozpoczęcie wdrażania (rok/kwartał)	Planowana data zakończenia wdrażania (rok/kwartał)	Osie priorytetowe/priorytety inwestycyjne
Nie dotyczy				

9.2 Ramy wykonania dla programu EWT

Tabela 24: Ramy wykonania (tabela podsumowująca)

Oś priorytetowa	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni na rok 2018 r.	Cel końcowy (2023 r.)
1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz wzmocnienia powiązań w ramach systemów innowacji	Liczba	0	199
1	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy umiejętności i kompetencji pracowników i przedsiębiorców	Liczba	0	165
1	Wydatki EFRR poświadczane do KE w ramach osi priorytetowej 1	EUR	10 100 000,00	91 497 242,00
1	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 1	Liczba	21	47
2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy efektywności energetycznej oraz zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej w infrastrukturze publicznej	Liczba	0	67
2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy lokalnej/regionalnej efektywności energetycznej	Liczba	0	64
2	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz niskoemisyjnego transportu w miejskich obszarach	Liczba	0	48
2	Wydatki EFRR poświadczane do KE w ramach osi priorytetowej 2	EUR	6 500 000,00	51 427 229,00
2	Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 2	Liczba	13	25
3	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa naturalnego	Liczba	0	134
3	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz ochrony oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów i dziedzictwa kulturowego	Liczba	0	206
3	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy stanu środowiska w funkcjonalnych obszarach miejskich	Liczba	0	90
3	Całość wydatków kwalifikowalnych poświadczonych do KE w ramach osi priorytetowej 3	EUR	13 000 000,00	102 974 940,00
3	Kluczowy etap wdrażania: Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 3	Liczba	27	48
4	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz poprawy regionalnego transportu pasażerskiego	Liczba	0	58
4	Liczba strategii, planów działania, narzędzi oraz działań pilotażowych opracowanych i/lub wdrożonych na rzecz przyjaznego środowiska multimodalnego transportu towarowego	Liczba	0	41
4	Całość wydatków kwalifikowalnych poświadczonych do KE w ramach osi priorytetowej 4	EUR	4 300 000 ,00	33 361 124,00

4	Kluczowy etap wdrażania: Liczba zatwierdzonych projektów w ramach osi priorytetowej 4	Liczba	9	16
---	---	--------	---	----

9.3 Właściwi partnerzy zaangażowani w przygotowanie programu EWT

W konsultacjach dotyczących przygotowania programu EUROPA ŚRODKOWA 2020 uczestniczyło łącznie 2596 podmiotów. Konsultacje odbyły się przez konferencję transnarodową, dwa transnarodowe sondaże internetowe, dziewięć spotkań krajowych oraz ponad 120 wywiadów telefonicznych.

Interesariusze zaangażowani w proces konsultacji reprezentują różne środowiska.

Biorąc pod uwagę rodzaj organizacji, około 30% respondentów reprezentowało instytucje badawcze i uczelnie wyższe oraz regionalne lub lokalne organy publiczne. W krajowych wydarzeniach uczestniczyły organy administracji, eksperci, a także przedsiębiorstwa prywatne i instytucje badawcze. Na konferencji transnarodowej większość uczestników stanowili przedstawiciele instytucji badawczych, organów publicznych, a także przedsiębiorstw prywatnych. Na wszystkich etapach procesu przygotowania, najwięcej interesariuszy było zainteresowanych innowacjami (35%) oraz zasobami naturalnymi, w tym kwestiami związanymi ze zmianami klimatu, i kulturą (28%). Zanierosowanie niską emisją wyraziło 21%, a priorytetem dotyczącym transportu i mobilności - 16%.

Przeprowadzono także konsultacje zgodnie z dyrektywą 2001/42/EC i odpowiednimi regulacjami krajowymi (zob. zał. A).

Informacje na temat konsultacji można znaleźć w sekcji 5.6.

Tabela 1: Udział partnerów w podział na kraje (sondaż internetowy, wydarzenia transnarodowe i krajowe) (zob. zał. 21)

<u>KRAJ</u>	<u>LICZBA</u> (osób)	<u>PROCENT</u> (zaokrąglony)
Wszystkie kraje	2596	100%
Austria	414	17%
Republika Czeska	216	8%
Niemcy	338	13%
Węgry	269	10%
Włochy	600	23%
Polska	341	13%
Słowacja	165	6%
Słowenia	165	6%
Chorwacja	40	2%
Ukraina	26	1%
Inne kraje	22	1%

Tabela 2: Udział partnerów w podział na typ instytucji (sondaż internetowy, wydarzenia transnarodowe i krajowe) (zob. zał. 21)

<u>RODZAJ ORGANIZACJI</u>	<u>LICZBA</u> (osób)	<u>PROCENT</u> (zaokrąglony)
Wszystkie rodzaje organizacji	747	100%
Urząd krajowy, publiczny	54	7%
Regionalny lub lokalny urząd publiczny	176	24%
Inny urząd publiczny lub podobny (np. agencja rozwoju regionalnego)	93	12%
Organizacja non profit, organizacja pozarządowa	71	10%
Firma prywatna, prywatna agencja rozwoju, biuro konsultingowe	98	13%

Instytucja badawcza, uniwersytet, itp.	218	29%
Inne rodzaje organizacji	37	5%

Tabela 3: Udział partnerów w podziale na obszary zainteresowań instytucji (sondaż internetowy, wydarzenia transnarodowe i krajowe) (zob. zał. 21)

<u>RODZAJ ORGANIZACJI</u>	<u>LICZBA</u> (osób)	<u>PROCENT</u> (zaokrąglony)
Wszystkie rodzaje organizacji	747	100%
Innowacje (w tym: instytucje publiczne, agencje innowacji, izby handlowe, instytucje badawcze i związane z transferem technologii)	264	35%
Miasta i regiony niskoemisyjne (w tym: dostawcy energii i zarządcy, władze publiczne, firmy, instytucje badawcze)	154	21%
Zasoby naturalne i zmiany klimatu (w tym: instytucje związane ze środowiskiem, stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, władze publiczne, instytucje badawcze) oraz zasoby kulturowe (w tym: przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, władze publiczne)	209	28%
Transport i mobilność (w tym: przedsiębiorstwa, operatorzy i dostawcy infrastruktury, stowarzyszenia, władze publiczne)	120	16%

9.4 Stosowne warunki wdrażania programu określające zarządzanie finansowe, a także programowanie, monitorowanie, ewaluację i kontrolę udziału państw trzecich w programach transnarodowych i międzyregionalnych poprzez wkład środków z IPA II lub EIS

(podstawa: art.26 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)

Nie dotyczy

ZAŁĄCZNIKI:

A	Raport z ewaluacji ex-ante wraz ze streszczeniem (obowiązkowe) (podstawa: art. 55 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013)
B	Potwierdzenie na piśmie zgody na treść programu EWT (obowiązkowe) (podstawa: art. 8 ust.9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013)
C	Mapa obszaru objętego programem współpracy
01	Bibliografia
02	Słowniczek
03	Lista uczestniczących regionów - poziom NUTS 2
04	Tabela z uzasadnieniem wyboru i braku wyboru poszczególnych celów tematycznych
05	Analiza SWOT - według celów tematycznych
06	Mapy i rysunki (sekcja 1)
07	Wizualizacja logiki interwencji
08	Nota metodologiczna w sprawie ustanowienia poziomów bazowych i mierzenia wykonania wskaźników rezultatu
09	Powiązanie programu Interreg EUROPA ŚRODKOWA z planami działań strategii UE: dla Regionu Morza Bałtyckiego oraz Regionu
10	Podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie kontroli i audytu
11	Struktura zarządzania programem
12	Funkcje Komitetu Monitorującego
13	Lista instytucji odpowiedzialnych za program w państwach członkowskich
14	Obowiązki państw członkowskich
15	Funkcje instytucji zarządzającej działającej jako instytucja certyfikująca
16	Funkcje Instytucji Zarządzającej (IZ)
17	Funkcje Instytucji Audytowej (IA)
18	Funkcje Wspólnego Sekretariatu (WS)
19	Funkcje krajowych punktów kontaktowych (KPK)
20	Przepływy finansowe
21	Zaangażowanie partnerów (rysunki i tabele)